

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอ นครไทย
ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)

สำนักงานเกษตรอำเภอ นครไทย
จังหวัด พิษณุโลก

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๗ ระดับความสำเร็จของการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรอำเภอรระดับอำเภอ อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘) จัดทำขึ้นตามแนวทางแผนพัฒนาระดับอำเภอของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยนำเสนอข้อมูลทางด้านข้อมูลสภาพทั่วไป การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอ นครไทย ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ นครไทย เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรให้สอดคล้องกับศักยภาพต่างๆ ภายในอำเภอ มุ่งเน้นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาได้ตรงตามปัญหาและความต้องการของชุมชน ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน ตลอดจนหน่วยงานราชการต่างๆ ในพื้นที่

โดยในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรอำเภอรระดับอำเภอ อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘) ซึ่งคณะทำงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรอำเภอรระดับอำเภอ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานรัฐ และเครือข่ายต่างๆ ต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอ นครไทย
เมษายน ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๑
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๔
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๕
๓ สภาพภูมิอากาศ	๑๒
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๑๒
๓.๒ ฤดูกาล	๑๒
๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๑๓
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๑๔
๔ เส้นทางคมนาคม	๑๕
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๑๕
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๑๖
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๗
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๑๗
๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๑๗
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๘
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๘
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๒๑
๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	๒๑
๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๒๑
๖.๕ การศึกษา	๒๒
๖.๖ สาธารณสุข	๒๔
๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม	๒๕
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๒๕
๘ องค์กร/สถาบันต่าง	๒๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอ นครไทย	๔๓
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๔๓
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๔๓
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๕๔
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๕๘
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๕๙
๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าว	๕๙
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๕๙
๒) ปริมาณการผลิต	๖๓
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๖๔
๔) ภูมิทุนการเพาะปลูก	๖๕
๕) ต้นทุนการผลิต	๖๕
๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด	๖๖
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๖๗
๑.๔.๒ ชนิดสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๖๘
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๖๘
๒) ปริมาณการผลิต	๗๒
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๗๓
๔) ภูมิทุนการเพาะปลูก	๗๔
๕) ต้นทุนการผลิต	๗๔
๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด	๗๕
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๗๖
๑.๔.๓ ชนิดสินค้ามันสำปะหลัง	๗๖
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๗๖
๒) ปริมาณการผลิต	๘๑
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๘๒
๔) ภูมิทุนการเพาะปลูก	๘๒
๕) ต้นทุนการผลิต	๘๓
๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด	๘๓
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๘๔
๒. ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ไข	๘๕
๓. การจัดทำ TOWS Matrix	๘๗
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ นครไทย	๘๙
๑. แนวทางการพัฒนา	๘๙
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๘๙

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๙๐
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๙๒
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๙๓
บรรณานุกรม	จ
ภาคผนวก	ฉ
โครงการ.....	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑	๒
ตารางที่ ๒	๓
ตารางที่ ๓	๔
ตารางที่ ๔	๑๑
ตารางที่ ๕	๑๓
ตารางที่ ๖	๑๔
ตารางที่ ๗	๑๙
ตารางที่ ๘	๑๙
ตารางที่ ๙	๒๐
ตารางที่ ๑๐	๒๑
ตารางที่ ๑๑	๒๑
ตารางที่ ๑๒	๒๕
ตารางที่ ๑๓	๒๘
ตารางที่ ๑๔	๒๙
ตารางที่ ๑๕	๓๗
ตารางที่ ๑๖	๓๗
ตารางที่ ๑๗	๔๑
ตารางที่ ๑๘	๔๒
ตารางที่ ๑๙	๔๓
ตารางที่ ๒๐	๔๔
ตารางที่ ๒๑	๔๔
ตารางที่ ๒๒	๔๕
ตารางที่ ๒๓	๔๖
ตารางที่ ๒๔	๔๗
ตารางที่ ๒๕	๔๘
ตารางที่ ๒๖	๔๘
ตารางที่ ๒๗	๔๙
ตารางที่ ๒๘	๕๑
ตารางที่ ๒๙	๕๒

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารา ตำบลห้วยเฮี้ย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๕๓
ตารางที่ ๓๑ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๕๓
ตารางที่ ๓๒ แสดงทรัพยากรดินอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๕๔
ตารางที่ ๓๓ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๕๙
ตารางที่ ๓๔ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๖๑
ตารางที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๖๒
ตารางที่ ๓๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๖๓
ตารางที่ ๓๗ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๖๕
ตารางที่ ๓๘ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๖๗
ตารางที่ ๓๙ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๖๘
ตารางที่ ๔๐ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๖๙
ตารางที่ ๔๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๗๐
ตารางที่ ๔๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๗๒
ตารางที่ ๔๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๗ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๗๔
ตารางที่ ๔๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๗๖
ตารางที่ ๔๕ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๗๗
ตารางที่ ๔๖ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๗๘
ตารางที่ ๔๗ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๗๙
ตารางที่ ๔๘ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๘๑
ตารางที่ ๔๙ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๗ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๘๓
ตารางที่ ๕๐ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๘๔

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ ๕๑ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข
ตารางที่ ๕๒ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

หน้า
๘๕
๘๗

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑	๑
ภาพที่ ๒	๔
ภาพที่ ๓	๕
ภาพที่ ๔	๑๐
ภาพที่ ๕	๑๒
ภาพที่ ๖	๑๓
ภาพที่ ๗	๑๔
ภาพที่ ๘	๑๕
ภาพที่ ๙	๑๖
ภาพที่ ๑๐	๑๘
ภาพที่ ๑๑	๒๑
ภาพที่ ๑๒	๒๒
ภาพที่ ๑๓	๒๗
ภาพที่ ๑๔	๒๘
ภาพที่ ๑๕	๓๐
ภาพที่ ๑๖	๔๔
ภาพที่ ๑๗	๔๕
ภาพที่ ๑๘	๔๖
ภาพที่ ๑๙	๔๗
ภาพที่ ๒๐	๕๑
ภาพที่ ๒๑	๕๖
ภาพที่ ๒๒	๕๖
ภาพที่ ๒๓	๕๗
ภาพที่ ๒๔	๕๘
ภาพที่ ๒๕	๕๙
ภาพที่ ๒๖	๕๙
ภาพที่ ๒๗	๖๑
ภาพที่ ๒๘	๖๑
ภาพที่ ๒๙	๖๒
ภาพที่ ๓๐	๖๓
ภาพที่ ๓๑	๖๔
ภาพที่ ๓๒	๖๕

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ในอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๖๖
ภาพที่ ๓๔ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๖๗
ภาพที่ ๓๕ แสดงแหล่งรับซื้อทางการเกษตร อำเภอนครไทย	๖๘
ภาพที่ ๓๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย	๖๙
ภาพที่ ๓๗ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย	๗๐
ภาพที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอนครไทย	๗๑
ภาพที่ ๓๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนครไทย	๗๒
ภาพที่ ๔๐ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนครไทย	๗๓
ภาพที่ ๔๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๗๔
ภาพที่ ๔๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๗๕
ภาพที่ ๔๓ แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๗๖
ภาพที่ ๔๔ แสดงแหล่งรับซื้อทางการเกษตร อำเภอนครไทย	๗๗
ภาพที่ ๔๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนครไทย	๗๘
ภาพที่ ๔๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง อำเภอนครไทย	๗๙
ภาพที่ ๔๗ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอนครไทย	๘๐
ภาพที่ ๔๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนครไทย	๘๑
ภาพที่ ๔๙ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๘๒
ภาพที่ ๕๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในอำเภออำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๘๓
ภาพที่ ๕๑ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	๘๔
ภาพที่ ๕๒ แสดงแหล่งรับซื้อทางการเกษตร อำเภอนครไทย	๘๕

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

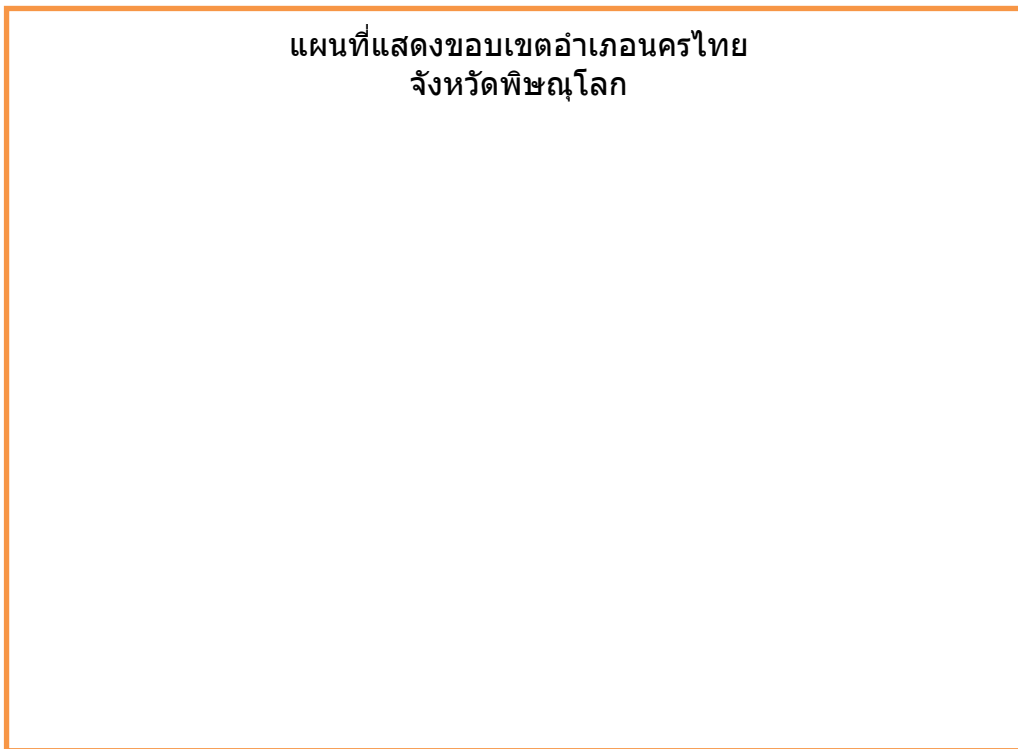
อำเภอนครไทย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ของจังหวัดพิษณุโลก อยู่ห่างจากตัวจังหวัดพิษณุโลก ๙๘ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๒๔๔.๓๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๓๙๗,๙๓๖ ไร่ เป็นพื้นที่ราบ ๑๒๘,๔๕๐ ไร่ (คิดเป็น ๙%) พื้นที่ภูเขา ๑,๒๖๙,๔๘๖ ไร่ (คิดเป็น ๙๑%) พื้นที่ทั่วไปสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ ๔๐๐ เมตร

๑.๒. อาณาเขต

อำเภอนครไทย มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ และอำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย และอำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์
- ทิศใต้ ติดต่อกับ ติดกับอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอวังทอง และอำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอนครไทย
(ที่มาสำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย ,พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๒ เทศบาล ๗ อบต. ๑๑ ตำบล ๑๔๕ หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบล จำนวน

๒ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๗ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ตำบล หมู่ที่	ตำบล นครไทย	ตำบล หนองกะท้าว	ตำบล บ้านแยง	ตำบล เนินเพิ่ม	ตำบล นาบัว	ตำบล นครชุม	ตำบล น้ำกุ่ม	ตำบล ยางโกลน	ตำบล บ่อโพธิ์	ตำบล บ้านพร้าว	ตำบล ห้วยเขี้ย
๑	บ้านเหนือ	บ้านนาโพธิ์	บ้านแยง	บ้านห้วยดินตั่ง	บ้านนาคาลัย	บ้านนาทุ่งใหญ่	บ้านนาวงฆ้อง	บ้านกกกะบก	บ้านบ่อโพธิ์	บ้านหนองกระดาศ	บ้านห้วยกอก
๒	บ้านเนินสว่าง	บ้านนาจาน	บ้านหนองหิน	บ้านเนินเพิ่ม	บ้านบุงลีเสียด	บ้านนาลานข้าว	บ้านน้ำกุ่ม	บ้านน้ำพริก	บ้านน้ำเลา	บ้านนายาว	บ้านป่าคาย
๓	บ้านนครไทย	บ้านหนองกะท้าว	บ้านลำพริก	บ้านสวนยาง	บ้านโนน	บ้านนาเมือง	บ้านโป่งเปี้ย	บ้านกมะโมง	บ้านป่ารก	บ้านป่าชัน	บ้านห้วยเขี้ย
๔	บ้านหนองน้ำสร้าง	บ้านหนองกะท้าว	บ้านเข็กใหญ่	บ้านหัวนา	บ้านนาบัว	บ้านโนนนาซอน	บ้านนาแฝก	บ้านยางโกลน	บ้านแก่งทุ่ง	บ้านพากน้ำ	บ้านข้าวไร่
๕	บ้านหนองลาน	บ้านโนน	บ้านเกษตรสุข	บ้านโป่งกะเมอ	บ้านนาจาน	บ้านนาชุมคัน	บ้านนาหิน	บ้านโนนมะค่า	บ้านนาตาด	บ้านพร้าว	บ้านลาดค้อ
๖	บ้านหัวร้อง	บ้านนาหนอง	บ้านประดูลีน	บ้านหนองแห้ว	บ้านน้ำทวน	บ้านนาเกาะบก	บ้านโป่งสอ	บ้านบุงตารอด	บ้านเนินสวรรค์	บ้านน้ำลัด	บ้านห้วยทรายเหนือ
๗	บ้านคลองจิก	บ้านหลังเขา	บ้านเกษตรสัมพันธ์	บ้านท่าหินลาด	บ้านนาไก่อ๊ะ	บ้านนาพองแดง	บ้านบุงผ้า	บ้านบุงปลาฝา	บ้านโคกคล้าย	บ้านห้วยทรายทอง	บ้านแก่งลาด
๘	บ้านน้ำพาย	บ้านแก่งหว้า	บ้านโป่งแค	บ้านโคก	บ้านโนนบึง	บ้านนาตาด	-	บ้านกม่วง	บ้านป่าบง	บ้านน้ำลาด	บ้านตะเคียนทอง
๙	บ้านนาหัวเซ	บ้านโนนตาโพน	บ้านเข็กกลาง	บ้านหัวเมือง	บ้านน้ำลอม	-	-	บ้านนาชำหวาย	บ้านวังชมพู	บ้านตะเคียนใหญ่	บ้านทรัพย์โสกา
๑๐	บ้านด่าน	บ้านโพธิ์เสด็จ	บ้านเกษตรสมบูรณ์	บ้านร่องกล้า	บ้านนาคล้อ	-	-	บ้านพากน้ำ	บ้านป่าปอ	บ้านร่องยาง	บ้านสัมพันธ์
๑๑	บ้านโนนจันทร์	บ้านแก่งไฮ	บ้านทัศนานคร	บ้านเนินมะขามป้อม	บ้านร่องกอก	-	-	-	บ้านโคกเนินทอง	-	-
๑๒	บ้านสายทอง	บ้านโนนนาถ้ำ	บ้านเข็กพัฒนา	บ้านเนินตม	บ้านบุงหอย	-	-	-	บ้านใหม่อนามัย	-	-
๑๓	บ้านใหม่แสนสุข	บ้านโนนมะเกลือ	บ้านบางกลางท่าวพัฒนา	บ้านลาดผาทอง	บ้านไร่พัฒนา	-	-	-	บ้านใหม่ไทยเจริญ	-	-
๑๔	-	บ้านกลาง	-	บ้านเพิ่มนคร	บ้านน้ำตอน	-	-	-	-	-	-
๑๕	-	บ้านป่าสัก	-	บ้านห้วยน้ำไข	บ้านน้ำแจ้งพัฒนา	-	-	-	-	-	-
๑๖	-	บ้านบางยางพัฒนา	-	บ้านห้วยน้ำไขได้	-	-	-	-	-	-	-
๑๗	-	บ้านน้ำตาก	-	บ้านน้ำมื่น	-	-	-	-	-	-	-
๑๘	-	บ้านบุง	-	บ้านแก่งอมสิงห์	-	-	-	-	-	-	-
๑๙	-	บ้านห้วยแก้ว	-	บ้านแก่งเท็ดพระเกียรติ	-	-	-	-	-	-	-
๒๐	-	บ้านเนินกลาง	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๑	-	บ้านน้ำตัน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๒	-	บ้านเนินพลวง	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๓	-	บ้านโพธิ์เจริญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๔	-	บ้านไร่วังเงิน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๕	-	บ้านห้วยเขม	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๖	-	บ้านโป่งดินดำ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๗	-	บ้านชายทุ่ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน บ้าน (ครัวเรือน)
ตำบลนครไทย	๒๔,๗๖๘	-	๑	๑๓	๔,๔๕๙
ตำบลหนองกะท้าว	๒๘๙,๙๖๕	๑	-	๒๗	๕,๘๓๐
ตำบลบ้านแยง	๑๒๖,๕๕๐	-	๑	๑๓	๕,๒๐๑
ตำบลเนินเพิ่ม	๑๙๘,๙๒๐	๑	-	๑๙	๔,๔๒๕
ตำบลนาบัว	๑๑๕,๐๔๙	๑	-	๑๕	๒,๖๒๒
ตำบลนครชุม	๑๑๕,๕๐๐	๑	-	๘	๙๖๕
ตำบลน้ำกุ่ม	๘๘,๘๓๔	๑	-	๗	๗๗๕
ตำบลยางโกกลน	๗๙,๑๘๑	๑	-	๑๐	๑,๓๑๔
ตำบลบ่อโพธิ์	๑๙๑,๐๖๘	๑	-	๑๓	๑,๗๓๓
ตำบลบ้านพร้าว	๗๒,๙๘๑	๑	-	๑๐	๒,๑๔๘
ตำบลห้วยเขี้ย	๑๗๒,๗๗๑	๑	-	๑๐	๒,๒๑๐
รวม	๑,๔๗๕,๕๘๗	๗	๒	๑๔๕	๓๑,๖๘๒

(ที่มา : Agri-Map, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ป่าไม้ อำเภอ นครไทย มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขากระยางและป่าเนินเพิ่ม เป็นป่าไม้เบญจพรรณและเสื่อมโทรมมีเกษตรกรเข้าทำการเกษตร บางส่วนเป็นพื้นที่ปลูกป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เขตอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าภูซัด พื้นที่ป่าไม้ทั้งหมด ๙๒๐,๙๘๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๘๘ ของพื้นที่ทั้งหมดของอำเภอ นครไทย (ภาพที่ ๒)

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอนครไทย
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอนครไทย

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ตำบลนครไทย	๒๔,๗๖๘	๗,๗๐๐	๓๑.๐๙
ตำบลหนองกะท้าว	๒๘๙,๙๖๕	๑๐๓,๓๙๕	๓๕.๖๖
ตำบลบ้านแยง	๑๒๖,๕๕๐	๓๐,๑๖๐	๒๓.๘๓
ตำบลเนินเพิ่ม	๑๙๘,๙๒๐	๑๑๙,๑๓๒	๕๙.๘๙
ตำบลนาบัว	๑๑๕,๐๔๙	๘๑,๕๓๓	๗๐.๘๗
ตำบลนครชุม	๑๑๕,๕๐๐	๑๐๐,๓๔๓	๘๖.๘๘
ตำบลน้ำกุ่ม	๘๘,๘๓๔	๖๖,๘๓๐	๗๕.๒๓
ตำบลยางโกลน	๗๙,๑๘๑	๕๕,๕๙๓	๗๐.๒๑
ตำบลบ่อโพธิ์	๑๙๑,๐๖๘	๑๑๗,๙๖๘	๖๑.๗๔
ตำบลบ้านพร้าว	๗๒,๙๘๑	๔๐,๓๑๕	๕๕.๒๔
ตำบลห้วยเฮี้ย	๑๗๒,๗๗๑	๕๖,๑๔๐	๓๒.๕๙
รวม	๑,๔๗๕,๕๘๗	๗๗๙,๑๐๙	๕๒.๘๐

ที่มา : Agri-Map, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

พื้นที่ที่เป็นเขตภูเขาสูง ได้แก่ พื้นที่ทางด้านทิศเหนือและตะวันออกของอำเภอมีลักษณะเป็นเทือกเขาสูงเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ ได้แก่ พื้นที่ในบริเวณตอนกลาง มีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน คือ แม่น้ำแควน้อย ลำน้ำเพี้ย ลำน้ำคาน ลำน้ำคูบ เขตที่ราบเชิงเขา ได้แก่ พื้นที่บริเวณทิศใต้และตะวันตกของอำเภอซึ่งเกิดจากแนวเขาที่ไม่สูงนัก

ชุดดิน : ชุดดินดอนไร่ (Dr) ชุดดินด้านซ้าย (Ds) ชุดดินห้างฉัตร (Hc) ชุดดินโคราช (Kt) ชุดดินมาบ
บอน (Mb) ชุดดินสตึก (Suk) ชุดดินวาริน (Wn) และชุดดินยโสธร (Yt)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดิน
เนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อ
การถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก
หรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่
หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุ
คลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก พื้นที่ที่เป็นกรด
จัดมาก ควรใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วย
ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การทำ
ขั้นบันได หรือการสร้างคันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น
ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ
ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและมีระบบการให้น้ำในแปลงปลูก พื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ควรใช้วัสดุปูน
๐.๕-๑.๐ กิโลกรัม/หลุม

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๔๐

ชุดดิน : ชุดดินจักราช (Ckr) ชุดดินชุมพวง (Cpg) ชุดดินหุบกระพง (Hg) ชุดดินห้วยแถลง (Ht)
ชุดดินสันป่าตอง (Sp) และชุดดินยางตลาด (Yl)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดเนื้อหยาบ
ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชันดินง่ายต่อการถูก
ชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก
หรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่
หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุ
คลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก
ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม
ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม
วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต
ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำใน
แปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๓๑

ชุดดิน : ชุดดินเลย (Lo) และชุดดินวังไผ่ (Wi)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแป้งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำ
น้ำพัดพา ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินกลุ่มนี้ไม่ค่อยมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ แต่อาจขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจพบชั้นดานแข็งเนื่องจากการทำเกษตรกรรม

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูก ด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การทำชั้นบันได หรือการสร้างคันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก ไถพรวนดินขณะดินมีความชื้นที่เหมาะสมเพื่อทำลายชั้นดินดานและป้องกันการเกิดชั้นดินดาน ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการจัดการน้ำในแปลง

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๑๖

ชุดดิน : ชุดดินหินกอง (Hk) ชุดดินเกาะใหญ่ (Koy) ชุดดินลำปาง (Lp) ชุดดินพานทอง (Ptg) ชุดดินศรีเทพ (Sri) และชุดดินตากใบ (Ta)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแฉะลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : หน้าดินแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่เป็นกรดจัด ขาดแคลนน้ำและน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : แนวทางการจัดการดินเพื่อการปลูกพืช : ปลูกข้าวในพื้นที่ที่เป็นกรดจัด หว่านปุ๋ย ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ไถกลบตอซังทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดการระบบการให้น้ำ ปลูกพืชผักหรือผลไม้ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. รองกันหลุมด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก หว่านปุ๋ย ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดการระบบการให้น้ำ

๖) กลุ่มชุดดินที่ ๑๕

ชุดดิน : ชุดดินหล่มสัก (La) ชุดดินแม่สาย (Ms) และชุดดินแม่ทะ (Mta)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแฉะลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ปัญหา : หน้าดินแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (ไสนอ์พริกกันหรือไสนอินเดี ๖-๘ ตัน/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน การปักดำข้าวควรเพิ่มจำนวนต้นต่อกอให้มากขึ้น พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

๗) กลุ่มชุดดินที่ ๒๒

ชุดดิน : ชุดดินน้ำกระจาย (Ni) ชุดดินสันทราย (Sai) และชุดดินสีทน (St)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำนาน และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๘) กลุ่มชุดดินที่ ๑๗

ชุดดิน : ชุดดินบุญชริก (Bt) ชุดดินสายบุรี (Bu) ชุดดินเขมราฐ (Kmr) ชุดดินโคกเคียน (Ko) และชุดดินหล่มเก่า (Lk) ชุดดินสุโขทัย (Pi) ชุดดินปากคม (Pkm) ชุดดินร้อยเอ็ด (Re) ชุดดินเรณู (Rn) ชุดดินสงขลา (Sng) และชุดดินวิสัย (Vi)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำนาน และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก หว่านวัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๙) กลุ่มชุดดินที่ ๔๘

ชุดดิน : ชุดดินแมริม (Mr) ชุดดินน้ำซุน (Ncu) ชุดดินพะเยา (Pao) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงกึ่งหินหรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำเป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า

ปัญหา : เนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินปนเศษหินหรือกรวด สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดมากหรือกรดจัด

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชผักหรือผลไม้ ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ร่องกันหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำชั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกหญ้าแฝกกันการพังทลายของหน้าดิน ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมี

ตามชนิดพืชที่ปลูก จัดการระบบน้ำในแปลงปลูกและพัฒนาแหล่งน้ำ ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนา และสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่, ถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่, ปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก จัดการระบบน้ำในแปลงปลูกและพัฒนาแหล่งน้ำ

๑๐) กลุ่มชุดดินที่ ๕๖

ชุดดิน : ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินภูสะนา (Ps) และชุดดินโพนงาม (Png)

ลักษณะเด่น: กลุ่มดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหินหรือลูกรัง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา: ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ อาจเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่ายถ้าปลูกพืชบริเวณที่มีความลาดชันมาก โดยไม่มีการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม

แนวทางการจัดการ : ใช้ปลูกพืชไร่ เช่น อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง หรือปลูกพืชผักและผลไม้ ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐×๕๐×๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน พืชแซม สร้างคันดิน ทำชั้นบันได ปลูกหญ้าแฝกกันการพังทลายของหน้าดิน ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก จัดการระบบน้ำในแปลงปลูกและพัฒนาแหล่งน้ำ ปลูกพืชผักหรือพืชไร่ เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่, ถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่, ปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก จัดการระบบน้ำในแปลงปลูกและพัฒนาแหล่งน้ำ

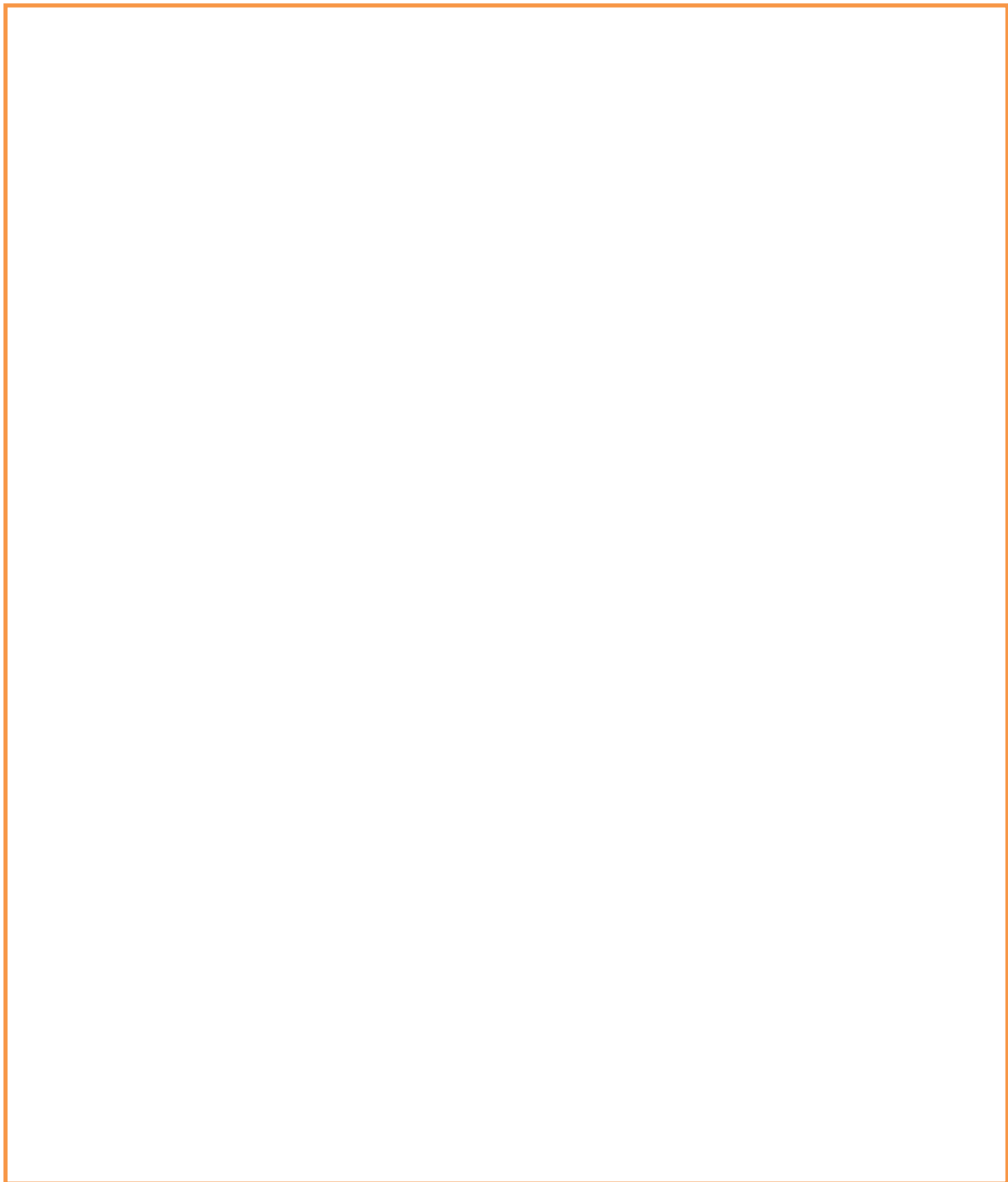
๑๑) กลุ่มชุดดินที่ ๓๘

ชุดดิน : ชุดดินเชียงใหม่ (Cm) ชุดดินชุมพลบุรี (Chp) ชุดดินดอนเจดีย์ (Dc) ชุดดินไทรงาม (Sg) และชุดดินท่าม่วง (Tm)

ลักษณะเด่น : เป็นกลุ่มดินร่วนหยาบถึงหนักมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็น การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายพืชที่ปลูกมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำได้ง่าย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน โดยเฉพาะบริเวณที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชผักและผลไม้ ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐×๕๐×๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน พืชแซม สร้างคันดิน ทำชั้นบันได ปลูกหญ้าแฝกกันการพังทลายของหน้าดิน ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก จัดการระบบน้ำในแปลงปลูกและพัฒนาแหล่งน้ำ ปลูกพืชผักหรือพืชไร่ เลือกพื้นที่ที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่, ถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่, ปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก จัดการระบบน้ำในแปลงปลูกและพัฒนาแหล่งน้ำ

ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอนครไทย
(ที่มา: ข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรดินกรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘)

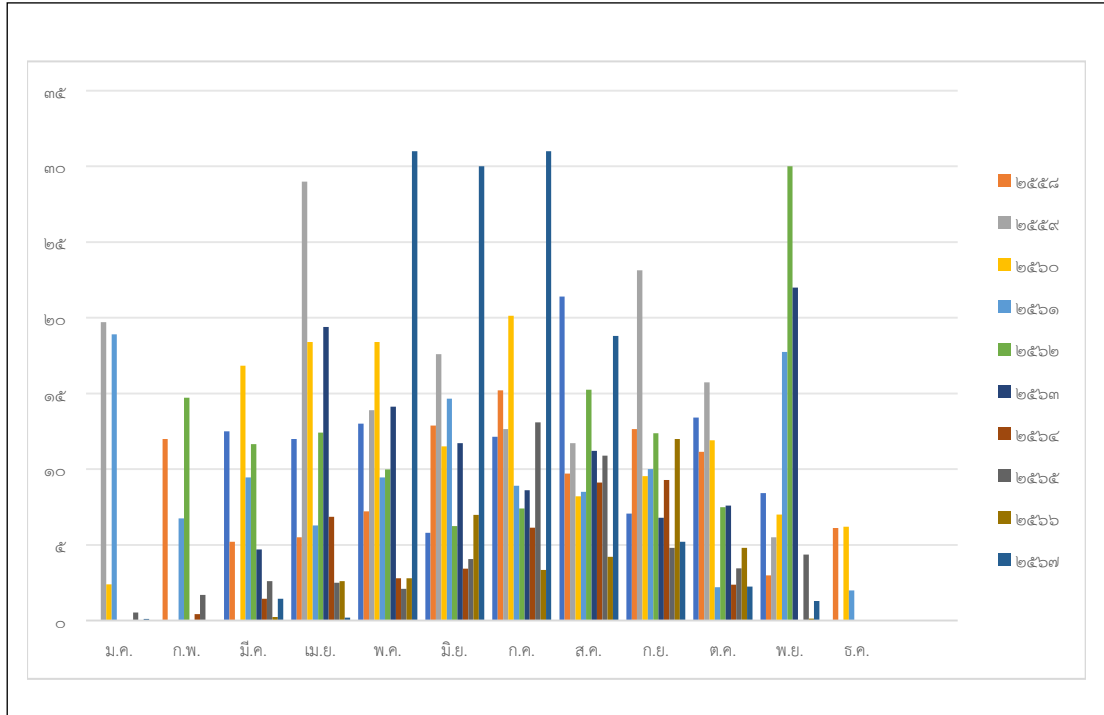
ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)											ผลรวมทั้งหมด
	นครไทย	นาบัว	นครชุม	น้ำกุ่ม	ยางโกลน	หนองกะทาว	เนินเพิ่ม	บ่อโพธิ์	ห้วยเสี้ย	บ้านพร้าว	บ้านแยง	
๑๕	๑,๔๕๐.๘๗	๓,๓๕๗.๘๙	-	-	๑,๑๔๒.๗๐	๑๑,๙๕๖.๓๗	๗,๖๙๓.๙๖	๒,๗๑๙.๙๑	๘๙.๖๑	๘๑๙.๐๑	-	๒๙,๒๓๐.๓๒
๑๗	๔.๑๒	๒,๑๐๕.๘๔	-	-	๑,๗๘๘.๘๐	๒,๐๑๘.๘๕	๒,๘๓๐.๙๖	๓,๖๑๐.๒๓	๑๘๘	-	-	๑๒,๕๕๖.๘
๒๒	๓,๘๘๖.๐๘	๖,๐๓๙.๒๕	๕๔๐.๙๖	๒,๘๗๐.๙๐	๑๐,๐๒๙.๖๒	-	๓,๒๕๔.๔๐	๕๕.๕๕	-	๑๐,๑๗๘.๙๙	-	๓๖,๘๕๕.๗๕
๑๖	-	-	๓๐๕๓.๑	-	-	-	-	-	-	-	-	๓,๐๕๓.๑
๓๕	-	๑,๔๒๔.๓๘	-	๙๒	๗๓๖.๐๒	๗๕,๕๗๐.๕๒	๑๐,๘๔๐.๔๙	๑๐,๘๐๓.๑๘	๑๐,๙๗๓.๓๒	๓๘๘.๑๑	๘๕,๐๔๓	๑๙,๕๘๗๑
๓๘	๑,๑๖๔.๕๑	๑,๖๕๔.๘๓	๓๙๑.๑๒	๑,๔๙๘.๒๑	-	๑,๒๘๑.๒๙	๕๕๑.๙๖	๓๐๑.๖	-	๑๑๐.๘๙	-	๖,๘๕๔.๔๑
๓๑	-	-	๓,๒๓๒.๓๒	-	-	-	-	-	-	-	-	๓,๒๓๒.๓๒
๔๐	๔,๓๓๐.๙๔	๒,๓๕๘.๔๔	๖๐๒.๑๑	๕๕.๗๘	๒,๖๗๘.๑๙	๕,๑๓๗.๙๔	๖,๗๕๕.๙๑	๑,๘๖๐.๗๐	-	๗,๘๒๑.๓๓	๗๕๔	๓๒,๓๕๕.๓๔
๔๘	-	-	-	-	๑,๙๙๕.๘๙	๖๐,๗๒๗.๖๘	๑๔,๔๒๖.๙๔	๑๙,๓๒๘.๘๒	๑๒,๔๗๒	-	-	๑๐๘,๙๕๑.๓
๕๖	-	-	-	-	-	๓๕,๙๓๑.๑๓	๑๔,๕๒๕.๔๘	๕,๕๕๓.๙๕	๑๖,๙๕๘.๗๙	๑,๑๓๔.๔๙	๑๕,๑๔๒	๘๙,๒๔๕.๘๔
๖๒	๗๗.๙๘	๖๘,๒๙๙.๐๕	๒๒,๙๕๓.๖๙	๓๙,๙๑๗.๒๔	๕๙,๖๐๔.๙๖	๓๙,๗๑๗.๔๗	๒๓,๙๔๘.๕๒	๑๑๑,๗๘๘.๗๓	๙๓,๘๐๘.๙๙	๒๘๙.๓๙	๘,๑๙๐.๗๓	๔๖๘,๕๙๖.๘
ผลรวมทั้งหมด	๑๐,๙๑๔.๕๐	๘๕,๒๓๙.๖๘	๓๐,๗๗๓.๓	๔๔,๔๓๔.๑๓	๗๗,๙๗๖.๑๘	๒๓๒,๓๔๑.๒๕	๘๔,๗๒๘.๖๒	๑๕๖,๐๒๒.๖๗	๑๓๔,๔๙๐.๗๑	๒๐,๗๔๒.๒๑	๑๐๙,๑๓๐	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอ นครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

อำเภอหนองไทย มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๗ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑๐.๑๑ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงสิงหาคมของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือนมกราคม โดยมีปริมาณ ๐.๑๒ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนพฤษภาคมและเดือนกรกฎาคม โดยมีปริมาณ ๓๑ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๖)

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑๐ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๗
(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ. ๒๕๖๗)

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑๐ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๗

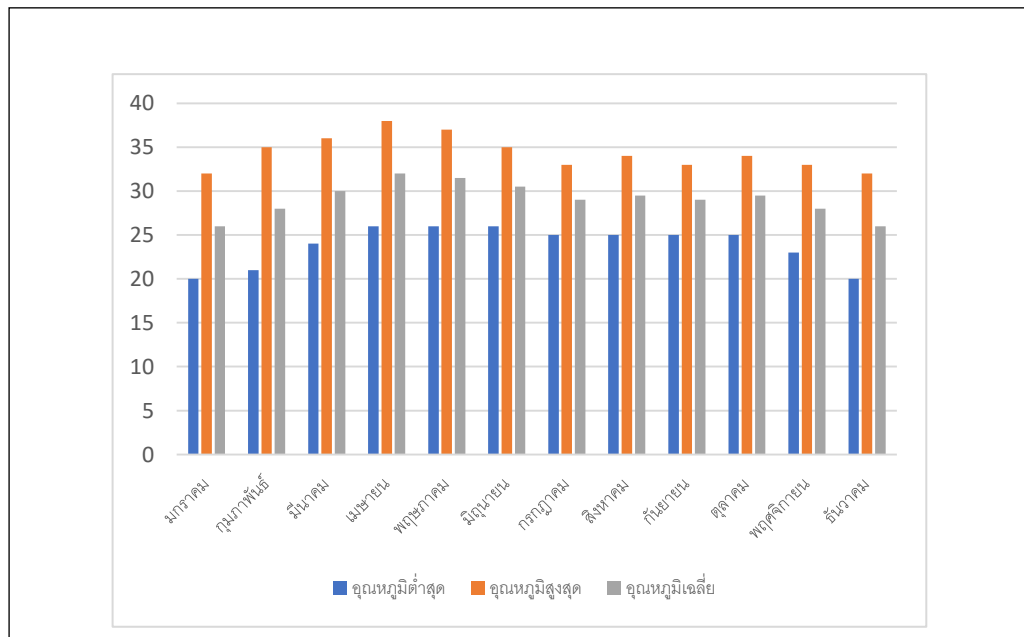
ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.)									
		๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗
๑	มกราคม	๐.๐๐	๑๙.๗๒	๒.๔๐	๑๘.๙๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๕๔	๐.๐๐	๐.๑๒
๒	กุมภาพันธ์	๑๒.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๖.๗๕	๑๔.๗๓	๐.๐๐	๐.๔๔	๑.๗๐	๐.๐๐	๐.๐๐
๓	มีนาคม	๕.๒๐	๐.๐๐	๑๖.๘๓	๙.๔๕	๑๑.๖๖	๔.๗๐	๑.๔๔	๒.๖๐	๐.๒๔	๑.๔๕
๔	เมษายน	๕.๕๐	๒๙.๐๐	๑๘.๔๐	๖.๒๘	๑๒.๔๒	๑๙.๔๐	๖.๘๕	๒.๕๐	๒.๖๐	๐.๒๐
๕	พฤษภาคม	๗.๒๒	๑๓.๙๐	๑๘.๔๐	๙.๔๕	๙.๙๘	๑๔.๑๓	๒.๗๙	๒.๑๐	๒.๗๙	๓๑
๖	มิถุนายน	๑๒.๘๘	๑๗.๕๙	๑๑.๕๐	๑๔.๖๖	๖.๒๕	๑๑.๗๑	๓.๔๓	๔.๐๗	๖.๙๘	๓๐
๗	กรกฎาคม	๑๕.๒๑	๑๒.๖๖	๒๐.๑๔	๘.๙๐	๗.๔๐	๘.๖๑	๖.๑๕	๑๓.๑	๐	๓.๓๖
๘	สิงหาคม	๙.๗๒	๑๑.๗๑	๘.๒๑	๘.๕๐	๑๕.๒๕	๑๑.๒๒	๙.๑๑	๑๐.๙	๐	๔.๒๒

๙	กันยายน	๑๒.๖๕	๒๓.๑๓	๙.๕๕	๑๐.๐๐	๑๒.๓๗	๖.๗๙	๙.๒๘	๔.๘๐	๑๒	๕.๒
๑๐	ตุลาคม	๑๑.๑๔	๑๕.๗๔	๑๑.๙๑	๒.๒๐	๗.๕๐	๗.๕๙	๒.๓๘	๓.๔๖	๔.๘๐	๒.๒๔
๑๑	พฤศจิกายน	๓.๐๐	๕.๕๐	๗.๐๐	๑๗.๗๕	๓๐.๐๐	๒๒.๐๐	๐.๐๐	๔.๓๖	๐.๑๓	๑.๓
๑๒	ธันวาคม	๖.๑๒	๐.๐๐	๖.๒๐	๒.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
	รวม	๑๐๐.๖๔	๑๔๘.๙๕	๑๓๐.๕๔	๑๑๔.๘๔	๑๒๗.๕๖	๑๐๖.๑๕	๓๐.๓๘	๕๐.๑๓	๓๗.๑๒	๑๒๑.๓๑
	เฉลี่ย/ปี	๘.๓๘	๑๒.๔๑	๑๐.๘๗	๙.๕๗	๑๐.๖๓	๘.๘๔	๒.๕๓	๔.๑๘	๓.๐๙	๑๐.๑๑

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอนครไทย มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๗ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๗ องศาเซลเซียส (ตารางที่ ๖)

ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๑ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอ นครไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๒๐	๓๒	๒๖
กุมภาพันธ์	๒๑	๓๕	๒๘
มีนาคม	๒๔	๓๖	๓๐

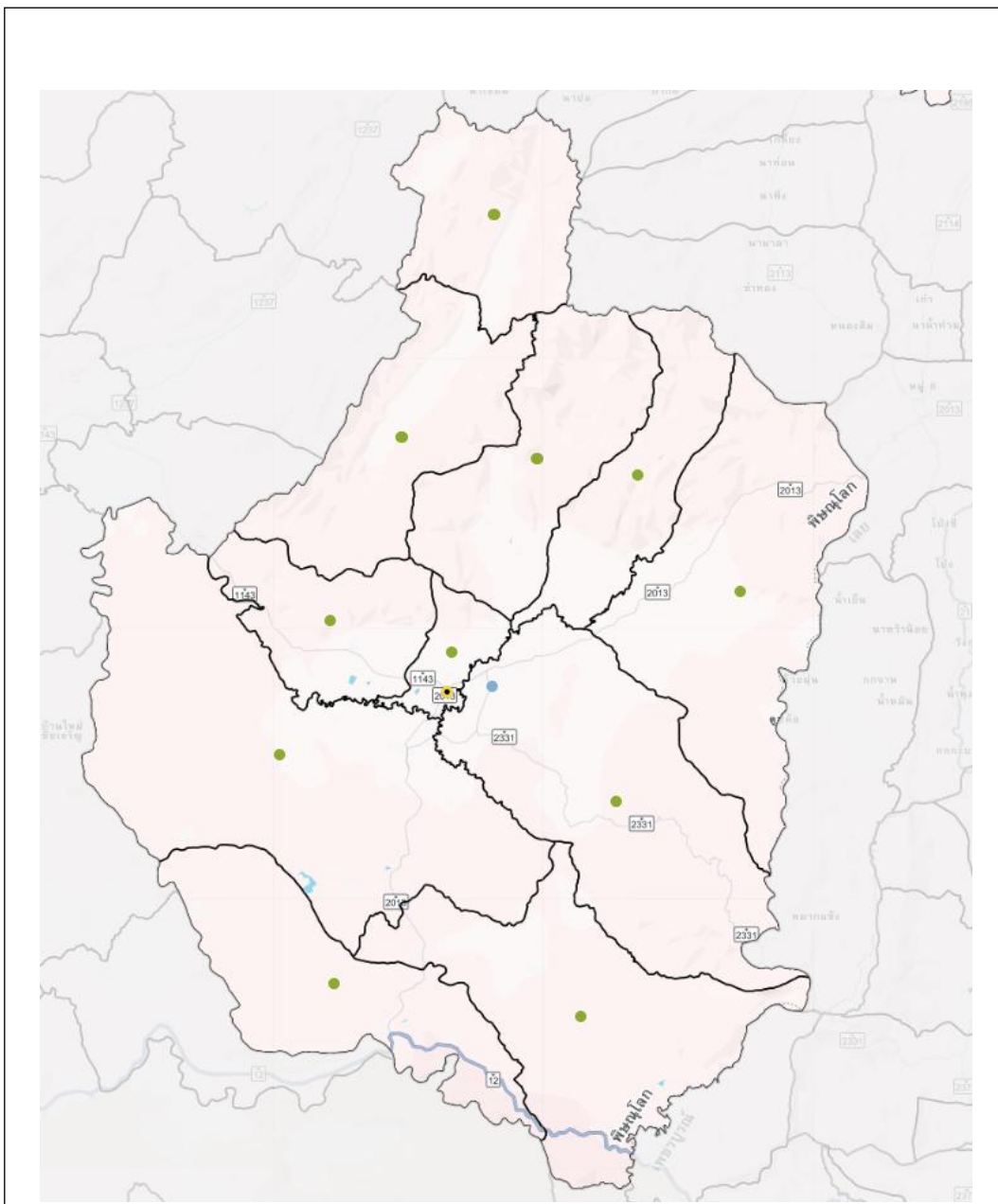
เมษายน	๒๖	๓๘	๓๒
พฤษภาคม	๒๖	๓๗	๓๑.๕
มิถุนายน	๒๖	๓๕	๓๐.๕
กรกฎาคม	๒๕	๓๓	๒๙
สิงหาคม	๒๕	๓๔	๒๙.๕
กันยายน	๒๕	๓๓	๒๙
ตุลาคม	๒๕	๓๔	๒๙.๕
พฤศจิกายน	๒๓	๓๓	๒๘
ธันวาคม	๒๐	๓๒	๒๖

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๘

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอนครไทย มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางถนนทางหลวงหมายเลข ๑๑๔๓, ๒๐๑๓, ๒๓๓๑ เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร (ภาพที่ ๘)

ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ นครไทย

(ที่มา : Agri-Map, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๘)

ทางรถไฟ ไม่มี

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ เส้นทางคมนาคมรถยนต์ สายพิษณุโลก-หล่มสัก ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒ และถนนสายนครไทย-อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ทางหลวงหมายเลข ๒๐๑๓

สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน ๑ สถานี (ถ้ามี) มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ รถโดยสารประจำทาง พิษณุโลก-นครไทย-ชาติตระการ, รถโดยสารประจำทาง พิษณุโลก-เมืองเลย-อุดรธานี และรถโดยสารประจำทาง พิษณุโลก-เพชรบูรณ์

ทางหลวงแผ่นดิน เส้นทางคมนาคม ระยะทางจากจังหวัดพิษณุโลกถึงอำเภอ นครไทย ระยะทาง ๘๘ กิโลเมตร เส้นทางคมนาคมรถยนต์ สายพิษณุโลก-หล่มสัก ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๒ มีเส้นทางหลัก ๓ สาย ดังนี้

-ถนนสายนครไทย-บ้านแยง เป็นถนนที่สร้างติดต่อกับทางหลวงหมายเลข ๑๒ สายพิษณุโลก-หล่มสัก

-ถนนสายนครไทย-ชาติตระการ เป็นถนนผ่านหุบเขาระหว่างอำเภอ นครไทย -อำเภอชาติตระการ ถนนสายนี้สร้างติดต่อกับทางหลวงสายสุโขทัย-อุดรดิตถ์

-ถนนสายนครไทย-อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ทางหลวงหมายเลข ๒๐๑๓ ถนนสายนี้สร้างเชื่อมเส้นทางคมนาคมกับพื้นที่จังหวัด ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอนครไทย เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๐)

- ลำน้ำแควน้อย เป็นลำน้ำที่แคบมีตลิ่งสูงชัน ช่วงฤดูฝนมักเกิดน้ำป่าเข้าท่วมพื้นที่ทางการเกษตร พื้นที่รับน้ำใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๘,๐๐๐ ไร่ ไหลผ่านตำบลน้ำกุ่ม,นครชุม,นาบัว,นครไทย,เนินเพิ่ม,หนองกะท้าว,บ้านพร้าว

- ลำน้ำคาน เป็นลำน้ำที่เล็กแคบฝนตกหนักมักเกิดน้ำป่าไหลหลาก พื้นที่รับน้ำใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๒,๕๐๐ ไร่ ไหลผ่านตำบลห้วยเฮี้ย,เนินเพิ่ม,หนองกะท้าว

- ห้วยน้ำคูบ ไหลจากพื้นที่เขาทางทิศตะวันตกเฉียงใต้มีฝายกั้นเพื่อใช้น้ำเพื่อการเกษตร มีปัญหาเรื่องแหล่งน้ำตื้นเขินเนื่องจากเกษตรกรไถเตรียมดินฝนตกเกิดการพังทลายและชะล้างหน้าดินลงสู่ลำห้วย ช่วงฤดูแล้งน้ำแห้งควรทำอ่างเก็บน้ำไว้เพื่อเก็บกักน้ำ พื้นที่รับน้ำใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑,๘๗๕ ไร่ ไหลผ่านตำบลหนองกะท้าว

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

- อ่างเก็บน้ำวังปун ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๕ ตำบลหนองกะท้าว ความจุ ๘,๙๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับน้ำใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๖,๖๒๐ ไร่ ตำบลหนองกะท้าว

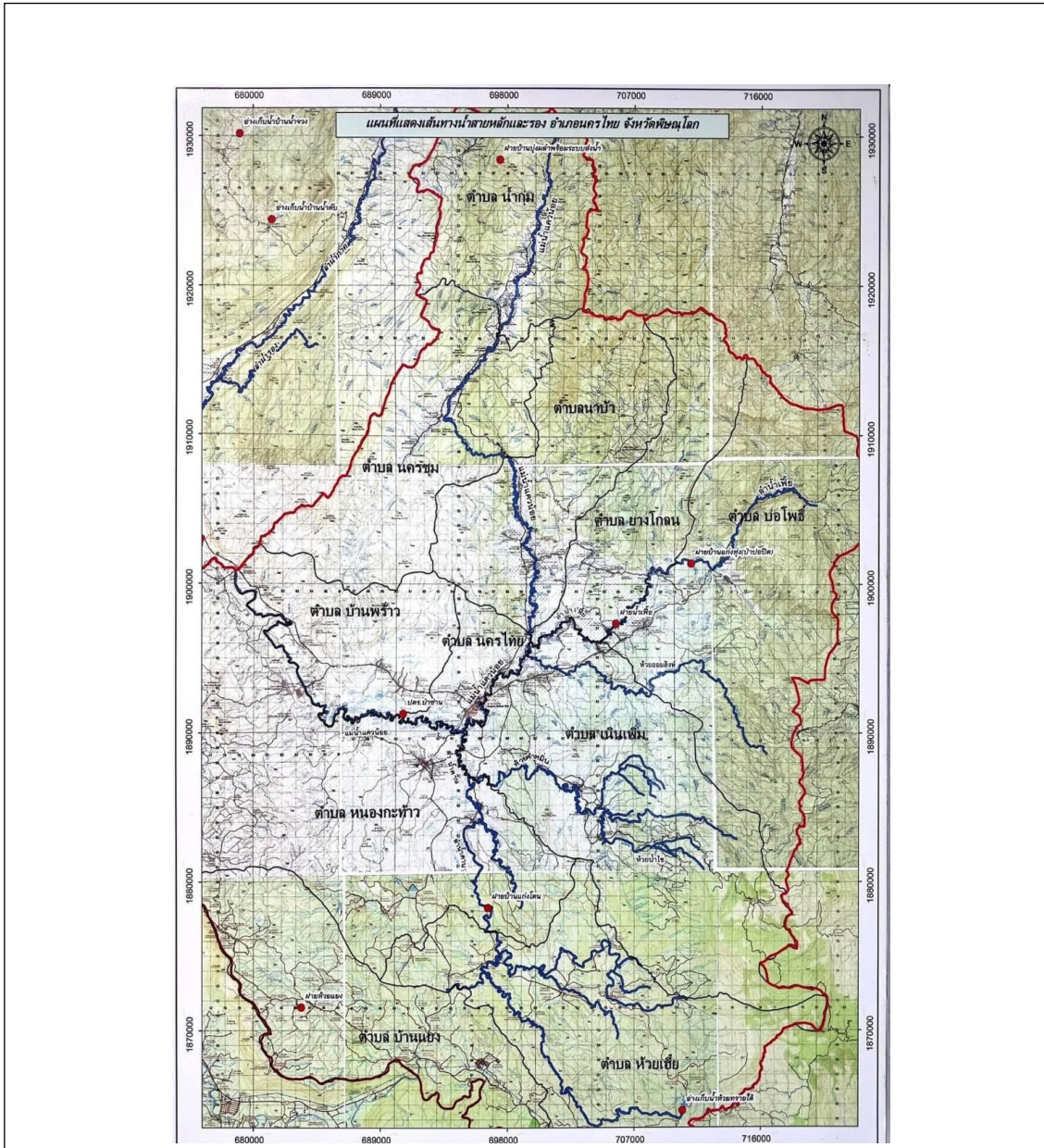
- อ่างเก็บน้ำห้วยซำรุ้ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลหนองกะท้าว ความจุ ๖,๖๑๓,๖๔๙ ลูกบาศก์เมตร มีปัญหาเรื่องน้ำที่ส่งจากท่อเป็นสนิมเหล็กและมีกลิ่นเนื่องจากระดับปากท่อที่น้ำไหลเข้าในอ่างอยู่ลึกเป็นน้ำที่เกิดจากการตกตะกอนแสงแดดส่องไม่ถึงทำให้น้ำขาดออกซิเจน พื้นที่รับน้ำใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๒,๑๘๐ ไร่

- ฝายลำน้ำเพี้ย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ ตำบลยางโกกลน กั้นลำน้ำเพี้ย ใช้ประโยชน์การเกษตร ประมาณ ๔,๐๐๐ ไร่ ตำบลที่ได้รับผลประโยชน์ ตำบลบ่อโพธิ์,ยางโกกลน,นาบัว,เนินเพิ่ม

- สูบน้ำพลังงานไฟฟ้า หมู่ที่ ๓ ตำบลนครชุม พื้นที่รับน้ำใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๕๐๐ ไร่

- สูบน้ำพลังงานไฟฟ้า หมู่ที่ ๘ ตำบลนครไทย พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑,๕๐๐ ไร่

- สูบน้ำพลังงานไฟฟ้า หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านพร้าว พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๒,๐๐๐ ไร่

ภาพที่ ๑๐ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอ นครไทย
 (ที่มา:สำนักงานเกษตรอำเภอ นครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภอ นครไทย ประชากรมีอาชีพหลักคือ ประกอบอาชีพการเกษตร มีพื้นที่การเกษตร ๒๘๓,๗๕๑ ไร่ (ร้อยละ ๑๙.๒๒ ของพื้นที่อำเภอ นครไทย) โดยอยู่พื้นที่นอกเขตชลประทานและในเขตชลประทาน (ที่มา: Fast BI พ.ศ. ๒๕๖๖)

ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอ นครไทย ปี ๒๕๖๗

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าวนาปี	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืชอื่นๆ	รวม
นครไทย	๒๔,๗๖๘	๖,๔๙๑.๕๐	๑๓๐	๔๘๔.๒๕	๒๓.๕๐	๒๒.๒๕	๐	๐	๗,๑๕๑.๕๐
หนองกะท้าว	๒๘๙,๙๖๕	๑๗,๔๘๗	๔๔๔	๖,๒๕๓	๓๓,๐๘๓	๑,๒๗๕.๗๕	๕๐.๕๐	๐	๕๘,๕๙๓
บ้านแยง	๑๒๖,๕๕๐	๕๐๑	๐	๑,๒๑๒.๕๐	๑๒,๒๙๔.๒๕	๑,๗๕๗.๗๕	๕.๗๕	๙๒.๗๕	๑๕,๘๖๔
เนินเพิ่ม	๑๙๘,๙๒๐	๑๗,๘๕๗.๒๕	๔๗๓	๓,๙๒๖.๗๕	๓,๑๗๗	๓๓๘	๒๖.๕๐	๑๐.๗๕	๒๕,๘๐๙.๒๕
นาบัว	๑๑๕,๐๘๙	๙,๙๖๓	๐	๕๔.๒๕	๖๘	๒๔	๓๖	๐	๑๐,๑๔๕
นครชุม	๑๑๕,๕๐๐	๓,๗๔๔	๐	๑๖๔.๗๕	๖๓๕	๙๘.๕๐	๖.๗๕	๐	๔,๖๔๙
น้ำกุ่ม	๘๘,๘๓๔	๖,๐๖๒.๗๕	๐	๓๑๘.๕๐	๑,๓๘๖.๒๕	๘๐.๒๕	๒๒.๕๐	๐	๗,๘๗๐.๒๕
ยางโกกลน	๗๙,๑๘๑	๙,๗๘๕.๒๕	๖	๑๖๐.๒๕	๔.๒๕	๖.๕๐	๐	๐	๙,๙๖๒.๒๕
บ่อโพธิ์	๑๙๑,๐๖๘	๙,๓๑๘.๒๕	๙๐	๗,๑๖๕	๒,๒๔๐.๗๕	๖๒๒.๗๕	๖๗.๗๕	๐	๑๙,๕๕๐.๕๐
บ้านพร้าว	๗๒,๙๘๑	๙,๖๓๕	๑๘๐	๑,๓๐๓.๒๕	๖๙๗.๗๕	๕๔.๕๐	๔๙.๗๕	๐	๑๑,๙๒๐
ห้วยเฮี้ย	๑๗๒,๗๗๑	๗,๕๖๙.๕๐	๑๓๙	๕,๔๑๖	๑๖,๗๑๑.๗๕	๕๑๔.๒๕	๗๐.๗๕	๐	๓๐,๔๒๑.๒๕
พื้นที่รวม	๑,๔๗๕,๕๘๗	๙๘,๔๑๔.๕๐	๑,๔๖๒	๒๖,๔๕๘.๕๐	๗๐,๓๒๑.๕๐	๔,๗๙๔.๕๐	๓๓๖.๒๕	๑๐๑.๕๐	๒๐๑,๘๙๐.๗๕

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอ นครไทย,พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
นครไทย	๔๕๖	๑,๑๘๖	๐	๑๘๕	๔๔๒	๑๗,๖๙๗	๒๔๐	๐	๐
หนองกะท้าว	๙๒๔	๓,๒๙๙	๐	๑๕๒	๖๗๑	๒๓,๙๘๘	๓๐๑	๑๓๖	๕๘
บ้านแยง	๙	๖	๐	๐	๔๐	๒๐๐	๐	๐	๐
เนินเพิ่ม	๗๗๒	๒,๔๐๐	๐	๔๖๘	๕๐๘	๒๔,๖๔๗	๘,๔๑๐	๑๖	๐
นาบัว	๗๓๔	๑,๗๔๖	๐	๒๒๑	๗๔๙	๒๙,๗๘๘	๓๗๒	๑	๐
นครชุม	๓๕๕	๒,๗๕๙	๐	๑๕๖	๔๑๖	๖,๖๒๙	๗๔	๐	๐
น้ำกุ่ม	๗๒	๓๒๑	๐	๒๑๐	๔๗	๑,๔๙๐	๒๙	๑	๐
ยางโกกลน	๓๗๘	๙๕๑	๐	๕๖๔	๓๕๑	๙,๖๓๗	๒๕	๐	๐

บ่อโพธิ์	๓๑๔	๒,๒๗๒	๐	๒๔๙	๒๗๗	๖,๐๗๖	๔๑	๐	๐
บ้านพร้าว	๓๖๓	๑,๓๒๙	๐	๒๑๙	๙๔๐	๑๒,๓๘๓	๑,๗๙๘	๒๗๑	๐
ห้วยเหี้ย	๖๐	๖	๐	๐	๒๐	๑,๙๔๐	๖๓	๐	๐
รวมทั้งหมด	๔,๔๓๗	๑๖,๒๗๕	๐	๒,๓๒๔	๔,๔๖๑	๑๓๔,๔๗๕	๑๑,๓๕๓๕	๔๒๕	๕๘

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหนองครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์-.....แห่ง คือ
ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....
- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน-.....แห่ง คือ.....
ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่.....๑.....จำนวน คือ
ชื่อฟาร์ม อีสราภรณ์ ที่ตั้ง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลเนินเพิ่ม อำเภอหนองครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
นครไทย	๒๙	-	-	-	-	-	-
หนองกะท้าว	๑๗๒	-	-	-	-	-	-
บ้านแยง	๑๑	-	-	-	-	-	-
เนินเพิ่ม	๓๑๒	-	-	-	-	-	-
นาบัว	๑๑๓	-	-	-	-	-	-
นครชุม	๑๕๔	-	-	-	-	-	-
น้ำกุ่ม	๒๓๑	-	-	-	-	-	-
ยางโกลน	๑๘๕	-	-	-	-	-	-
บ่อโพธิ์	๒๙๗	-	-	-	-	-	-
บ้านพร้าว	๕๗	-	-	-	-	-	-
ห้วยเหี้ย	๑๘๒	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งหมด	๑,๗๔๓	-	-	-	-	-	-

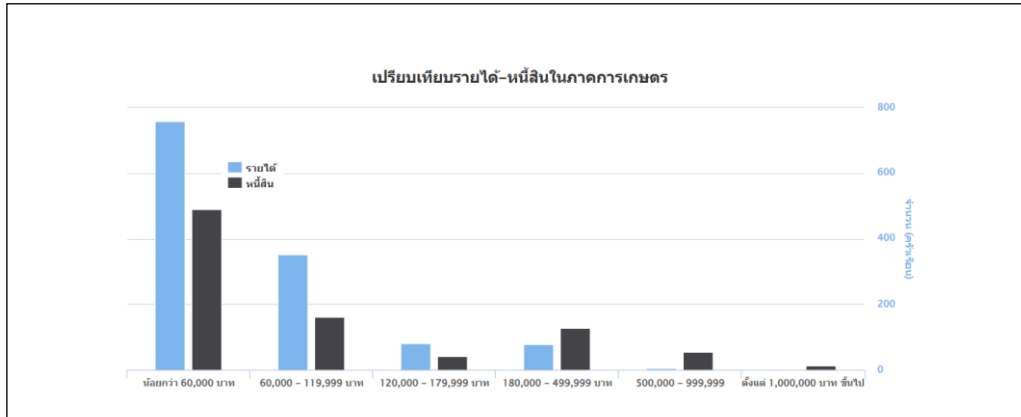
ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอหนองครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่ของอำเภอหนองครไทยจะประกอบอาชีพการเกษตรเป็นหลัก รายได้ของเกษตรกรจึงเป็นรายได้จากการขายผลผลิตทางการเกษตร เช่น ข้าว พืชไร่ พืชสวน เกษตรกรมีรายได้ในภาคการเกษตรครัวเรือนต่อปีเฉลี่ย ๗๑,๕๓๓ บาท และรายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายต้นทุนการผลิต เช่น ค่าพันธุ์พืช ค่าปุ๋ย สารเคมี ค่าแรงงาน เป็นต้น

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เนื่องจากการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ของพื้นที่อำเภอนครไทยเป็นอาชีพเกษตรกรรมจึงมีแหล่งเงินทุนที่สำคัญในพื้นที่ให้บริการสินเชื่อทางการเกษตรคือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) สาขานครไทย

ภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื่อและภาระหนี้ของเกษตรกรอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก (ที่มา: Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) ,พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เท่ากับ ๑๐๕,๙๖๓.๘๓ ล้านบาท เทียบกับช่วงเดียวกันของปี ๒๕๖๖ ที่มีมูลค่า ๑๐๑,๑๑๙.๙๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๔,๘๔๓.๘๖ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๓.๓๖

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีรายได้ต่อคนต่อปี เท่ากับ ๑๑๘,๕๖๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๑๑๓,๐๑๓ ล้านบาท จำนวน ๕,๕๔๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๘

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพิษณุโลก ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

รายการ	ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (%)				
	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔	YTD
ภาคเกษตร	๔๓.๕๐	-๒๖.๗๐	-๑.๕๐	-๗.๙๐	-๑.๙๐
ภาคบริการ	๓๔.๔๐	-๒.๓๐	๐.๙๐	๒๒.๐	๑๒.๒๐
ภาคอุตสาหกรรม	-๕.๒๐	-๖.๓๐	๓.๓๐	๖.๑๐	-๐.๕๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ล้านบาท)	๑๐๕,๙๖๓.๘๓				

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (ล้านบาท)	๑๑๘,๕๖๐
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดพิษณุโลก, พ.ศ. ๒๕๖๘

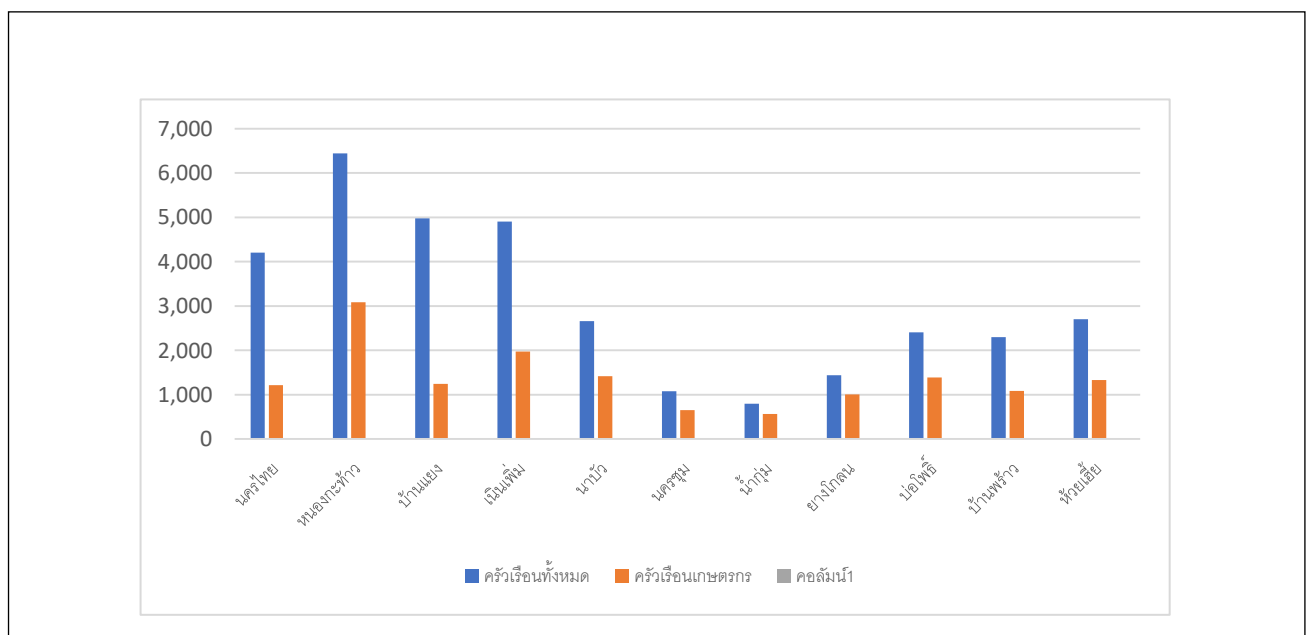
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอนครไทย มีประชากรทั้งสิ้น ๘๔,๘๗๓ คน จำนวนครัวเรือน ๓๓,๙๐๒ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๔๒,๑๑๔ คน หญิง ๔๒,๗๕๙ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอ นครไทย

ที่	ตำบล	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	นครไทย	๔,๒๐๔	๑,๒๑๖	๔,๑๙๔	๔,๔๘๐	๘,๖๗๔
๒	หนองกะท้าว	๖,๔๔๑	๓,๐๘๗	๗,๙๖๙	๘,๐๖๘	๑๖,๐๓๗
๓	บ้านแยง	๔,๙๗๙	๑,๒๔๖	๕,๑๓๔	๕,๐๐๑	๑๐,๑๓๕
๔	เนินเพิ่ม	๔,๙๐๒	๑,๙๗๔	๖,๑๑๔	๖,๒๑๙	๑๒,๓๓๓
๕	นาบัว	๒,๖๕๙	๑,๔๑๕	๓,๗๘๓	๓,๙๕๑	๗,๗๓๔
๖	นครชุม	๑,๐๗๗	๖๕๔	๑,๔๓๕	๑,๔๗๕	๒,๙๑๐
๗	น้ำกุ่ม	๗๙๕	๕๖๔	๑,๑๙๔	๑,๑๗๒	๒,๓๖๖
๘	ยางโกลน	๑,๔๔๐	๑,๐๐๔	๒,๓๖๐	๒,๔๒๘	๔,๗๘๘
๙	บ่อโพธิ์	๒,๔๐๘	๑,๓๘๖	๓,๓๒๕	๓,๔๗๘	๖,๘๐๓
๑๐	บ้านพร้าว	๒,๒๙๖	๑,๐๘๗	๓,๐๔๘	๓,๐๓๔	๖,๐๘๒
๑๑	ห้วยเอี้ย	๒,๗๐๑	๑,๓๓๔	๓,๕๕๘	๓,๔๕๓	๗,๐๑๑
รวม		๓๓,๙๐๒	๑๔,๙๖๗	๔๒,๑๑๔	๔๒,๗๕๙	๘๔,๘๗๓

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอ นครไทย ,พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร คริวเรือน และคริวเรือนเกษตรกร อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
(ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖.๔ การศึกษา

อำเภอ นครไทย มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๖๙ แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน ๑ แห่ง คือ
 - ๑.๑ โรงเรียนอนุบาลจันทราพระกิตติคุณ
๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓ จำนวน ๕๘ แห่ง คือ
 - ๒.๑ โรงเรียนศึกษาวิทย์
 - ๒.๒ โรงเรียนบ้านถ้ำพริก
 - ๒.๓ โรงเรียนเกษตรสุรราชบุรีบำรุง
 - ๒.๔ โรงเรียนบ้านเข็กใหญ่
 - ๒.๕ โรงเรียนบ้านนาชุมคัน
 - ๒.๖ โรงเรียนบ้านนาทุ่งใหญ่
 - ๒.๗ โรงเรียนบ้านนาฟองแดง
 - ๒.๘ โรงเรียนบ้านนาเมือง
 - ๒.๙ โรงเรียนบ้านนาคาลัย
 - ๒.๑๐ โรงเรียนประชาสงเคราะห์พิทยา
 - ๒.๑๑ โรงเรียนบ้านน้ำลอม
 - ๒.๑๒ โรงเรียนบ้านภูเข็ดรวมไทยพัฒนา
 - ๒.๑๓ โรงเรียนบ้านนาไก่อ๊ะ
 - ๒.๑๔ โรงเรียนบ้านบึงผลำ
 - ๒.๑๕ โรงเรียนบ้านนาแฝก
 - ๒.๑๖ โรงเรียนบ้านน้ำกุ่ม
 - ๒.๑๗ โรงเรียนชุมชน ๑๗ บ้านนาตาดี
 - ๒.๑๘ โรงเรียนบ้านแก่งทุ่ง
 - ๒.๑๙ โรงเรียนสหภาพแรงงานการไฟฟ้านครหลวง
 - ๒.๒๐ โรงเรียนบ้านน้ำเลา
 - ๒.๒๑ โรงเรียนบ้านป่ารวก
 - ๒.๒๒ โรงเรียนบ้านป่าซ่าน
 - ๒.๒๓ โรงเรียนบ้านพร้าว
 - ๒.๒๔ โรงเรียนบ้านหนองกระดาศ
 - ๒.๒๕ โรงเรียนบ้านห้วยทรายทอง
 - ๒.๒๖ โรงเรียนบ้านน้ำคลาด
 - ๒.๒๗ โรงเรียนบ้านบึงปลาผา
 - ๒.๒๘ โรงเรียนบ้านยางโกลน
 - ๒.๒๙ โรงเรียนบ้านน้ำพริก

- ๒.๓๐ โรงเรียนบ้านกม่ว่ง
 ๒.๓๑ โรงเรียนบ้านบุงตารอด
 ๒.๓๒ โรงเรียนบ้านนาหนอง
 ๒.๓๓ โรงเรียนบ้านหนองกะท้าว
 ๒.๓๔ โรงเรียนบางยางพัฒนา
 ๒.๓๕ โรงเรียนบ้านหลังเขา
 ๒.๓๖ โรงเรียนบ้านน้ำตาด
 ๒.๓๗ โรงเรียนบ้านนาโพธิ์นาจาน
 ๒.๓๘ โรงเรียนบ้านแก่งหว่าแก่งไฮ
 ๒.๓๙ โรงเรียนศิริราษฎร์พัฒนา
 ๒.๔๐ โรงเรียนบ้านห้วยทรายเหนือ
 ๒.๔๑ โรงเรียนบ้านป่าคายน
 ๒.๔๒ โรงเรียนวิทย์สัมพันธ์
 ๒.๔๓ โรงเรียนบ้านห้วยเฮี้ย
 ๒.๔๔ โรงเรียนบ้านห้วยกอกพัฒนา
 ๒.๔๕ โรงเรียนบ้านลาดค้อ
 ๒.๔๖ โรงเรียนบ้านหนองแห้ว
 ๒.๔๗ โรงเรียนบ้านโป่งกะเมือด
 ๒.๔๘ โรงเรียนบ้านห้วยดินตั่ง
 ๒.๔๙ โรงเรียนบ้านท่าหินลาด
 ๒.๕๐ โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ
 ๒.๕๑ โรงเรียนนครไทยวิทยาคม
 ๒.๕๒ โรงเรียนบ้านหนองน้ำสร้าง
 ๒.๕๓ โรงเรียนบ้านหนองลาน
 ๒.๕๔ โรงเรียนบ้านแยง
 ๒.๕๕ โรงเรียนชุมชน ๘ ราษฎร์อุทิศพิทยา
 ๒.๕๖ โรงเรียนบ้านห้วยน้ำไซ (สาขาร่องกล้า)
 ๒.๕๗ โรงเรียนบ้านหนองหิน
 ๒.๕๘ โรงเรียนบ้านบ่อโพธิ์
 ๒.๕๙ โรงเรียนกัลยาณีวัฒนา ๑
๓. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒ แห่ง คือ
- ๓.๑ โรงเรียนศรีอินทราทิตย์พิทยาคม
 ๓.๒ โรงเรียนบางกลางท่าวพิทยา
๔. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ จำนวน ๖ แห่ง คือ
- ๔.๑ โรงเรียนนครไทย
 ๔.๒ โรงเรียนนครบางยางพิทยาคม
 ๔.๓ โรงเรียนนาบัววิทยา

๔.๔ โรงเรียนบ่อโพธิ์วิทยา

๔.๕ โรงเรียนยางโคลนวิทยา

๔.๖ โรงเรียนนครชุมพิทยา รัชมังคลาภิเษก

๕. สังกัดสถาบันการศึกษาที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน ๑ แห่ง คือ

๕.๑ วิทยาลัยการอาชีพนครไทย (กรมอาชีวศึกษา)

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

๑) โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชนครไทย ขนาด ๙๐ เตียง ๑ แห่ง

๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง

๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๑๙ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ ๕ แห่ง

๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล ๖ แห่ง

๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๗ แห่ง

๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ - แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน ๒๓ คน

๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน ๑๐ คน

๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ๑๐ คน

๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน ๘๖ คน

๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๑๐ คน

๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.) จำนวน ๑๔๕ คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

นับถือศาสนาพุทธประมาณร้อยละ ๙๙.๘๖ วัด ๗๘ แห่ง สำนักสงฆ์ ๓๓ แห่ง นับถือศาสนาคริสต์ประมาณร้อยละ ๐.๑๔ โบสถ์คริสต์ ๑๕ แห่ง

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ประเพณีปักธงชัยเป็นประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญของอำเภอนครไทยประเพณีหนึ่งที่ได้ถือปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน ประเพณีปักธงชัย จัดในวันขึ้น ๑๔ - ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ของทุกปี โดยจะนำธงที่ชาวบ้านร่วมกันทอไปปักที่เขาข้างลัวง ซึ่งเป็นเทือกเขาทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ห่างจากที่ว่าการอำเภอนครไทยประมาณ ๖ กิโลเมตร ชาวนครไทยส่วนใหญ่ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการนำธงชัยไปปักบนยอดเขาข้างลัวง และความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีปักธง ที่พอสรุปได้ ดังนี้

๑. การปักธงชัยจะทำให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข กินดีอยู่ดี

๒. ปักธงชัยเพื่อระลึกถึงพ่อขุนบางกลางท่าวเมื่ออพยพมาอยู่ที่เมืองบางยาง (อำเภอนครไทย) ครั้งแรกได้เกิดการสู้รบกับพวกเจ้าของถิ่นเดิมที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้ มีการต่อสู้รุกไล่กันจนถึงเทือกเขาข้างลัวง ท้าของ

พ่อบุญกลางท้าวประสพชัยชนะ จึงเอาผ้าคาดเอวของพระองค์ผูกปลายผ้าปักที่ยอดเขาข้างลี้ลับไว้เป็นอนุสรณ์
ที่มีชัยชนะแก่ศัตรู

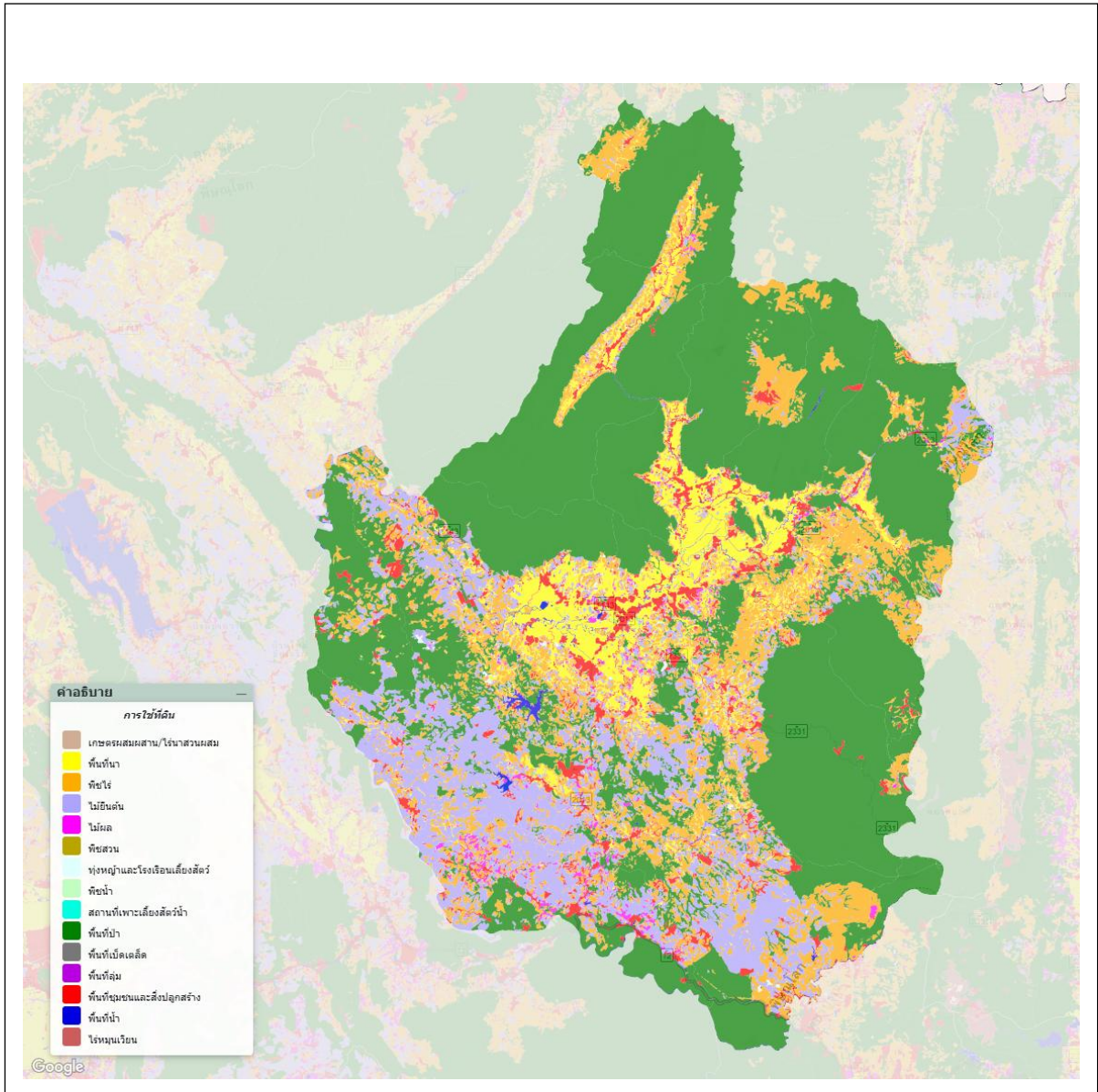
๓. ผู้ปกครองนครไทย คิระระบบการส่งข่าวสารเนื่องจากสมัยก่อนพวกฮ่อมักจะยกพวกมารังแกชาว
นครไทย

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

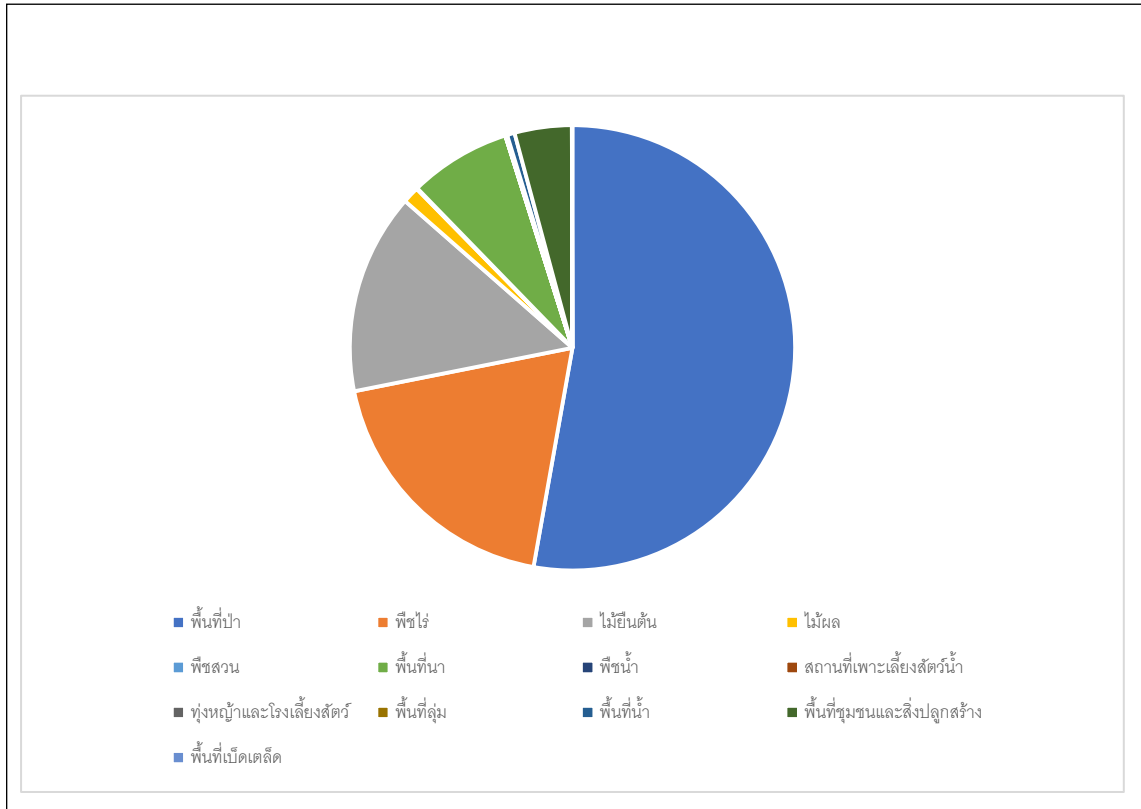
อำเภอนครไทย มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่พืชไร่ จำนวน ๒๘๑,๔๒๘ ไร่ ร้อยละ ๑๙.๐๗ รองลงมา
คือ ไม้ยืนต้น จำนวน ๒๑๕,๒๑๙ ไร่ ร้อยละ ๑๔.๕๙ และพื้นที่ ๑๐๙,๑๙๗ จำนวน ๑๐๙,๑๙๗ ไร่ ร้อยละ ๗.๔

ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๗๗๙,๑๑๑	๕๒.๘
พืชไร่	๒๘๑,๔๒๘	๑๙.๐๗
ไม้ยืนต้น	๒๑๕,๒๑๙	๑๔.๕๙
ไม้ผล	๑๗,๗๖๖	๑.๒
พืชสวน	๙๓๖	๐.๐๖
พื้นที่นา	๑๐๙,๑๙๗	๗.๔
พืชน้ำ	๐	๐
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๗๓	๐.๐๒
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๑,๗๓๓	๐.๑๒
พื้นที่ลุ่ม	๐	๐
พื้นที่น้ำ	๘,๐๗๙	๐.๕๕
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๖๑,๒๑๗	๔.๑๕
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๖๓๓	๐.๐๔

ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

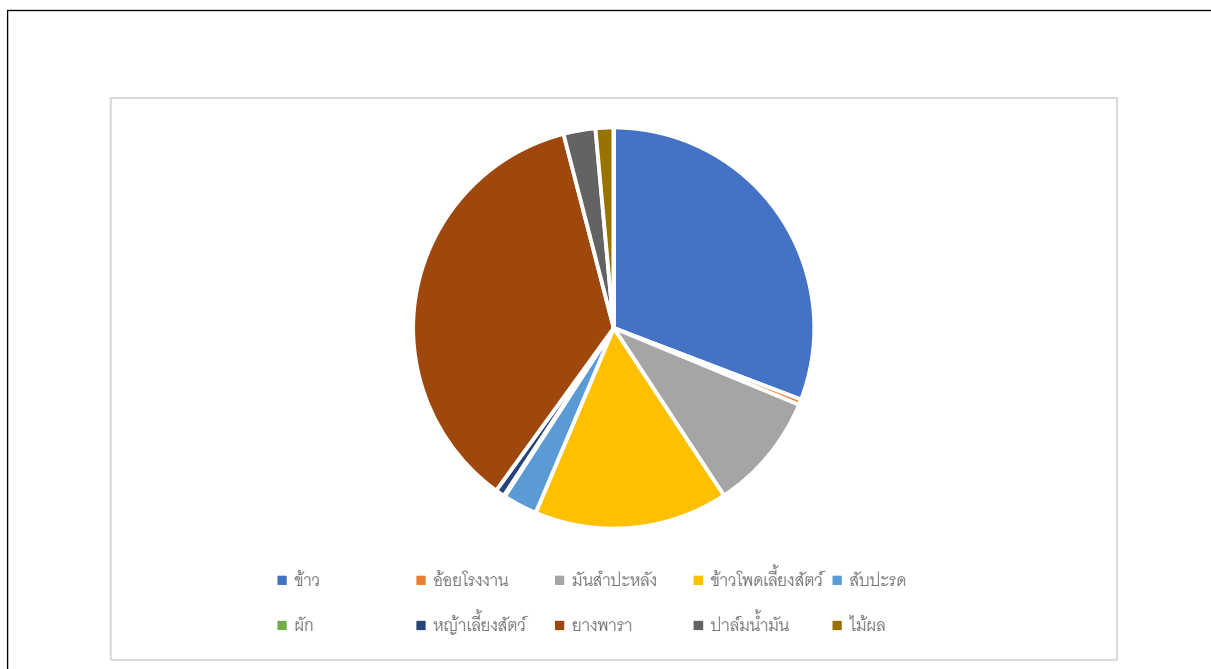
๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอนครไทย พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพารา มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๑๑๘,๕๑๑.๕๐ ไร่ รองลงมา คือ ข้าว มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑๐๑,๓๙๗ ไร่ และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๕๑,๔๔๖ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง สับปะรด ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล เป็นต้น

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ตำบล	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก												
	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	อ้อย โรงงาน	มัน สำปะหลัง	ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์	สับปะรด	ผัก	หญ้าเลี้ยง สัตว์	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	ไม้ดอกไม้ ประดับ	รวม ทั้งหมด
นครไทย	๒๔,๗๖๘	๖,๖๕๙	๑๓๐	๗๐๕	๖๓๖.๒๕	๑๔	๐	๑๘๑	๒๓.๕๐	๑๔๒	๒๒.๒๕	๐	
หนองกะทาว	๒๘๙,๙๖๕	๑,๗๘๘๕	๔๔๔	๖,๙๙๘	๑๓,๔๖๐.๒๕	๒,๒๐๘	๕๐.๕๐	๑,๐๐๙	๔๒,๔๘๑	๓,๒๕๐	๑,๒๗๕.๗๕	๐	
บ้านแยง	๑๒๖,๕๕๐	๖๒๔	๔๗๓	๑,๗๕๘	๒๗๔	๓,๙๘๐	๕.๗๕	๐	๓๒,๓๒๒	๔๔๙	๑,๗๕๗.๗๕	๐	
เนินเพิ่ม	๑๙๘,๙๒๐	๑๗,๘๖๐	๐	๓,๙๓๗	๙,๒๗๖	๑๔๗	๒๖.๕๐	๑๖๗	๓,๙๘๐	๔๒๐	๓๓๘	๐	
นาบัว	๑๑๕,๐๔๙	๑๐,๒๐๙	๐	๘๐	๑,๗๘๑.๕๐	๔	๓๖	๑๔๙	๙๕	๑๔๘	๒๔	๐	
นครชุม	๑๑๕,๕๐๐	๓,๗๒๖	๐	๑๖๔	๓,๑๙๒.๒๕	๒๒	๖.๗๕	๒๒๙	๖๓๕	๑๙	๙๘.๕๐	๐	
น้ำกุ่ม	๘๘,๘๓๔	๖,๐๗๙	๐	๓๑๘	๖,๒๑๖.๒๕	๑,๗๙๖	๒๒.๕๐	๖๒	๑,๓๘๖	๙๓	๘๐.๒๕	๐	
ยางโกลน	๗๙,๑๘๑	๙,๖๘๐	๖	๑๖๐	๑,๓๘๓.๗๕	๐	๐	๑๒๔	๑๒	๓	๖.๕๐	๐	
บ่อโพธิ์	๑๙๑,๐๖๘	๙,๖๔๖	๙๐	๘,๓๐๕	๗,๖๔๒.๕๐	๑๑๓	๖๗.๗๕	๓๓๔	๒,๒๔๐	๖๗๙	๖๒๒.๗๕	๐	
บ้านพร้าว	๗๒,๙๘๑	๙,๘๕๒	๑๘๐	๑,๗๙๘	๑,๓๒๒.๗๕	๖๕	๔๙.๗๕	๑๓๕	๗๐๔	๒,๒๒๗	๕๔.๕๐	๐	
ห้วยเขี้ย	๑๗๒,๗๗๑	๙,๑๗๗	๑๓๙	๖,๙๙๖	๖,๒๖๐.๕๐	๗๙๔	๗๐.๗๕	๒	๓๔,๖๓๓	๑,๐๓๖	๕๑๔.๒๕	๐	
รวม	๑,๔๗๕,๕๘๗	๑๐๑,๓๙๗	๑,๔๖๒	๓๑,๒๑๙	๕๑,๔๔๖	๙,๑๔๓	๓๓๖.๒๕	๒,๓๙๒	๑๑๘,๕๑๑.๕๐	๘,๔๖๖	๔,๗๙๔.๕๐	๐	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๙ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอนครไทย มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	นางอิสราภรณ์ ศรีโยธี	นาง อิสราภรณ์ ศรีโยธี	๑.กระเป๋าจักรสานจากผัก ๒.ผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา	๒๒๙/๑	๑๑	นครไทย
๒	กลุ่มสานตระกร้าพลาสติก	นางสมคิด ช่างเจริญ	๑.กระเป๋าสานเส้นพลาสติก ๒.กลุ่มสานตระกร้าพลาสติก	๖๒/๒	๑	นครไทย
๓	นางจันทภา เรืองปาน	นางจันทภา เรืองปาน	กาแฟโบราณ	๓๒๓	๔	นครไทย
๔	นางสมจิตต์ ศตะกูรมะ	นางสมจิตต์ ศตะกูรมะ	ขนมโดนัท	๒๐๑	๗	นครไทย
๕	นางกองเพียน แก่นเสา	นางกองเพียน แก่นเสา	ทองม้วน	๑๐๗	๗	นครไทย
๖	นายไพฑูรย์ บางศรี	นายไพฑูรย์ บางศรี	วุ้นสีขนมไทย	๒๐๐	๔	นครไทย

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของ กิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๗	สบู่หน้าใส-สบู่สมุนไพร-ออย แกนิก	น.ส.นันทิศา จันทร์บรรจง	๑.สบู่หน้าใส # กาแฟ น้ำผึ้ง ๒.สบู่หน้าใส สูตร เปลือกมังคุด น้ำผึ้ง ๓.สบู่หน้าใส สูตร น้ำผึ้ง มะขาม ขมิ้น	๖๐	๙	นครไทย
๘	วิสาหกิจชุมชนเห็ดเหื่อไผ่ นครไทย	นาย เสนอ มุตตา	๑.สบู่เห็ดเหื่อไผ่ ๒.เซรั่มเห็ดเหื่อไผ่	๑๑๒	ไม่ระบุ	นครไทย
๙	นพรัตน์ ทองคำพงษ์	นาง นพรัตน์ ทองคำพงษ์	สาकु้เส้หมู	๑๙๐/๑	ไม่ระบุ	นครไทย
๑๐	กลุ่มเพาะเห็ดฟางในถัง พลาสติก	นาง จิราภรณ์ สุราษฎร์ณี	เห็ดฟาง	๒๓๒	๕	นครไทย
๑๑	นายวัลนพ แก้วป้องปก	นายวัลนพ แก้วป้องปก	๑.แคปหมู ๒.ไข่ทรงเครื่อง ๓.ไส้กรอก	๒๓๘	๗	นครไทย
๑๒	กลุ่มอาชีพบ้านนาเมือง	นาย ประสาท บุญมีจิว	๑.ซองมือถือใหม่พรม ๒.ที่ตั้งไม้กวาด ๓.ไม้กวาดดำดำ ๔.ไม้กวาดเล็กแบบ ทรงตรง	๒๒	๓	นครชุม
๑๓	วิสาหกิจชุมชนไม้กวาดดอก หญ้าบ้านนาทุ่งใหญ่	นาย จตุพงษ์ แสงสุข	ไม้กวาดดอกหญ้า	๒	๑	นครชุม
๑๔	ไม้กวาดตาน้องคอมพ์	นาย ไพบุลย์ คงสีไพร	ไม้กวาดตาน้องคอมพ์	๓๙	๔	นครชุม
๑๕	กลุ่มถักสานงานฝีมือ	นาง ขนิษฐา คำสว่าง	๑.กระเป่า ๒.ตะกร้า ๓.หมวก	๑๓๒	ไม่ระบุ	นาบัว
๑๖	กลุ่มข้าวกล้อง	นาง คำไคล คงศรีไพร	ข้าวกล้อง Rice Berry	๔๗/๓	ไม่ระบุ	นาบัว
๑๗	เดือนใจ ขุมขำ	นาง เดือนใจ ขุมขำ	๑.ลูกประคบสมุนไพร ๒.สมุนไพรแห้ง ๓.สมุนไพรอบสด	๑๓๖	๔	นาบัว
๑๘	กลุ่มไข่เค็มกะทินาบัว	นาง ทองคำ ป้อมมี	ไข่เค็ม	๔๗/๓	๔	นาบัว
๑๙	กลุ่มเพาะเห็ดนางฟ้าภูฐาน	นาง บัวลอย นันนุช	เห็ดนางฟ้าภูฐาน	๗๙	๒	นาบัว
๒๐	กลุ่มทำเครื่องปั้นดินเผา	นาง บุญราม แมงมา	เครื่องปั้นดินเผา	๕๗	๗	นาบัว
๒๑	กลุ่มทำข้าวแต่น้ำแดงโม	นาง ปลาหวาน น้อยอินวงษ์	ข้าวแต่น	๙๘	๕	นาบัว
๒๒	กลุ่มอาชีพบ้านนาบัว	นาง วาสนา อ่อนกล	๑.กล้วยทอดสมุนไพร ลูกเต้า ๒.ข้าวกล้องงาพิช สำหรับหุง ๓.น้ำมันนวดลูก ประคบ	๑๘/๑	๔	นาบัว

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของ กิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๒๓	กลุ่มหัตถกรรมอุตสาหกรรม ในครัวเรือน	นาง สนิท จันทร์ทวงสิงห์	๑.กระเป๋าด้ายทอ มือย้อมน้ำหมักโคน กล้วย ๒.กระเป๋ อเนกประสงค์ ๓.ผ้าทอ ๔.ผ้าฝ้ายย้อมโคลนยาง กล้วย ๕.พรมเช็ดเท้า ๖.พวงกุญแจผ้าฝ้าย ๗.หมอนอิง ๘.เสื่อผ้าสำเร็จรูป บุรุษ ๙.เสื่อผ้าสำเร็จรูป สตรี ๑๐.เอี่ยมมัดเอวผ้า ฝ้าย	๑๐๙/๒	๓	นาบัว
๒๔	กลุ่มกระดาษสาและถั่วแก้ว	นาง สุธิตา อูประบุญ	๑.กระดาษสา ๒.ถั่ว แก้ว	๕๐	๑๓	นาบัว
๒๕	กลุ่มเพาะเห็ดนางฟ้า	นาง หวานเย็น สายสี	เห็ดนางฟ้า	๑๖	๓	นาบัว
๒๖	นลินีสมนไพรเพื่อสุขภาพ	นางนลินี ศิวปรียานุพงษ์	๑.ชาสมุนไพรนลินี - ชิงกระเจียบ ๒.ชาสมุนไพรนลินี - ชิงตะไคร้ ๓.สมุนไพรตากแห้ง ป่านี้ - กระชายดำ	๖๕	๑๕	นาบัว
๒๗	กลุ่มหัตถกรรมจักสาน ผู้สูงอายุ	นางสนิท จันทร์ทวงสิงห์	จักสานชั้นโตก	๑๐๙/๒	๓	นาบัว
๒๘	กลุ่มขนมจีนบ้านไร่พัฒนา	นางสาวรัชยา เทพวรรณ	ขนมจีนบ้านไร่พัฒนา	๒๔๑	๑๓	นาบัว
๒๙	Panecake Home bakery	มณฑกานต์ เดชอิม	เค้กหม้อแกงเผือก	๑๔๘	๖	นาบัว
๓๐	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านน้ำ กุ่ม	นาง ลอยชาย จันทรดาวงษ์	ผ้าทอลายยกดอก	๔๑	๒	น้ำกุ่ม
๓๑	กลุ่มหัตถกรรมไม้วาดดอก หญ้า	นาง สงวน จันดาวงษ์	ไม้วาดดอกหญ้า	๒๕	๓	น้ำกุ่ม

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของ กิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๓๒	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแปรรูปน้ำกุ่ม	นาง มยุรา หาดทา	๑.ชิงฝงสำเร็จรูป ๒.ข้าวกล้อง ๓.ชากระชายดำ ๔.น้ำผึ้งเดือน ๕ ๕.ปอกะบิด ๖.ลูกประคบ ๗.สมุนไพรขิงต้ม เหงือกปลาหมอ ๘.สมุนไพรขิงต้มแห้ง ๙.สมุนไพรดองเหล้า ๑๐.เกสรผึ้ง	๓๖	๒	น้ำกุ่ม
๓๓	วิสาหกิจชุมชนไม้กวาดดอก หญ้า	นาง สมพอ ชากองมา หญ้า	๑.กระต๊อบข้าวเหนียว ๒.ซึ้ง ๓.ฝักมีด ๔.พวงกุญแจไม้กวาด ๕.ฮวดนึ่งข้าวเหนียว ๖.ไม้กวาดขนาดกลาง ๗.ไม้กวาดดอกหญ้า	๖	๒	น้ำกุ่ม
๓๔	กลุ่มอาชีพบ้านน้ำกุ่ม	นางประวีติ จันดาหาร	๑.กระเป๋าพวงกุญแจ จากเศษผ้า ๒.กล่องหวยรับ ทรัพย์ ๓.ไม้กวาดฟรุ้งฟรุ้ง เอนกประสงค์ ๔.ไม้กวาดหวยฟรุ้ง ฟรุ้งปิดโต๊ะ	๓๒/๑	๒	น้ำกุ่ม
๓๕	นายชำนาญ ตีระทอง	นาย ชำนาญ ตีระทอง	หมุกระจก	๑๗	๒	น้ำกุ่ม
๓๖	Um-Um มะขามคลุก	น.ส.ลำไพโรจน์	Um-Um มะขามคลุก	๗๓	๘	เนินเพิ่ม
๓๗	ไร่กาแพตานวยร่องกล้า	นาง ธัญภัศ อินสูง	๑.ชาเปลือกกาแพ ๒.เมล็ดกาแพ ๓.แมคคาดีเมีย	๙	๑๐	เนินเพิ่ม
๓๘	กลุ่มปลูกมะขามเปรี้ยวยักษ์	นาง นิคม ยวนแห้ว	มะขามเปรี้ยวยักษ์	๒๓๕	๑๘	เนินเพิ่ม
๓๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำไม้ กวาดดอกหญ้าบ้านเนินตุม	นาง ผ่องแผ้ว แก้ววาว	ไม้กวาดดอกหญ้า	๔๘	๑๒	เนินเพิ่ม
๔๐	กลุ่มทำน้ำพริก	นาง ลำเพย ต่อนดี	น้ำพริกแกงเผ็ด	๑๒๑	๙	เนินเพิ่ม
๔๑	กลุ่มทำไม้กวาด	นาง วาสนา จันทะคุณ	ไม้กวาดทางมะพร้าว	๑๖๒	๑๓	เนินเพิ่ม
๔๒	สมุนไพรแม่ตรง	นางตรง สีขานนท์	๑.ดอกกระดาศ ๒.ตุ๊กตาขามมั่ง ๓.สมุนไพร	๔๔/๑	๑๐	เนินเพิ่ม

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของ กิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๔๓	กระปุกออมสินไม้ไผ่	นางสาว รัชณี ณ วงศ์ษา	๑.กระปุกออมสินจาก กะลามะพร้าว ๒.กระปุกออมสินไม้ ไผ่	๑๕๓	๑๔	เนินเพิ่ม
๔๔	นางสาว วรทยา ต่อนดี	นางสาว วรทยา ต่อนดี	๑.สบู่สารสกัดขมิ้น ๒.สบู่เคียวีน	๑๔๘	๔	เนินเพิ่ม
๔๕	แม่บ้านลาดผาทอง	นางสาวศิริวิมล จำนงค์ศรี	๑.น้ำฝักสะทอน ๒.น้ำพริกปลาร้า ๓.น้ำพริกฝักสะทอน	๑๕๔	๑๓	เนินเพิ่ม
๔๖	กลุ่มปุ๋ยอินทรีย์	นาย ชาย แซ่โล่	ปุ๋ยอินทรีย์	๙๕	๑๕	เนินเพิ่ม
๔๗	กลุ่มผู้ผลิตมัลเบอร์รี่	นาย อีระเดช จีรานนท์	ผลมัลเบอร์รี่สด	๒๐๕	๑๐	เนินเพิ่ม
๔๘	วิสาหกิจเกษตรผสมผสาน บ้านห้วยน้ำไซ	นาย วิชวัชร หัวสุวรรณ ไพศาล	๑.ข้าวขาวชั้นหนึ่ง ๒.ข้าวเหนียวดำ ๓.ข้าวใหม่มัด	๒๓	๑๖	เนินเพิ่ม
๔๙	กลุ่มทอผ้าบ้านหัวเมือง	นาย พัฒนพงศ์ รอดหนอง แห้ว	ผ้าทอมัดหมี่	๑๒๕	๙	เนินเพิ่ม
๕๐	วิสาหกิจเกษตรผสมผสาน บ้านห้วยน้ำไซ	นาย วิชวัชร หัวสุวรรณ ไพศาล	๑.ข้าวขาวชั้นหนึ่ง ๒. ข้าวเหนียวดำ ๓. ข้าวใหม่มัด	๒๓	๑๖	เนินเพิ่ม
๕๑	หมอนวดมือถือ	นายสมหวัง ศรีนอก	คีมหนีบขนาดกลาง เส้นตึง	๑๐๔	๔	นาบัว
๕๒	กลุ่มเพาะเห็ดโคนน้อยบ่อ โพธิ์	น.ส. ปัทมพร ทิพโสตา	เห็ดโคนน้อยอบแห้ง	๘๐	๑๑	บ่อโพธิ์
๕๓	กลุ่มแปรรูปอาหารบ่อโพธิ์	นาง คำเขียน พิมเสนา	๑.ขนมจีบ ๒.ขนมต้ม ๓.ปลาต้มบ่อโพธิ์ ๔.เกลือสินเธาว์	๑๖๒	๑	บ่อโพธิ์
๕๔	กลุ่มไม้กวาดบ้านป่าบาง	นาง ทับทิม ยวนแห้ว	ไม้กวาด	๑๓๖	๘	บ่อโพธิ์
๕๕	ผ้าฝ้ายทอมือบ่อโพธิ์	นาง ลำเพ็ญ ทองคำ	ผ้าฝ้ายทอมือ	๑๙	๑๐	บ่อโพธิ์
๕๖	กลุ่มตัดเย็บผ้าบ้านวังชมพู	นาง อรุณ สีอิด	ผ้าท่มนวมใย สังเคราะห์	๘๕	๙	บ่อโพธิ์
๕๗	นายบรรเจิด หฤทัยสกุลวงษ์	นายบรรเจิด หฤทัยสกุลวงษ์	๑.ชิ้นวางของจากไม้ ไผ่ ๒.โต๊ะรับแขกจากไม้ ไผ่	๑๐๑	๑	บ่อโพธิ์
๕๘	กลุ่มทำไม้กวาดดอกหญ้า บ้านนาตาดี	นาย สมาน พิมเสนา	ไม้กวาดดอกหญ้า	๒	๕	บ่อโพธิ์

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของ กิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๕๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรอินทรีย์ ตำบลบ่อโพธิ์	นาย อมร ทับทิมจันทร์	สมุนไพรขมิ้นชัน	๑๒๑	๑๑	บ่อโพธิ์
๖๐	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูป	นาง บุญชู สุทธิ	๑.กล้วยฉาบกรอบชุปเกลือ ๒.กล้วยตากธรรมชาติ ๓.กล้วยทอดกรอบสมุนไพร ๔.ข้าวแต๋น	๑๑๓	๗	บ้านพร้าว
๖๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่	นาง ลำดวน พริ้วโต	ผ้ามัดหมี่	๔๙	๓	บ้านพร้าว
๖๒	กลุ่มอาชีพผู้ผลิตไม้กวาดดอกหญ้าบ้านป่าซ่าน	นาง ลำดวน พริ้วโต	ไม้กวาดดอกหญ้า	๔๗	๓	บ้านพร้าว
๖๓	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปหน่อไม้อัดπίบ	นาง วิมล มีนิต	หน่อไม้อัดπίบ	๕๐/๑	๗	บ้านพร้าว
๖๔	กลุ่มอาชีพผลิตดอกไม้จันทน์	นาง สาวจิตติพร ทรงพุด	ดอกไม้จันทน์	๒๒๘	๒	บ้านพร้าว
๖๕	กลุ่มเกษตรกรกรรมปลอดสารบ้านน้ำลาด	นายประสิทธิ์ สังข์จันทร์	กล้วยตาก	๑๓๗	๖	บ้านพร้าว
๖๖	วรรณกร	น.ส.อุทัยวรรณ โชนงนุช	๑.ครีมว่านตาลเดี่ยว ๒.รองพื้นกันแดด ผักเบียร์ใหญ่ ๓.เซรั่มว่านตาลเดี่ยว ๔.แชมพูสมุนไพรรวม	๓๕๙	๔	บ้านแยง
๖๗	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปเห็ดนางฟ้าบ้านเข็กใหญ่	นาง อารีย์ บุญมาสาเกตุ	๑.ข้าวเกรียบเห็ดนางฟ้า ๒.ทองพับเห็ดนางฟ้า ๓.ทองม้วนกล้วยหอม ๔.ทองม้วนขนุน ๕.ทองม้วนแตงไทย ๖.ทองแผ่นเพื่อสุขภาพ ๗.ทอพีพีเห็ดนางฟ้า	๓๙	๔	บ้านแยง
๖๘	วิสาหกิจชุมชนพืชสมุนไพรบ้านถ้ำพริก	นางกฤษณา สุขอนันต์	๑.ขามะนาวดาวเรือง ๒.ผงชาดาวเรือง ๓.ผงโรยข้าวดาวเรือง ๔.ยาต้มสมุนไพร ๕.ยาหม่องสมุนไพร ๖.เครื่องดื่มสมุนไพรชนิดแห้งดาวเรือง ใบเตย	๒๓๗	๓	บ้านแยง

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของ กิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๖๙	มิตรสนิทแปรรูปสินค้าทาง การเกษตร	นางสาว พิมพ์ใจ ลางกุลเสน	๑.yummy สับปะรด ๒.กล้วยทอดพาเพลิน ๓.น้ำพริกสับปะรด ๔.เพลิน(คุกกี้ สับปะรด) ๕.ไซร์สับปะรด	๑๗๓/๑	๓	บ้านแยง
๗๐	กาแฟสดลุ่มแม่น้ำเข็ก	นางสาว รุ่งนภา บุญจันทร์	กาแฟสดจากไร่ลุ่มน้ำ เข็ก	๒๙๐	๑๒	บ้านแยง
๗๑	กาแฟสดจากไร่เข็ก	นางสาว รุ่งนภา บุญจันทร์	น้ำไผ่สดปักธงชัย	๙๔	๔	บ้านแยง
๗๒	นางสาวสุภาภรณ์ แดงอ่อน	นางสาว สุภาภรณ์ แดงอ่อน	กล้วยฉาบงา พญาช้างเผือก	๓๒๗	๔	บ้านแยง
๗๓	วิสาหกิจชุมชนบ้านดินดี ชุมชนบ้านแยง	นางสาวนิตยา เลิศ รัตนยรรยง	ดินพร้อมปลูก (ดินดี ชุมชนบ้านแยง)	๑๓๑	๓	บ้านแยง
๗๔	TN มัลเบอร์รี่	นาย ฉลองศักดิ์ แม่สุรราช	๑.TN มัลเบอร์รี่ (น้ำ เนื้อมัลเบอร์รี่เข้มข้น) ๒.TN มัลเบอร์รี่ (ผลมัลเบอร์รี่สด)	๔๓	๑๒	บ้านแยง
๗๕	กลุ่มอาชีพบ้านถ้ำพริก	นาย พิชัย แก้วมี	๑.พายสับปะรด ๒.สับปะรดเคี้ยวหนึบ	๑๕๖	๓	บ้านแยง
๗๖	จำหน่ายมะขามเปรี้ยวสด และแปรรูป	นาย มนตรี มาชัยนาม	๑.มะขามเปรี้ยวผง ๒.มะขามเปรี้ยวยักษ์- มะขามเปียก ๓.มะขามเปรี้ยวยักษ์ กวน ๔.มะขามเปรี้ยวยักษ์ แช่อิ่ม-อบแห้ง	๔๒๑	ไม่ระบุ	บ้านแยง
๗๗	นายยุพิน น้อยบัว	นายยุพิน น้อยบัว	๑.กล้วยฉาบ ๒.มันฉาบ	๑๕๓	๒	บ้านแยง
๗๘	กลุ่มพริกไทยดำบ้านโป่งแค	นาย อมร แสนกิ่ง	พริกไทยดำ	๒๒๒	๘	บ้านแยง
๗๙	วิสาหกิจเกษตรอินทรีย์ "คน รักษดิน"	นายวุฒิชัย สุวรรณ	๑.ดินพร้อมปลูก ๒.น้ำหมักจุลินทรีย์ ๓.ปุ๋ยอินทรีย์ร็อกซ์รอก ๔.มูลสัตว์หมัก คุณภาพสูงร็อกซ์รอก	๑๙๕	๓	บ้านแยง
๘๐	Jompa	นายสุรพงษ์ ปราบปราม	กาแฟ COLD BREW	๑๑๖/๓	๓	บ้านแยง
๘๑	วิสาหกิจชุมชนแปรรูป ผลผลิตการเกษตร ต.บ้าน แยง	นายอนุศักดิ์ ธรรมาจิวัฒน์	๑.ซีสพายสับปะรด ๒.น้ำสับปะรดพร้อม ดื่ม ๓.น้ำสับปะรดเข้มข้น ๔.ผงหมักเนื้อมูม ๕.สับปะรดเคี้ยวหนึบ	๒๓๗	๓	บ้านแยง

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของ กิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๘๒	กลุ่มสมุนไพร ๗ ฟ้าประทาน	นายอุทิศ บุญจันทร์	สมุนไพร ๗ ฟ้า ประทาน	๘๔	๔	บ้านแยง
๘๓	วิสาหกิจชุมชนจักรสาน กระเป๋าคัดบวบบ้านกก บาท	นาง อุษา ทิพโสธร	กระเป๋าคัดบวบ	๓๖	๑	ยางโกลอน
๘๔	กลุ่มน้ำพริกบ้านยางโกลอน	นาง อุษา ทิพโสธร	๑.น้ำปูดำ(ปูนา) ๒.น้ำพริกผักกระทอน	๓๖	๑	ยางโกลอน
๘๕	ป่าหาล้า	นางสนิย์ รียะวงษ์	ป่าหาล้าปลาร้าปรุงรส	๖๙	๒	ยางโกลอน
๘๖	กลุ่มรวมใจทอผ้ายางโกลอน	นางสนิย์ รียะวงษ์	ผ้าทอมือลาย ผ้าขาวม้า	๙	๑๐	ยางโกลอน
๘๗	จักรสานเส้นพลาสติกแก่งไฮ	นาง กาญจนา กุลทอง	๑.กระเป๋าสานจาก เส้นพลาสติก ๒.ตะกร้าสานจากเส้น พลาสติก	๕๒	๑๑	หนองกะท้าว
๘๘	กลุ่มอาชีพบ้านแก่งไฮ	นาง กาญจนา กุลทอง	๑.ย៉ามแก่งไฮขาวม้า นครไทย ๒.หน่อไม้อัด ๓.หมอนแก่งไฮ ๔.หัตถกรรมกะลา	๕๒	๑๑	หนองกะท้าว
๘๙	วิสาหกิจชุมชนกล้วยแปรรูป	นาง ณิชวรณ ทอตั้ง	กล้วยฉาบ	๒๔๓	๒๐	หนองกะท้าว
๙๐	กลุ่มแม่บ้านห้วยแก้ว	นาง สุกัญญา มหาพรหม	สับปะรดกวน	๑๑๕	๑๙	หนองกะท้าว
๙๑	นางสุภารัตน์ มาดี	นางสุภารัตน์ มาดี	ข้าวกลิ้งหอมมะลิ แดง	๑๑๐/๔	ไม่ระบุ	หนองกะท้าว
๙๒	นางสุวิ วงษ์อุปรี	นางสุวิ วงษ์อุปรี	ขนมใบจาก	๒๐๘	๒๐	หนองกะท้าว
๙๓	วิสาหกิจแปรรูปผลผลิต การเกษตร ตำบลหนองกะ ท้าว	นางสาว นพมาศ คุ้มอ่อน	๑.กล้วยเบรคแตก ๒.พืมน้ำ ๓.ยาหม่องตะไคร้ หอม ๔.ยาหม่องสมุนไพร สูตรร้อน	๒๓๔	๓	หนองกะท้าว
๙๔	กลุ่มส่งเสริมเกษตรกรเพิ่ม มูลค่าสินค้าบ้านนาโพธิ์	นางสาว บุญญาพร จันทร์ศิริ	๑.น้ำพริกปลาอย่าง สามรส ๒.น้ำพริกสมุนไพร ตะไคร้ ๓.น้ำพริกแจ่วบอง	๑๑๓	๑	หนองกะท้าว
๙๕	กลุ่มกล้วยฉาบ	นาย ต้าว จำนงศรี	กล้วยฉาบ	๑	๘	หนองกะท้าว
๙๖	นายประภาส สุราษฎร์มณี	นายประภาส สุราษฎร์มณี	ยาหม่องสมุนไพร เสลดพังพอน	๑๔๔	๑๐	หนองกะท้าว
๙๗	ป้อฮีไอติมกะทิสด	นาย ภูซงค์ บริยั้ง	ไอติมกะทิสด	๑๖๒	๑๓	หนองกะท้าว

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของ กิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๙๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่ม เกษตรกรผู้ปลูกไผ่และแปรรูป	นาย อองอาจ วิจิต	๑.ถ่านบันตัน ๒.น้ำไผ่สด ปักธงชัย ๓.ผงถ่านชาร์โคล ๔.ผงถ่านไม้ไผ่ชาร์ โคล ๕.สบูชาร์โคลน้ำผึ้ง ๖.หน่อไม้ดอง (กิมจู)	๑๒๕	๒๖	หนองกะท้าว
๙๙	นายอำนาจ กุลทอง	นายอำนาจ กุลทอง	หัตถกรรมฝีมือ(หล่อ พระเครื่อง)	๕๒	ไม่ระบุ	หนองกะท้าว
๑๐๐	นางสาวชรินทร์ แซ่ลี	นางสาวชรินทร์ แซ่ลี	๑.กระเป๋าถือ ๒.ชุดชาวเขา	๕๙	๖	ห้วยเฮี้ย
๑๐๑	กลุ่มผลิตภัณฑ์พืชผัก สมุนไพรและผลไม้	นาย กุลภาค กิตตินนท์ธนา	พืชผักสมุนไพร	๑๓๖	๔	ห้วยเฮี้ย
๑๐๒	กลุ่มถักวงอกบ้านชำรู่	นาย คำมูล ยศสุวรรณ	ถักวงอก	๔๗	๔	ห้วยเฮี้ย
๑๐๓	กลุ่มเกษตรผสมผสานบ้าน ป่าคาย	นาย ธีรวัฒน์ ดานุ่ม	๑.น้ำมัลเบอร์รี่ ๒.แมมมัลเบอร์รี่	๑๗๓	๒	ห้วยเฮี้ย
๑๐๔	นายรัตนธกร สุดแก้ว	นายรัตนธกร สุดแก้ว	เฟอร์นิเจอร์จากราก ไม้	๑๗๕	๗	ห้วยเฮี้ย

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ นครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๕ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๙๔
เครื่องดื่ม	๑๗
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑๗
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๖๓
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๘
รวม	๑๙๙

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ นครไทย, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอ นครไทย

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวน สมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนพรพัฒนาสุรากลั่น	๑๗๐	๒	นครชุม	๑๕	นางคำมัน วงษ์ตระ
วิสาหกิจชุมชนสายสุดาสุรากลั่นชุมชน	๗๖	๘	นครชุม	๙	นายเสี้ยม แสงปัญญา
วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวนครชุม	๖๑	๘	นครชุม	๘	นายภานุทัศน์ ทนก้อนดี

วิสาหกิจชุมชนชาวไร่ชาวนา	๑๗๘	๒	นครชุม	๗	นายเดชา แก้วทองทรัพย์
วิสาหกิจชุมชนก้าวหน้าสุรากลั่น	๑๒๒	๓	นครชุม	๗	นายพีรพล ดีทอง
วิสาหกิจชุมชนออมทรัพย์เพื่อการผลิตนครไทย	๑๕๐	๔	นครไทย	๓๐	-
วิสาหกิจชุมชนโรงสุรากลั่นอรุณรุ่ง	๑๐๑/๒	๕	นครไทย	๑๐	นางดรุณี เพี้ยคำ
วิสาหกิจชุมชนน้ำพายการสุรา หมู่ที่ ๘ ต.นครไทย อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	๗๗/๒	๘	นครไทย	๑๑	นางสาวบุผา เพียรสุทธิ
วิสาหกิจชุมชนนิชากรณการสุรา	๑๓๓/๑	๘	นครไทย	๙	นายอุบล นาคพรม
วิสาหกิจชุมชนดอกไม้ประดิษฐ์ตำบลนาบัว	๑๖	๑๒	นาบัว	๑๕	นางดวงใจ สุขนาบัว
วิสาหกิจชุมชนอาชีพหัตถกรรม อุตสาหกรรมในครัวเรือน ตำบลนาบัว	๑๐๙/๒	๓	นาบัว	๒๓	นางสนิท จันทะวงสิงห์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บกระเป๋าบ้านไร่พัฒนา	๖	๑๓	นาบัว	๑๐	นางไขดาว พิศวงษ์
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมการผลิต หมู่ที่ ๑๐ ต.นาบัว	๑๖	๑๐	นาบัว	๙	นายบุญโชค จันทรดี
วิสาหกิจชุมชนภูทองสุรากลั่นชุมชน	๔๕/๓	๕	นาบัว	๘	นายเสนอ อ่อนหมวกดี
วิสาหกิจชุมชนร่มโพธิ์ทองการสุรา	๕๙/๑	๑๑	นาบัว	๙	นายฉันทพงศ์ สีภูเขียว
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาสายพันธุ์ไก่ชนตำบลนาบัว	๖๗	๔	นาบัว	๗	นายเสถียร ศรีพรม
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปสมุนไพรบ้านน้ำกุ่ม	๓๖	๒	น้ำกุ่ม	๑๓	นางไพรวลัย จันทรบรรจง
วิสาหกิจชุมชนไม้กวาดดอกหญ้าตำบลน้ำกุ่ม	๖	๒	น้ำกุ่ม	๖๘	นางสมพอ ชากองมา
วิสาหกิจชุมชนพรทิพย์สุรากลั่น	๒๔/๑	๑	น้ำกุ่ม	๙	นางทองปาน ต่อแสนแก้ว
วิสาหกิจชุมชนผลิตพืชพันธุ์การเกษตร	๑๑	๔	น้ำกุ่ม	๑๗	นายห้วง จันตากุล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำไม้กวาดดอกหญ้าบ้านเนินตุม	๒๘	๑๒	เนินเพิ่ม	๓๔	นางฝอยทอง สุทธิ
วิสาหกิจชุมชนศิริพรรณ	๒๐๓	๙	เนินเพิ่ม	๗	นายภีระเชษฐ์ จันทรอินทร์
วิสาหกิจชุมชนส.เกษตรพัฒนา	๙๒	๑๓	เนินเพิ่ม	๑๔	นายสมบัติ จันทรหม่อม
วิสาหกิจชุมชนกองทุนปุ๋ยบ้านโป่งกะเมอหมู่ ๕	๙	๕	เนินเพิ่ม	๑๖	นายทองพูน พรามพิลา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงตำบลเนินเพิ่ม	๖	๒	เนินเพิ่ม	๑๖	นายสมเดช เพชรบุญรพี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงกบ ตำบลเนินเพิ่ม	๕๙	๑๒	เนินเพิ่ม	๗	นางอ่อน สุทธิ
วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน ตำบลเนินเพิ่ม	๑๔๓	๙	เนินเพิ่ม	๖๐	นายสิงห์ จินทิม
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยแม่บ้านโป่งกะเมอ	๖๙/๑	๕	เนินเพิ่ม	๑๓	นางฉันทน์ เย็นขัน
วิสาหกิจชุมชนชากระถินบ้านร่องกล้า	๑๑๐	๑๐	เนินเพิ่ม	๘๕	นายเชษฐ ลีขานนท์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคบ้านหนองแห้ว	๖๓	๖	เนินเพิ่ม	๗	นางด้อย ยอดเกตุ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตแปรรูปเกลือบ่อโพธิ์	๔๓	๑	บ่อโพธิ์	๑๐	นายปฏิวัติ โคตรพรม
วิสาหกิจชุมชนENJOY FARM	๖๕/๒	๑๒	บ่อโพธิ์	๑๑	นางหนูตึก โสคำภา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตและแปรรูป	๘๐	๑๔		๑๔	นางสาวปัทมพร ทิพย์สอด

ตะไคร้			บ่อโพธิ์		
วิสาหกิจชุมชนข้าวโพดเกษตรพัฒนา	๗	๑๓	บ่อโพธิ์	๑๑	นายบัญชา แพทย์ไชโย
วิสาหกิจชุมชนข้าวโพดปลดหนี้	๑๖๑	๑๓	บ่อโพธิ์	๙	นายสุดใจ บุญไทย
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโกโก้เพื่อการส่งออกนครไทย	๑๖๑	๑๒	บ่อโพธิ์	๙	นายจิรพันธ์ บุญเชิดชู
วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์โค-กระบือ บ่อโพธิ์	๙๕	๑๑	บ่อโพธิ์	๘	นายสิทธิศักดิ์ เสนานุช
วิสาหกิจชุมชนเกษตรแปลงใหญ่ร่วมใจรุ่งเรือง	๔๙	๑๒	บ่อโพธิ์	๒๙	นายณรงค์ศักดิ์ ดวงตานนท์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโค-กระบือบ้านเนินสวรรค์	๘๐	๖	บ่อโพธิ์	๒๒	นายวสันต์ จันทร์บ่อโพธิ์
วิสาหกิจชุมชนออมทรัพย์เพื่อการผลิตและจำหน่ายบ่อโพธิ์ (บ้านใหม่อนามัยหมู่๑๒)	๒๙	๑๒	บ่อโพธิ์	๓๐	นางศรีจันทร์ สุทธิ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวโพดป่าบ่อโพธิ์รวมใจ	๒๐	๑๐	บ่อโพธิ์	๑๕	นางคำตุน สอนจันทร์
วิสาหกิจชุมชนบ้านโคกเนินทองรุ่งเรือง	๒๑๙	๑๑	บ่อโพธิ์	๑๐	นายบุญส่ง สุทธิ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูบ้านโคกเนินทอง	๙๕/๑	๑๑	บ่อโพธิ์	๗	นายสมควน สุทธิ
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปหน่อไม้อัดبيب	๕๐/๑	๗	บ้านพร้าว	๒๙	นางวิมล มีนิต
วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ต.บ้านพร้าว	๗๒	๑๐	บ้านพร้าว	๓๓	นายพิทักษ์ ชูชานา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหัตถกรรมจักสานผักตบชวา	๖	๑	บ้านพร้าว	๒๘	นางชรัญญา ไชยวรรณ
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรเพื่อการผลิต ม.๔ บ้านปากน้ำ	๑๕๒	๔	บ้านพร้าว	๘	นายสมหมาย แก้วศรีทอง
วิสาหกิจชุมชนไสวการสุรา	๑๗๘	๔	บ้านพร้าว	๗	นายไสว ชมมี
วิสาหกิจชุมชนเกษตรปากน้ำ	๓๒	๔	บ้านพร้าว	๙	นางมิ่ง คงทน
วิสาหกิจชุมชนโรงสุรากลั่นเจริญรุ่ง	๑๗๕	๑	บ้านพร้าว	๙	นางสาวธนัชพร บุญคำกุล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตป่าซ่านร่องยาง	๑๕๕	๓	บ้านพร้าว	๒๔	-
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้รวบรวมสับปะรด ม.๑๐	๗๘	๑๐	บ้านแยง	๒๑	นายวัง วงษ์มะณี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหญ้าคา	๓๕๓/๑	๖	บ้านแยง	๔๒	นางรัติตา สุทธิสนธิ์
วิสาหกิจชุมชนพืชสมุนไพรบ้านถ้ำพริก	๑๗๕	๓	บ้านแยง	๑๕	นางกฤษณา สุขอนันต์
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตร ต.บ้านแยง	๒๓๗	๓	บ้านแยง	๙	นายอนุศักดิ์ ธรรมาธิวัฒน์
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ชุมชนคนรักที่ดิน	๑๙๕	๓	บ้านแยง	๑๔	นายวุฒิชัย สุวรรณ
วิสาหกิจชุมชนสมุนไพร ๗ ฟ้าประทาน	๘๔	๔	บ้านแยง	๗	นายอุทิศ บุญจันทร์
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปข้าวผักผลไม้สมุนไพรเพื่อชุมชน	๒๐๑	๔	บ้านแยง	๖	นางวโรบล ชัยรัตน์
วิสาหกิจชุมชนบ้านดินดีชุมชนบ้านแยง	๑๓๑	๘	บ้านแยง	๗	นางสาวนิตยา เลิศรัตนยรรยง
วิสาหกิจชุมชนบริการน้ำมันหมู่บ้าน (ถ้ำพริก)	๒๓๗	๓	บ้านแยง	๘	นายจรูญ สว่างแก้ว
วิสาหกิจชุมชนจักสานกระเป่าผักตบชวาบ้านกก	๓๖	๑	ยางโกลน	๒๓	นางอุษา ทิพย์โสทร

กะบาก					
วิสาหกิจชุมชนร้านค้าตลาดสดชุมชนบ้านกม่วัง	๑๑๓	๘	ยางโกศล	๙	นางประนอม ศรีบุญ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตโคขุนบ้านกม่วัง	๓๐	๘	ยางโกศล	๑๕	นางกมลลักษณ์ ทิพย์ใส
วิสาหกิจชุมชนศูนย์ผลิตเมล็ดพันธ์ข้าวชุมชน ต. ยางโกศล	๖๖	๕	ยางโกศล	๒๕	นายสงเคราะห์ พรามพิลา
วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์เลี้ยงกระบือไทยบ้านบุงปลาผา	๖๗	๗	ยางโกศล	๑๐	นางบุญญา จำนงค์ศรี
วิสาหกิจชุมชนศูนย์สาธิตการตลาดบ้านกม่วัง	๑๖	๘	ยางโกศล	๑๕	นางสาวสายชล แก้วครองทรัพย์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บ้านบุงตารอด	๒๐	๖	ยางโกศล	๑๗	นางสาวสีไพร พรหมรักษา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านน้ำพริกตำบลยางโกศล	๖๐	๒	ยางโกศล	๙	นายพิศณุ แสงบุตดี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคกระบือบ้านยางโกศล	๑๔๙	๔	ยางโกศล	๒๐	นายวิชัย สุทธิ
วิสาหกิจชุมชนผลิตและแปรรูปข้าว ตำบลหนองกะท้าว	๑๑๐/๔	๕	หนองกะท้าว	๒๖	นางสุภารัตน์ มาดี
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร หมู ๓ หนองกะท้าว	๙๒	๓	หนองกะท้าว	๔๒	นางประเทิน ป็องแก้ว
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านหนองกะท้าว หมู่ ๓ ต.หนองกะท้าว	๑๘๕/๑	๓	หนองกะท้าว	๕๓	นายสมศักดิ์ โสภนางกุล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มชาวไร่สับปะรดบ้านห้วยแก้ว	๓	๑๙	หนองกะท้าว	๒๑	นายสมชัย ชัยชนะ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงสุกรปลอดสารบ้านโพธิ์เจริญ	๑๔๐	๒๓	หนองกะท้าว	๑๑	นายวอน ต๊ะดี
วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงสุกรชุมชนบ้านบุง	๑๘๑	๑๘	หนองกะท้าว	๑๐	นายภิไทพงษ์ จันทรแสน
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบุง	๑๑๔	๑๘	หนองกะท้าว	๒๙	นางหนูลา หมั่นอภัย
วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานบ้านน้ำต้น	๒๔	๒๑	หนองกะท้าว	๑๕	นายสมบูรณ์ แต่สุวรรณ
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาเผา	๒๕๓	๑๑	หนองกะท้าว	๗	นายโสภณ ชันดี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกไม้และแปรรูป	๑๒๕	๒๖	หนองกะท้าว	๒๑๐	นายองอาจ วิชิต
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรตำบลหนองกะท้าว	๒	๓	หนองกะท้าว	๙	นางสาวนพมาศ คุ้มอ่อน
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพืชสมุนไพรนครบางยาง	๑๕๕	๑๖	หนองกะท้าว	๑๒	นายวินัย ฉิมมากรม
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโพธิ์เจริญรุ่งเรือง	๑๖๙	๒๓	หนองกะท้าว	๑๑	นายแวง ชันดีแก้ว
วิสาหกิจชุมชนพรทิวทรัพย์	๒๓๒	๑๓	หนองกะท้าว	๗	นายอภิรักษ์ ชากองมา
วิสาหกิจชุมชนเงินทุนพืชไร่ (ข้าวโพด) หมู่ ๑	๕๓	๑	ห้วยเหี้ย	๑๐	นายสมเดช สุดแก้ว
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรวมใจการเกษตรบ้าน	๑๕	๘		๑๑	นางมะปราง วันชัย

ตะเคียนทอง			ห้วยเข็ญ		
วิสาหกิจชุมชนเกษตรพัฒนาบ้านป่าคาย	๑๑๖	๒	ห้วยเข็ญ	๗	นายเฉลิม สายโสภา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อผลผลิตบ้านป่าคาย	๔๔	๒	ห้วยเข็ญ	๒๑	นายบุญอาจ จำปา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรผสมผสานเศรษฐกิจพอเพียง ม.๙ ต.ห้วยเข็ญ	๑๒๕	๙	ห้วยเข็ญ	๒๕	นายเจริญ ปัญญาแก้ว
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมเพื่อการผลิต	๑๕๗	๓	ห้วยเข็ญ	๗๓	นายธรรมบุญ จำปาเฮียง
วิสาหกิจชุมชนรวบรวมข้าวโพดบ้านแก่งลาด	๙๐	๗	ห้วยเข็ญ	๑๐	นายสมาน วิเศษคำ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรวบรวมข้าวโพดบ้านห้วยกอก	๑๑	๑	ห้วยเข็ญ	๑๕	นายสาคร เชียงน้อย
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรวบรวมข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บ้านป่าคาย	๑๔๗	๒	ห้วยเข็ญ	๑๐	นางไฉน โพธิ์คำ
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มันสำปะหลังร่วมใจ	๙๕	๗	ห้วยเข็ญ	๑๓	นายสมาน ใจจันทร์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์โค-กระบือปลดหนี้	๘๔	๗	ห้วยเข็ญ	๑๗	นายจวน อินทร์จันทร์
วิสาหกิจชุมชนมั่งห้วยทรายเหนือท่องเที่ยวเกษตร	๒๑๓	๖	ห้วยเข็ญ	๗	-
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรมันหวานญี่ปุ่นและสวนผสมผสาน	๑๗๘	-	ห้วยเข็ญ	๗	นายสมจิตร ปัดถา

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอหนองครไทย,พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านถ้ำพริก	๒๓๗	๓	บ้านแยง	๑๔	นาง สุนีย์ สว่างแก้ว
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มเสริมสร้างรายได้เลี้ยงโคกระบือ	๑๕๗	๗	ยางโกลน	๑๐	นาง คำไล สุทธิ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลนาบัว	๕๐	๑๓	นาบัว	๒๐	นาง สุธิศา อุประบุญ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกเนินทอง	๔๗	๖	บ่อโพธิ์	๑๐	นาง อรุณ เชื้อบุญมี
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสัตว์แม่บ้านเนินเพิ่ม	๑	๑๒	เนินเพิ่ม	๑๐	นาง อ่อน สุทธิ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหนองกะท้าว	๑๑๐/๔	๕	หนองกะท้าว	๑๐	นาง สุภารัตน์ มาดี
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนนครบางยางพิทยาคม	-	๑๑	บ้านแยง	๑๙	-
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนกัลยาณีวัฒนา ๑	-	๑๑	นาบัว	๒๖	ด.ญ. ปิษญา อินแสง
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๓	-	๑๙	เนินเพิ่ม	๑๘	-
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียน ตชด.อ.ทรอูทิส		๖	น้ำกุ่ม	๑๘	ด.ช. พัชร ทรงคงดวงดี

กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนบ้านลาดค้อ	-	๕	ลาดค้อ	๑๙	ด.ญ. ณิชิตา แก้วภิลลา
กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนบ้านหนองลาน	-	๕	นครไทย	๑๐	ด.ช. ธนพัทธ์ ชูเขียว
กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนบ้านหนองกะท้าว	-	๓	หนองกะท้าว	๑๐	-
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปรรูปข้าว	-	๗	เนินเพิ่ม	๑๑	น.ส. ปรีดา เสวะดี
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรกลุ่มไข่เค็ม	๖๓/๑	๘	ยางโกลน	๑๑	นาง อุ่นเรือน จันทร์บ่อโพธิ์
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมอาชีพการเกษตรไม้ผลรุ่งเรือง ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก	๖๑	๕	บ้านแยง	๓๑	นาย โภโคย ไชยรัตน์
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมอาชีพการเกษตรผลิตกล้วยตาก ตำบลนครไทย	๖๑	๑๓	นครไทย	๑๔	นาง ธิมา ฐูปทอง
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ตำบลนครไทย	๗๔	๘	นครไทย	๑๙	นาง ยุพิน มุ่นเขย

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย,พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง กยท.บ้านหนองหิน	๒๓๗/๑	๑๐	บ้านแยง	๓๕	นายสุพรรณ คำทอง
กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง สกย. บ้านแยง	๕๕๖	๑	บ้านแยง	๓๓	นายพรชัย แก้ววิชิต
กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางตำบลห้วยเอี้ย	๑๔๗	๙	ห้วยเอี้ย	๓๐	นางสังเวียน สุดแก้ว
กลุ่มเกษตรกรทำนานครไทย	๑๑๒	๔	นครไทย	๘๔	นายสุทัศน์ สุวรรณเกิด
กลุ่มเกษตรกรทำไร่หนองกะท้าว	๕๓	๑๐	หนองกะท้าว	๗๒	นายแถม ชุนพุ่ม
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์บ้านพร้าว	๒๑๖	๓	บ้านพร้าว	๗๘	นายสมเกียรติ แก้วดวงดี
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์หนองกะท้าว	๓๙	๕	หนองกะท้าว	๔๐	นายเพิ่ม คุ้มวงษ์

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพิษณุโลก,พ.ศ. ๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์การเกษตรกร

๑) เกษตรกร

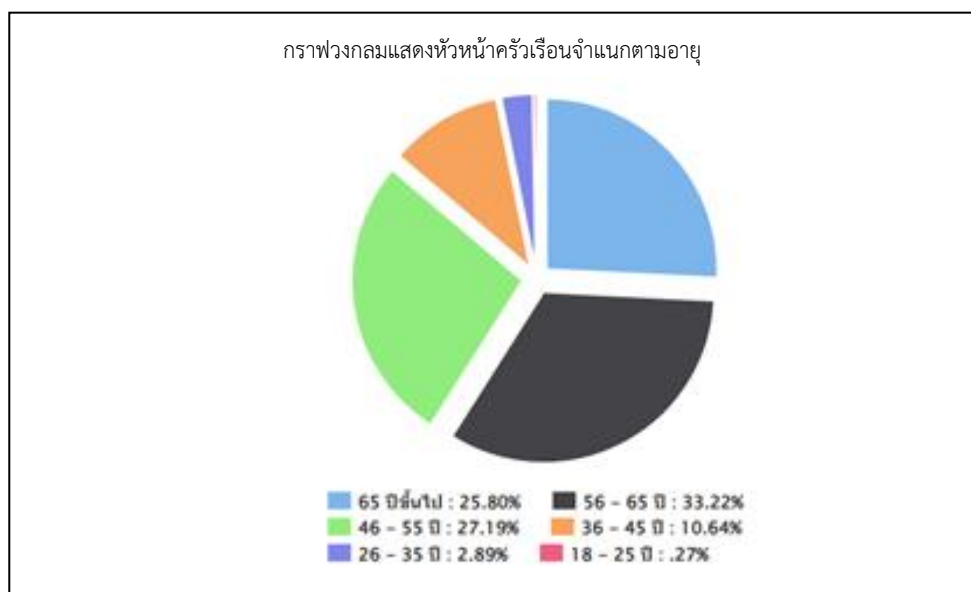
(๑) คราวเรือนเกษตรกร

อำเภอนครไทย มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๑๔,๘๙๓ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๔,๙๔๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒๒ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๔,๐๔๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑๙ และอายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๓,๘๔๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๙ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๓,๘๔๒	๒๕.๘๐
๕๖ - ๖๕ ปี	๔,๙๔๘	๓๓.๒๒
๔๖ - ๕๕ ปี	๔,๐๔๙	๒๗.๑๙
๓๖ - ๔๕ ปี	๑,๕๘๔	๑๐.๖๔
๒๖ - ๓๕ ปี	๔๓๐	๒.๘๙
๑๘ - ๒๕ ปี	๔๐	๐.๒๗
รวม	๑๔,๘๙๓	๑๐๐

ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/,พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

(ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/,พ.ศ. ๒๕๖๖)

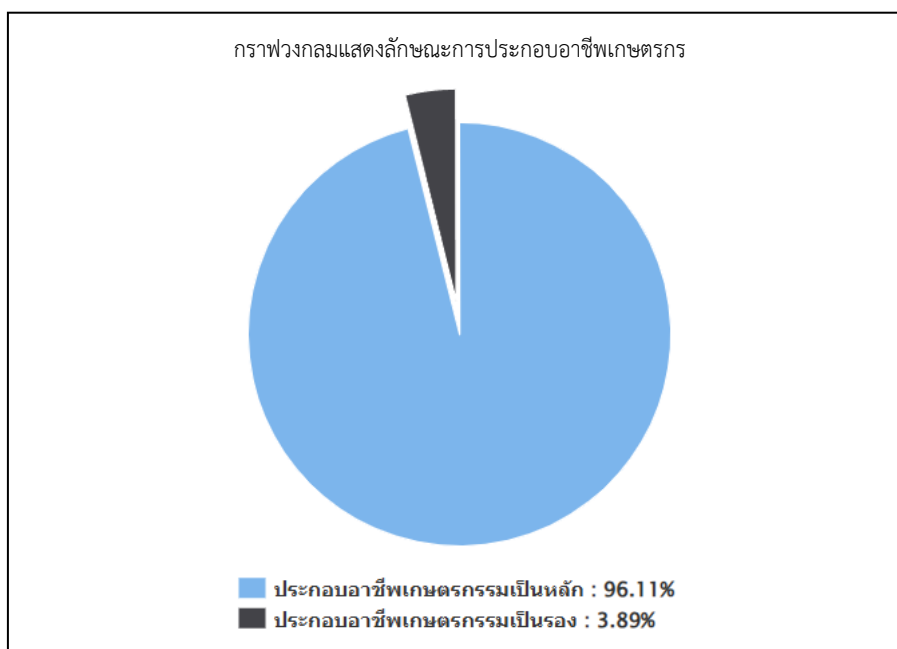
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอนครไทย มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑๔,๓๑๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๑๑ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๕๘๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๙

ตารางที่ ๒๐ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๔,๓๑๓	๙๖.๑๑
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๕๘๐	๓.๘๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย,พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

(ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/,พ.ศ. ๒๕๖๖)

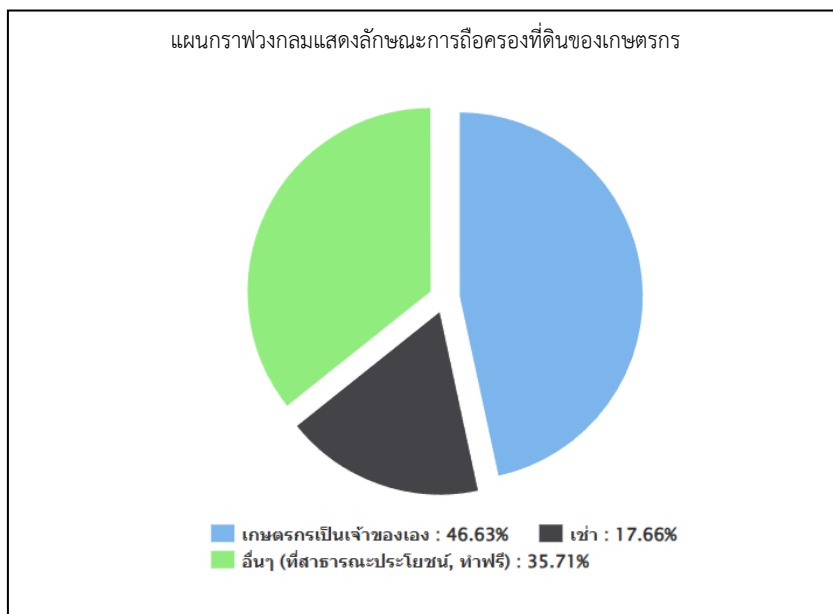
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอนครไทย ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๙,๐๒๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๖๓ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๖,๙๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๑ และเช่า จำนวน ๓,๔๑๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๙,๐๒๗	๔๖.๖๓
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๖,๙๑๒	๓๕.๗๑
เช่า	๓,๔๑๙	๑๗.๖๖

ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/,พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
(ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/,พ.ศ. ๒๕๖๖)

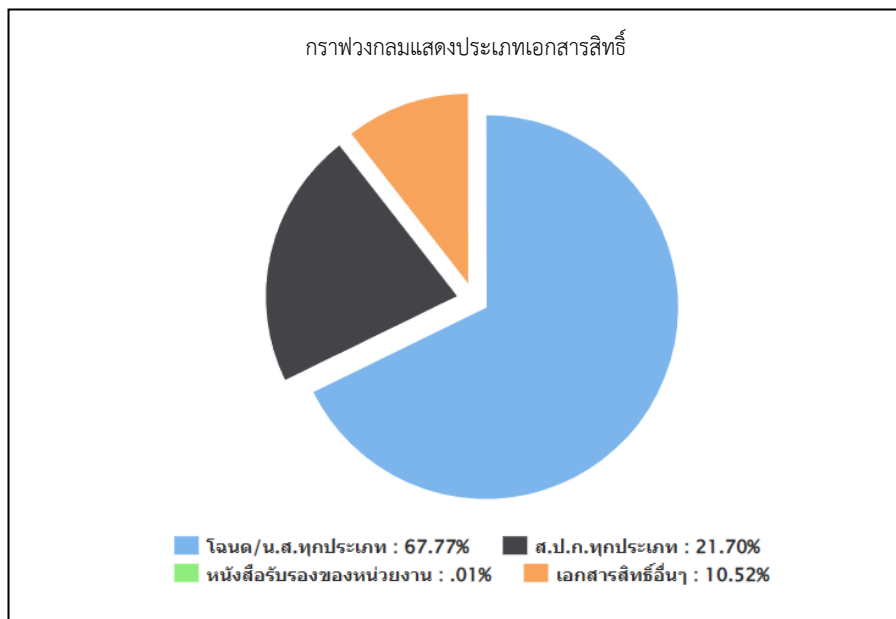
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอนครไทย มีการถือครองที่ดินแบบโฉนด/น.ส.ทุกประเภท จำนวน ๖,๖๗๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๗๗ รองลงมาคือ ส.ป.ก. ทุกประเภท จำนวน ๒,๑๒๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๗๐ และ ไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๑,๐๓๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๖,๖๗๔	๒,๑๒๘	๑	๑,๐๓๒	๙,๐๒๗

ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/,พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
(ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/ , พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอนครไทย มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๕ กลุ่ม มีสมาชิก ๗๗ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๖ กลุ่ม สมาชิก ๗๔ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๑๒๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๙๖ แห่ง สมาชิก ๒,๕๓๙ ราย สหกรณ์จำนวน ๒ แห่ง สมาชิก ๔,๖๔๙ ราย และกลุ่มเกษตรกร - กลุ่ม สมาชิก - ราย

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
นครไทย	๒	๒๔	๐	๐	๑	๑๐	๔	๖๐	๒	๔,๖๔๙	๐	๐
หนองกะท้าว	๐	๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๑๔	๔๖๓	๐	๐	๐	๐
บ้านแยง	๑	๓๑	๑	๑๔	๑	๑๙	๙	๑๒๙	๐	๐	๐	๐
เนินเพิ่ม	๑	๑๑	๑	๑๐	๑	๑๘	๑๐	๙๕๒	๐	๐	๐	๐
นาบัว	๐	๐	๑	๒๐	๑	๒๖	๗	๘๑	๐	๐	๐	๐
นครชุม	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๕	๔๖	๐	๐	๐	๐
น้ำกุ่ม	๐	๐	๐	๐	๑	๑๘	๔	๑๐๗	๐	๐	๐	๐
ยางโกกลน	๑	๑๑	๑	๑๐	๐	๐	๙	๑๔๓	๐	๐	๐	๐
บ่อโพธิ์	๐	๐	๑	๑๐	๐	๐	๑๓	๑๘๕	๐	๐	๐	๐
บ้านพร้าว	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๘	๑๔๗	๐	๐	๐	๐

ห้วยเหี้ย	๐	๐	๐	๐	๑	๑๙	๑๓	๒๒๖	๐	๐	๐	๐
รวม	๕	๗๗	๖	๗๔	๗	๑๒๐	๙๖	๒,๕๓๙	๒	๔,๖๔๙	๐	๐

ที่มา : ที่มา : <https://ffgdev.doae.go.th/admin/site/index>, พ.ศ.๒๕๖๘

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

แหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรของอำเภอนครไทย มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๒ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑๑ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๑๑๑ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๒ ศูนย์

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
นครไทย	๐	๑	๑	๐	๑	๗	๐	๐	๐
หนองกะท้าว	๐	๒	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
บ้านแยง	๐	๐	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
เนินเพิ่ม	๐	๒	๐	๐	๑	๑๘	๐	๑	๑
นาบัว	๐	๑	๐	๐	๑	๘	๐	๐	๐
นครชุม	๐	๑	๐	๐	๑	๕	๐	๐	๐
น้ำกุ่ม	๐	๐	๐	๐	๑	๒	๐	๐	๐
ยางโกลน	๑	๐	๐	๐	๑	๑๘	๑	๐	๐
บ่อโพธิ์	๐	๑	๐	๑	๑	๒๘	๑	๐	๐
บ้านพร้าว	๐	๑	๐	๐	๑	๑๓	๐	๐	๐
ห้วยเหี้ย	๐	๒	๐	๑	๑	๘	๐	๑	๑
รวม	๑	๑๑	๓	๒	๑๑	๑๐๗	๒	๒	๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ.๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอนครไทย มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๔๐๘ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวน ๑๔๕ ราย หมอดินอาสา จำนวน ๑๔๕ ราย รองลงมาคืออาสาปศุสัตว์ จำนวน ๔๒ ราย และอาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒๓ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครเกษตรบางรายทำหน้าที่เป็นอาสาสมัครเกษตรมากกว่าหนึ่งสาขา

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
นครไทย	๐	๙	๑	๑๐	๑๓	๑๓	๒	๐	๐
หนองกะท้าว	๒	๒	๕	๓	๒๗	๒๗	๓	๐	๕
บ้านแยง	๑	๑	๐	๓	๑๓	๑๓	๑	๐	๒
เนินเพิ่ม	๐	๑	๐	๔	๑๙	๑๙	๒	๐	๔
นาบัว	๒	๐	๒	๓	๑๕	๑๕	๑	๐	๐
นครชุม	๑	๑	๐	๕	๘	๘	๒	๐	๐
น้ำกุ่ม	๐	๑	๐	๑	๗	๗	๐	๐	๐
ยางโกลน	๐	๑	๒	๒	๑๐	๑๐	๑	๐	๐
บ่อโพธิ์	๐	๒	๑	๕	๑๓	๑๓	๑	๑	๕
บ้านพร้าว	๐	๑	๑	๔	๑๐	๑๐	๑	๐	๐
ห้วยเฮี้ย	๐	๑	๐	๒	๑๐	๑๐	๐	๐	๗
รวม	๖	๒๐	๑๒	๔๒	๑๔๕	๑๔๕	๑๔	๑	๒๓

ที่มา : <https://asa-center.doae.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอ นครไทยมีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอ นครไทยมีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๕ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
นครไทย	๑	นายบัญชา คงหนองลาน	เลขที่ ๒๙ ม.๕ ต.นครไทย อ.นครไทย	เกษตรผสมผสาน
หนองกะท้าว	๑	นายสำราญ สังข์จันทร์	เลขที่ ๑๓๐ ม.๑๖ ต.หนองกะท้าว อ.นครไทย	การผลิตปาล์มน้ำมัน
ห้วยเฮี้ย	๑	นายบอว์ พิมสารี	เลขที่ ๖ ม.๒ ต.ห้วยเฮี้ย อ.นครไทย	การอนุรักษ์ดินและน้ำ/เกษตรผสมผสาน
นครชุม	๑	นายจตุพงษ์ แสงสุข	เลขที่ ๑๒ ม.๑ ต.นครชุม อ.นครไทย	เศรษฐกิจพอเพียง

เงินเพิ่ม	๑	นายประเวศน์ วรรณภีระ	เลขที่ ๑๒๐ ม.๑๔ ต.เนินเพิ่ม อ.นครไทย	เกษตรผสมผสาน
รวม	๕	-	-	-

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอ นครไทย, พ.ศ.๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายพิศณุ แสงบุตดี อายุ ๔๖ ปี

บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๒ ตำบลยางโกลน อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรอำเภอ นครไทย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาเพื่อการบริโภคในครัวเรือน แต่ปริมาณผลผลิตที่ผลิตได้มีปริมาณค่อนข้างต่ำ ประกอบกับมีต้นทุนการผลิตสูง ดินในเขตพื้นที่ปลูกข้าว มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื่องจากมีการใช้สารเคมีจำนวนมาก และใช้มาเป็นเวลานาน ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ศัตรูข้าวมีการระบาดจำนวนมาก ทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่เต็มที่

แนวทางการพัฒนา : ๑. ลดต้นทุนการผลิตข้าวโดยการใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ในปริมาณที่เหมาะสม

๒. การทำปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรใช้เอง เพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมี และเพิ่มปริมาณธาตุอาหาร ปรับปรุงบำรุงดิน

๓. การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ด้านการลดต้นทุนการผลิต และการทำเกษตรผสมผสานทั้งพืช สัตว์ ประมง ซึ่งเป็นจุดเรียนรู้ และถ่ายทอดให้กับเกษตรกรทั้งในพื้นที่ และนอกพื้นที่ เข้ามาขอคำแนะนำปรึกษา ศึกษาดูงาน

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

๒. การทำปุ๋ยหมัก

หลักสูตรบังคับ : ๑. เศรษฐกิจพอเพียง

๒. การทำการเกษตรแบบผสมผสาน

หลักสูตรเสริม : ๑. การเลี้ยงกบในกระชัง

๒. การเลี้ยงปลาในกระชัง

๓. การเลี้ยงไก่ไข่

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๓๓..... ศูนย์

ตารางที่ ๒๗ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/ กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	เกษตรกรรม	๒	ห้วยเอี้ย	นายเฉลิม สายโสภา	๐๙๙๕๘๓๐๔๘๗
๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	เกษตรกรรม	๗	บ้านแยง	นายสัญญา พ่วงทอง	๐๖๔๐๑๕๐๖๖๓
๓	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านน้ำลอม	เกษตรกรรม	๙	นาบัว	นายดำรงค์ จันดา หาร	๐๘๖๒๐๗๑๑๐๑
๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	เกษตรกรรม	๓	บ้านพร้าว	นายชัยรัตน์ สีนามูล	๐๘๕๕๕๖๐๐๔๑

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อำเภอนครไทย

อำเภอนครไทย มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑๒ กลุ่ม ได้แก่

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
ที่อยู่ ๒๓๗ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

กิจกรรม ทุเรียน

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๒๑,๔๗๕ บาท/ต่อไร่ เป็น ๑๗,๑๘๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๑,๑๕๐/ไร่ เป็น ๑,๓๕๐/ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๑๖๒,๐๐๐ บาท/ไร่ (ราคา ๑๒๐ บาท/กิโลกรัม)
- ประมาณการรายจ่าย ๑๔,๙๒๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. น้ำไม่เพียงพอ ขาดน้ำบางฤดูกาล

๒. การตลาด มีทุเรียนจากแหล่งอื่นเข้ามาขายในพื้นที่ ทุเรียนนอกพื้นที่สวมรอยเป็นทุเรียนบ้านแยง ลังรับซื้อ
ทิ้งสวน(ลิ่งแข่ง) ส่งออกต่างประเทศไม่ได้

๓. ขาดความชำนาญในการดูแล/ตัดทุเรียน

๔. ปัจจัยการผลิตสูง เช่น ปุ๋ยเคมี ฮอร์โมน สารกำจัดแมลงศัตรูพืช

๕. ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์

๖. ราคาแรงงานสูง แรงงานไม่เพียงพอ

ตารางที่ ๒๘ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
ตัดแต่งกิ่ง								✓						๙๘๐	
ใส่ปุ๋ย		✓			✓				✓					๒,๑๘๐	
ฉีดพ่นฮอร์โมน														๑๗๕๐	
ให้น้ำ	✓	✓	✓	✓						✓	✓	✓		๒,๕๐๐	
ฉีดฮอร์โมน					✓			✓		✓				๒๗๕๐	
ตัดแต่งกิ่งแขนง			✓									✓		๗๘๐	
กำจัดแมลงศัตรูพืช		✓	✓								✓	✓		๓๘๐	
กำจัดวัชพืช					✓						✓			๗๐๐	
เก็บเกี่ยว						✓	✓	✓						๒,๙๐๐	
จำหน่าย						✓	✓	✓						๑,๐๐๐	๕๐,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ยางพาราเกษตรกรชาวสวนยาง กยท. บ้านหนองหิน ตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ที่อยู่ ๑๑๕/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

กิจกรรม ยางพารา (ยางก้อนถ้วย)

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๖,๔๘๗ บาท/ต่อไร่ เป็น ๕,๑๘๐ บาท (๒๐ %)
- เป้าหมายผลผลิตเพิ่มผลผลิต จาก ๓๒๔ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๓๘๘ กิโลกรัม/ไร่ (๒๐ %)

- เป้าหมายรายได้ ๑๑.๖๕๐ บาท/ไร่ (ราคาขาย ๓๐ บาท/กิโลกรัม)

- ประมาณการระบาย ๗.๒๖๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง (ปุ๋ยเคมี, กรดฯ)
๒. ยางก้อนถ้วยไม่มีคุณภาพ (อ่อน, มีสิ่งเจือปน, ไม่หยอดกรดฯ)
๓. โรคยางตายนิ่ง/หน้ายางตาย (ใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง, ไม่เว้นวันกรีตเพื่อพักหน้ายาง, ขาดการบำรุงรักษา)
๔. เกษตรกรขาดทักษะ/ความชำนาญ ในการกรีดยาง
๕. ภัยธรรมชาติ ต้นยางพาราหักโค่นจากลมพายุ, ไฟไหม้สวนยางพารา
๖. เส้นทางคมนาคมหน้าฝน (ถนนดิน)

ตารางที่ ๒๙ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพาราเกษตรกรชาวสวนยาง กยท. บ้านหนองหิน ตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการระบาย	ประมาณการรายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
กำจัดวัชพืช							✓			✓				๔๐๐	
ใส่ปุ๋ย						✓								๑,๖๖๘	
เก็บเกี่ยว	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		๕,๑๙๒	
จำหน่าย	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			๑๐,๓๘๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารา ตำบลห้วยเสี้ย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
ที่อยู่ ๕๕๖ หมู่ที่ ๙ ตำบลห้วยเสี้ย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

กิจกรรม ยางพารา (ยางก้อนถ้วย)

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๗.๒๕๘ บาท/ต่อไร่ เป็น ๕.๘๐๗ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิตเพิ่มผลผลิต จาก ๓๐๕/ไร่ เป็น ๓๖๖/ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๑๐.๙๘๐ บาท/ไร่ (ราคาขาย ๓๐ บาท/กิโลกรัม)
- ประมาณการระบาย ๖.๖๖๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ราคายางก้อนถ้วยมีความผันผวน
๒. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง (ปุ๋ยเคมี, กรดฯ)
๓. ยางก้อนถ้วยไม่มีคุณภาพ (อ่อน, มีสิ่งเจือปน, ไม่หยอดกรดฯ)
๔. โรคยางตายนิ่ง/หน้ายางตาย (ใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง, ไม่เว้นวันกรีตเพื่อพักหน้ายาง, ขาดการบำรุงรักษา)
๕. เกษตรกรขาดทักษะ/ความชำนาญ ในการกรีดยาง
๖. ภัยธรรมชาติ ต้นยางพาราหักโค่นจากลมพายุ, ไฟไหม้สวนยางพารา

ตารางที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารา ตำบลห้วยเสี้ย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

เดือน

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
กำจัดวัชพืช							✓			✓			๔๐๐	
ใส่ปุ๋ย						✓							๑,๖๖๘	
เก็บเกี่ยว	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๔,๕๙๒	
จำหน่าย	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		๑๐,๕๘๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๓๑ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	บ้านแยง	แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	ทุเรียน	๕๑	๕๐๐.๐๐	นายวุฒิชัย สุวรรณ	๐๖๔-๗๘๐๔๕๖๘
๒	บ้านแยง	แปลงใหญ่ยางพาราเกษตรกรชาวสวนยาง กยท. บ้านหนองหิน ตำบลบ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	ยางพารา (ยางก้อนถ้วย)	๓๕	๘๒๗.๐๐	นายสุพรรณ คงทอง	๐๘๑-๘๔๔๕๘๖๙
๓	บ้านแยง	แปลงใหญ่เกษตรกรชาวสวนยาง สกย. บ้านแยง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	ยางพารา (ยางก้อนถ้วย)	๓๓	๘๗๗.๐๐	นายพรชัย พิษิต	๐๘๑-๘๘๘๒๔๖๐
๔	ห้วยเอี้ย	แปลงใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารา ตำบลห้วยเอี้ย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	ยางพารา (ยางก้อนถ้วย)	๓๓	๔๒๘.๐๐	นายสังเวียน สุดแก้ว	๐๘๙-๕๕๐๒๙๗๔
๕	หนองกะท้าว	แปลงใหญ่เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	ปาล์มน้ำมัน	๓๒	๕๓๕.๐๐	นายสำราญ สังข์จันทร์	๐๙๐-๗๔๘๙๐๙๙
๖	ห้วยเอี้ย	แปลงใหญ่หม่อนไหมกลุ่มผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมอุตสาหกรรม ตำบลห้วยเอี้ย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	หม่อน-ไหม	๖๑	๑๑๗๔.๐๐	นายอานนท์ ศรีสวัสดิ์	๐๘๗-๒๐๑๖๐๓๓
๗	บ่อโพธิ์	แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัด	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๗๑	๑,๖๖๑.๐๐	นายณรงค์ศักดิ์ ดวงตานนท์	๐๙๓-๑๓๕๐๑๐๐

		พิษณุโลก					
๘	เนินเพิ่ม	แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลเนินเพิ่ม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๕๗	๑,๔๐๐.๒๕	นายสายชล ราชทะคันทิ	๐๘๖-๙๓๐๔๓๕๔
๙	ห้วยเขี้ย	แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลห้วยเขี้ย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๖๑	๑,๒๑๑.๐๐	นายต่อม ปัดถา	๐๘๗-๑๙๔๕๖๙๔
๑๐	ห้วยเขี้ย	แปลงใหญ่มันสำปะหลังตำบลห้วยเขี้ย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	มันสำปะหลัง	๕๒	๑,๑๔๔.๕๐	นายสมาน ใจจันทร์	๐๖๓-๘๔๔๕๒๑๒
๑๑	ยางโกลน	แปลงใหญ่กระบือ กลุ่มอนุรักษ์กระบือไทยแบบแปลงใหญ่ตำบลยางโกลน อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	กระบือ	๓๐	๑๐๐.๐๐	นายประพันธ์ ทิมโสภา	๐๙๙-๑๘๙๐๘๖๐
๑๒	หนองกะท้าว	แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลหนองกะท้าว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๒๑๑	๔,๔๕๒.๐๐	นายทอง ปานเกิด	๐๘๙-๒๖๗๗๖๕๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

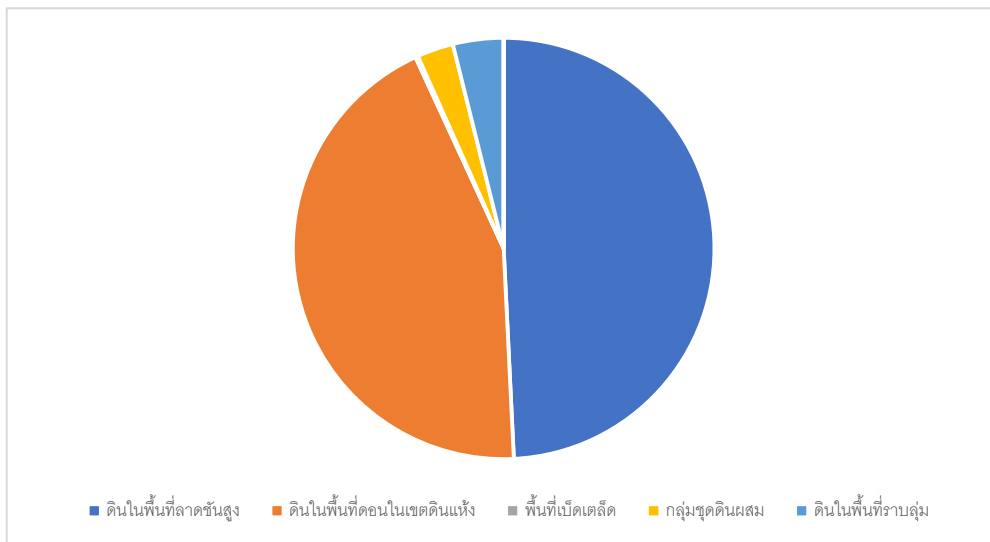
ดินในพื้นที่อำเภอนครไทย มีทั้งเป็นภูเขาสูง มีความลาดชัน พื้นที่ราบลุ่ม ทรัพยากรดินในพื้นที่แบ่งออกเป็น ดินในพื้นที่ลาดชันสูง ๗๒๖,๕๖๕ ไร่ ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง ๖๔๗,๘๕๘ ไร่ พื้นที่เบ็ดเตล็ด ๒,๙๖๒.๔๘ ไร่ กลุ่มชุดดินผสม ๔๑,๒๖๘ ไร่ และดินในพื้นที่ราบลุ่ม ๕๗,๒๘๖ ไร่

ตารางที่ ๓๒ แสดงทรัพยากรดินอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

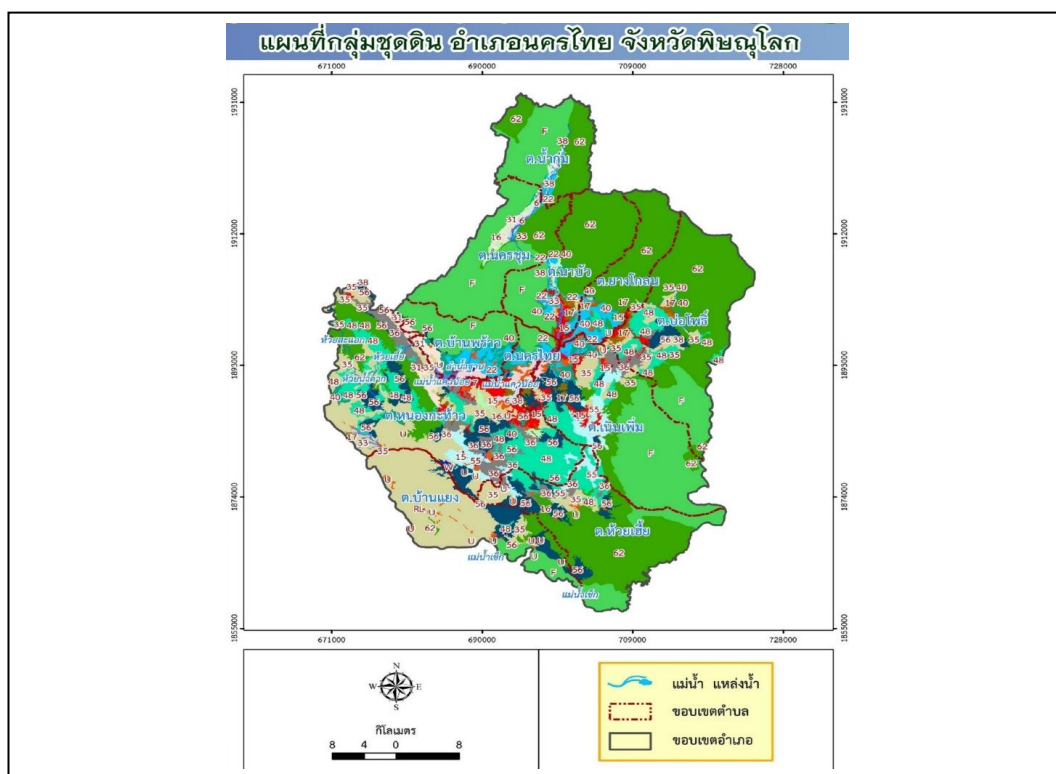
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๗๒๖,๕๖๕	๔๙.๒๒
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๖๔๗,๘๕๘	๔๓.๘๙
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒,๙๖๒.๔๘	๐.๒๐
กลุ่มชุดดินผสม	๔๑,๒๖๘	๒.๗๙
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๕๗,๒๘๖	๓.๘๘

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕

กราฟวงกลมแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอนครไทย

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก (ที่มา :กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๘)

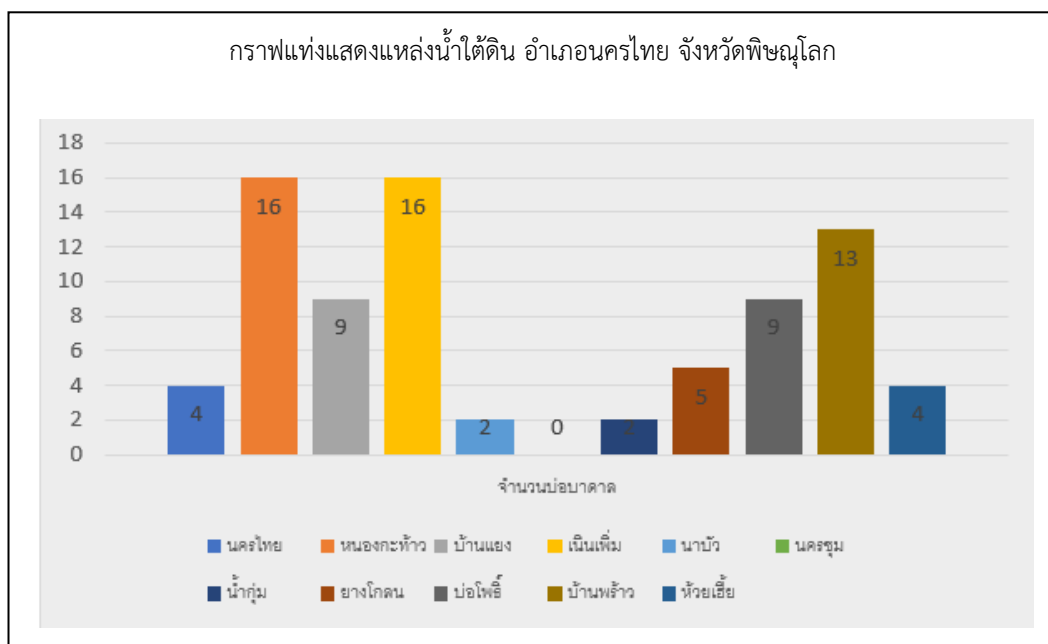
ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอนครไทย เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๕% ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก รวมทั้งสิ้น ๘๐ บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

ตำบลนครไทย	จำนวน ๔ บ่อ
ตำบลหนองกะท้าว	จำนวน ๑๖ บ่อ
ตำบลบ้านแยง	จำนวน ๙ บ่อ
ตำบลเนินเพิ่ม	จำนวน ๑๖ บ่อ
ตำบลนาบัว	จำนวน ๒ บ่อ
ตำบลนครชุม	จำนวน ๐ บ่อ
ตำบลน้ำกุ่ม	จำนวน ๒ บ่อ
ตำบลยางโกถนน	จำนวน ๕ บ่อ
ตำบลบ่อโพธิ์	จำนวน ๙ บ่อ
ตำบลบ้านพร้าว	จำนวน ๑๓ บ่อ
ตำบลห้วยเขี้ย	จำนวน ๔ บ่อ

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอocrไทย จังหวัดพิษณุโลก
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ. ๒๕๖๘)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอocrไทย จังหวัดพิษณุโลก

ภาพที่ ๒๔

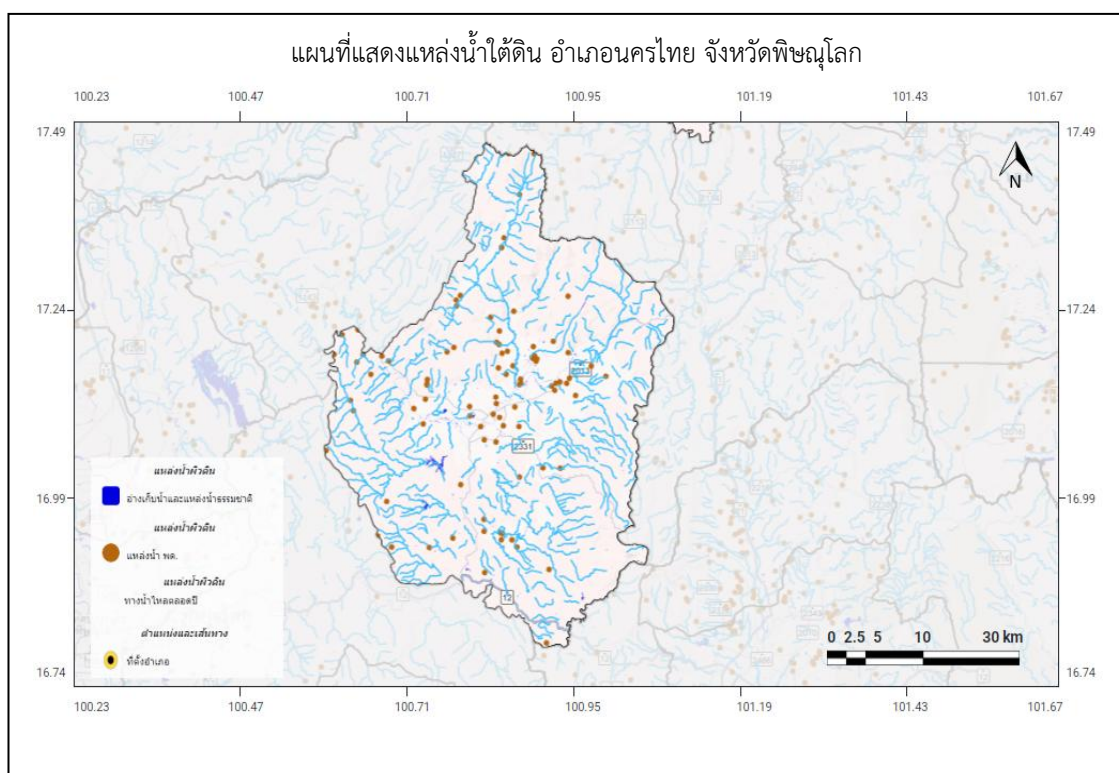
แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน

อำเภอ นครไทย จังหวัด พิษณุโลก
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ. ๒๕๖๐)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อำเภอ นครไทย มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๘๘ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๓๓ แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๑๓ แห่ง โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน - แห่ง และ แหล่งน้ำจากสำนักงานปฎิรูปที่ดิน จำนวน - แห่ง

ภาพที่ ๒๕ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
(ที่มา : Agri - Map, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
(ที่มา : Agri - Map , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่คำว่า ไม่มี)
ไม่มี

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอนครไทย มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๙๗,๕๒๒.๖๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน 32,435.38 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.26 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน 45,995.46 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 47.16 พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน 9,895.23 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.15 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๙,๑๙๖.๖๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๓

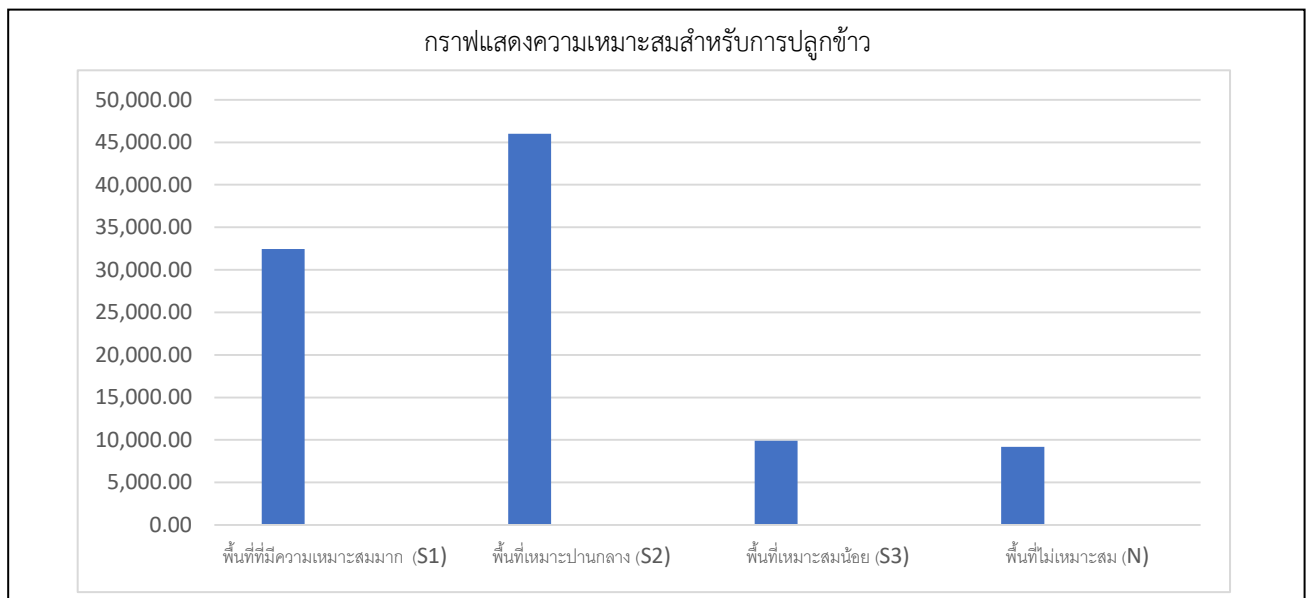
ตารางที่ ๓๓ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอ นครไทย	๓๒,๔๓๕.๓๘	๔๕,๙๙๕.๔๖	๙,๘๙๕.๒๓	๙,๑๙๖.๖๒	๙๗,๕๒๒.๖๙
ตำบลนครไทย	๓,๗๐๒.๙๒	๔,๔๓๕.๒๗	๓๒๑.๕๙	๑๖๓.๕๙	๘,๖๒๒.๓๗
ตำบลหนองกะท้าว	๑๒,๔๘๕.๒๐	๑,๘๑๙.๗๗	๓,๔๒๓.๖๖	๑,๖๑๕.๒๙	๑๙,๓๔๓.๙๒
ตำบลบ้านแยง	๐	๐	๐	๑๐.๘๕	๑๐.๘๕
ตำบลเนินเพิ่ม	๕,๖๐๘.๖๑	๕,๔๖๖.๖๒	๑,๘๖๖.๒๙	๒,๘๐๓.๖๖	๑๕,๑๔๕.๑๘
ตำบลนาบัว	๓,๘๕๒.๖๔	๗,๐๔๖.๔๙	๒๓๖.๖๗	๔๑๔.๓๕	๑๑,๕๕๐.๑๕
ตำบลนครชุม	๑,๐๒๒.๗๙	๒,๕๐๙.๘๖	๓๔.๔๙	๘๔๓.๒๕	๔,๕๖๐.๓๙
ตำบลน้ำกุ่ม	๐	๒,๗๙๙.๗๗	๗๓.๐๑	๓๘๑.๐๙	๓,๒๕๓.๘๗
ตำบลยางโกลน	๘๒๒	๑๐,๑๓๓.๓๐	๕๒๑.๖๖	๓๖๐.๕๗	๑๑,๘๓๗.๕๓
ตำบลบ่อโพธิ์	๑,๘๘๓.๙๕	๒,๙๑๘.๙๓	๑,๔๒๕.๒๘	๑,๖๘๒.๖๘	๗,๘๑๐.๘๔
ตำบลบ้านพร้าว	๒,๘๓๐.๓๐	๘,๘๑๗.๓๓	๑,๗๒๖.๘๗	๑๕๙.๒๑	๑๓,๕๓๓.๗๑
ตำบลห้วยเหี้ย	๒๒๖.๙๗	๔๘.๑๒	๒๖๕.๗๒	๗๖๒.๐๗	๑๓๐๒.๘๘

ที่มา: ที่มา: Agri - Map, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอนครไทย
(ที่มา : Agri - Map, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว อำเภอนครไทย
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอ นครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

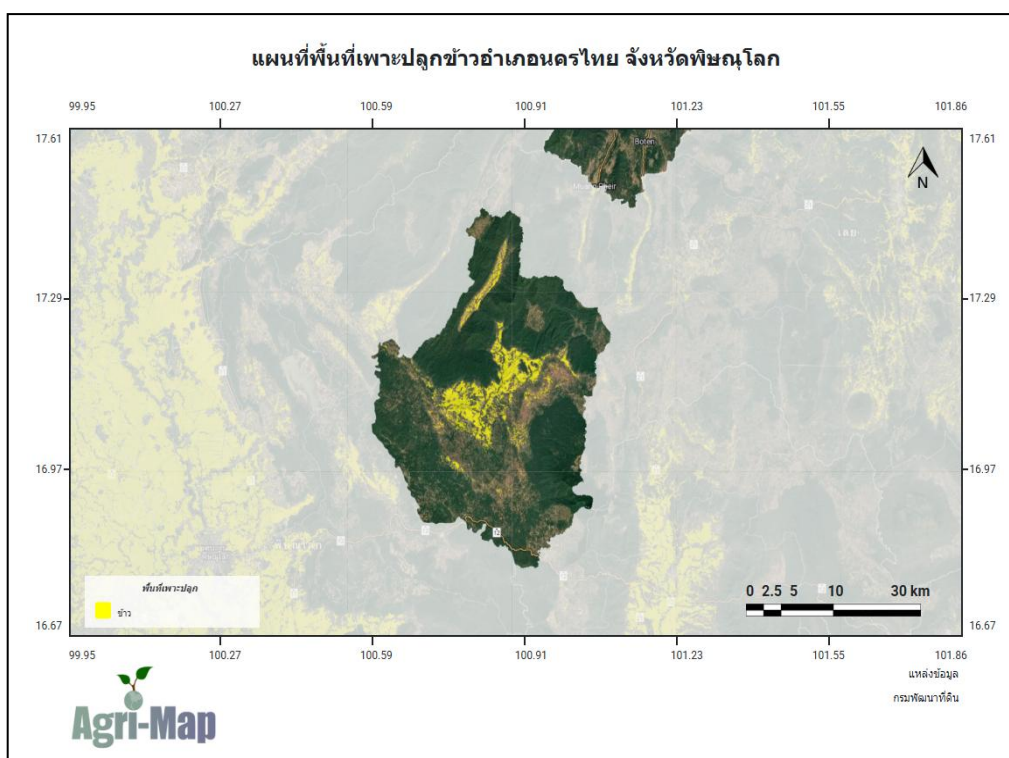
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก มีพื้นที่ข้าว จำนวน ๙๘,๔๑๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลหนองกะท้าว จำนวน ๑๘,๙๐๔ ไร่ รองลงมาคือตำบลเนินเพิ่ม จำนวน ๑๗,๑๓๒ ไร่ และตำบลนาบัว จำนวน ๙,๖๓๙ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๔ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑	นครไทย	๖,๔๕๑
๒	หนองกะท้าว	๑๘,๙๐๔
๓	บ้านแยง	๔๐๑
๔	เนินเพิ่ม	๑๗,๑๓๒
๕	นาบัว	๙,๖๓๙
๖	นครชุม	๓,๖๔๔
๗	น้ำกุ่ม	๖,๐๖๒
๘	ยางโกลน	๙,๗๐๕
๙	บ่อโพธิ์	๙,๓๐๘
๑๐	บ้านพร้าว	๙,๖๐๕
๑๑	ห้วยเฮี้ย	๗,๕๖๔
	รวม	๙๘,๔๑๕

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอ นครไทย , พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอ นครไทย
(ที่มา : Agri - Map, พ.ศ.๒๕๖๗)

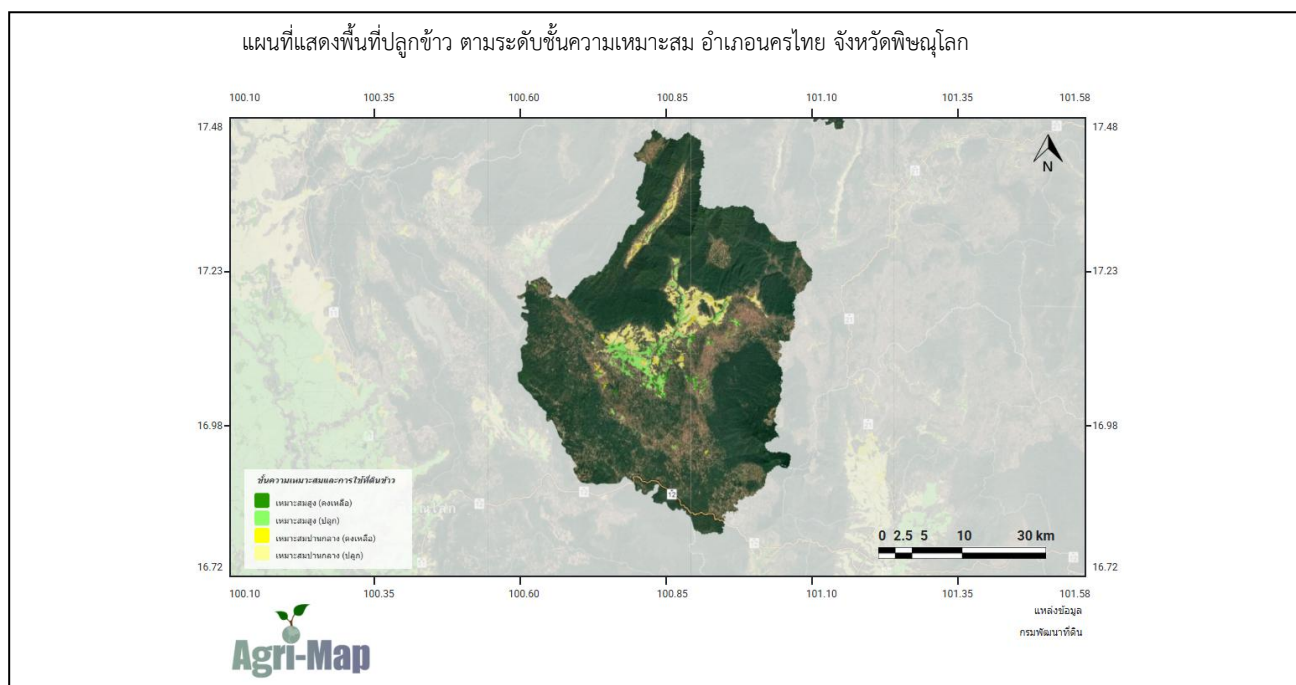
(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอ นครไทย มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๐๒,๖๘๙.๓๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔๔,๙๔๖.๗๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๗๗ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๕๗,๗๔๒.๖๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๒๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ -

ตารางที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก

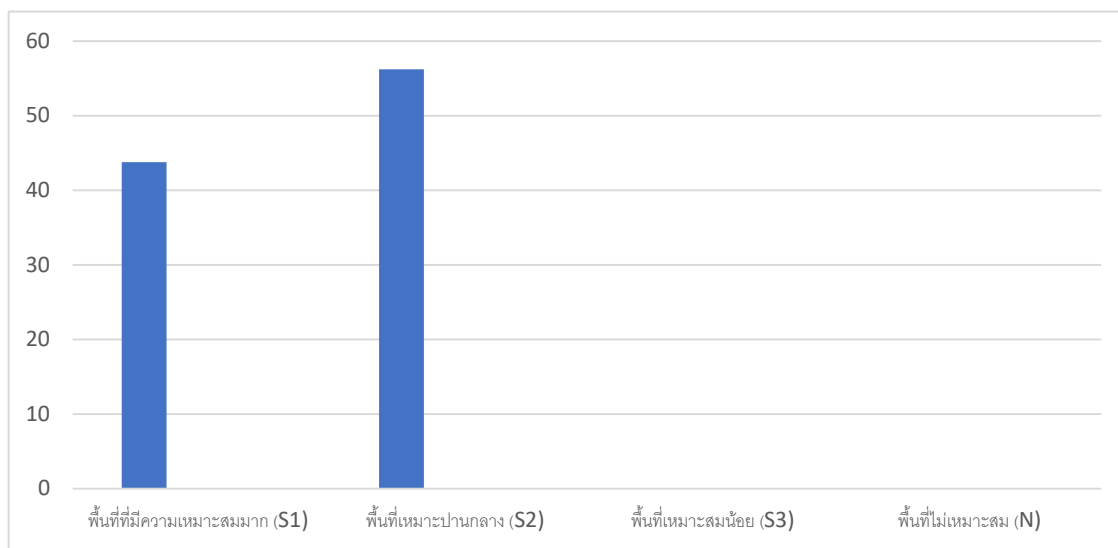
ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอ นครไทย	๔๔,๙๔๖.๗๒	๕๗,๗๔๒.๖๕	๐	๐	๑๐๒,๖๘๙.๓๗
ตำบล นครไทย	๔,๙๐๓.๕๒	๕,๐๕๖.๗๓	๐	๐	๙,๙๖๐.๒๕
ตำบลหนองกะท้าว	๑๗,๑๑๗.๒๕	๒๘๖๖.๓๔	๐	๐	๑๙,๙๘๓.๕๙
ตำบลบ้านแยง	๐	๐	๐	๐	๐
ตำบลเนินเพิ่ม	๙,๓๑๖.๗๙	๗,๔๙๒.๗๑	๐	๐	๑๖,๘๐๙.๕๐
ตำบลนาบัว	๔,๓๐๔.๕๘	๘,๓๗๑.๖๖	๐	๐	๑๒,๖๗๖.๒๔
ตำบลนครชุม	๑,๕๐๑.๔๑	๓๗๖๒.๒๘	๐	๐	๕,๒๖๓.๖๙
ตำบลน้ำกุ่ม	๐	๓,๔๖๘.๕๗	๐	๐	๓,๔๖๘.๕๗
ตำบลยางโกกลน	๑,๑๔๒.๔๐	๑๒,๓๐๓.๒๗	๐	๐	๑๓,๔๔๕.๖๗
ตำบลบ่อโพธิ์	๒,๗๑๙.๐๗	๓,๖๘๓.๔๖	๐	๐	๖,๔๐๒.๕๓
ตำบลบ้านพร้าว	๓,๕๒๖.๔๑	๑๐,๕๖๑.๐๙	๐	๐	๑๔,๐๘๗.๕๐
ตำบลห้วยเขี้ยว	๔๑๕.๒๙	๑๗๖.๑๒	๐	๐	๕๙๑.๔๐

ที่มา: Agri-Map, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอ นครไทย (ที่มา : Agri-Map, พ.ศ.๒๕๖๘)

กราฟแผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ภาพที่ ๓๑ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนครไทย
(ที่มา :Agri - Map, พ.ศ.๒๕๖๘)

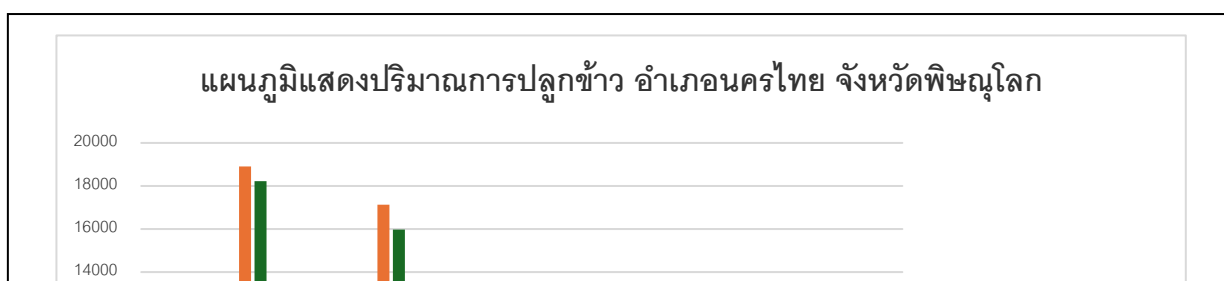
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอนครไทย มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๙๘,๔๑๕ ไร่ ๑๒,๑๒๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลหนองกะท้าว จำนวน ๑๘,๙๐๔ ไร่ จำนวน ๒,๐๙๘ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลเนินเพิ่ม จำนวน ๑๗,๑๓๒ ไร่ ๑,๙๗๘ ครัวเรือน และตำบลนาบัว จำนวน ๙,๖๓๙ ไร่ ๑,๓๓๘ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
นครไทย	๗๙๙	๖,๔๕๑	๕,๕๙๙	๓,๓๕๙.๔	๐.๖
หนองกะท้าว	๒,๐๙๘	๑๘,๙๐๔	๑๘,๒๓๐	๑๐,๙๓๘	๐.๖
บ้านแยง	๗๘	๔๐๑	๔๐๑	๒๔๐.๖	๐.๖
เนินเพิ่ม	๑,๙๗๘	๑๗,๑๓๒	๑๕,๙๗๔	๙,๕๘๔.๔	๐.๖
นาบัว	๑,๓๓๘	๙,๖๓๙	๙,๖๑๕	๙,๕๘๔.๔	๐.๖
นครชุม	๖๒๓	๓,๖๔๔	๓,๖๔๓	๒,๑๘๕.๘	๐.๖
น้ำกุ่ม	๖๐๔	๖,๐๖๒	๖,๐๕๔	๓,๖๓๒.๔	๐.๖
ยางโกศล	๑,๔๓๔	๙,๗๐๕	๙,๖๗๓	๕,๘๐๓.๘	๐.๖
บ่อโพธิ์	๑,๒๔๕	๙,๓๐๘	๙,๓๐๘	๕,๕๘๔.๘	๐.๖
บ้านพร้าว	๑,๐๐๔	๙,๖๐๕	๘,๐๐๐	๔,๘๐๐	๐.๖
ห้วยเฮี้ย	๙๑๙	๗,๕๖๔	๗,๕๖๔	๔,๕๓๘.๔	๐.๖
รวม	๑๒,๑๒๐	๙๘,๔๑๕	๙๔,๐๖๑	๖๐,๒๕๒	๐.๖

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ.๒๕๖๗

ภาพที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอ นครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดี เช่น กข.๖, กข.๑๐, กข. ๑๒, กข.๗๙, กข๖๗, ชัยนาท๑, พล.๓, พล.๘๐, ซีพีไรซ์ ๘๘๘, ขาวดอกมะลิ ๑๐๕, สันป่าตอง ๑, น่าน๕๙

(๒) การเตรียมดิน สำหรับทำนาเกษตรกรรมทำนาด้วยวิธีการหว่านแห้ง เป็นการเตรียมดิน ขณะที่ไม่มีน้ำขังในแปลงนาในช่วงฤดูฝนขณะที่ดินมีความชื้นแล้วจึงไถตะลิกประมาณ ๑๕-๒๐ เซนติเมตร พลิกกลับดินทิ้งไว้เป็นเวลา ๑-๒ สัปดาห์ เพื่อกลบตอซังข้าวและเป็นการกำจัดวัชพืช โรคพืชและตัวอ่อนของแมลง แล้วไถแปรอีก ๑-๒ ครั้ง เพื่อกำจัดวัชพืชและย่อยสลายดิน หว่านเมล็ดข้าวแห้งแล้วคราดกลบ

(๓) การปลูกจะมีการทดสอบความงอก โดยการนำเมล็ดข้าว มาเพาะเพื่อดูเปอร์เซ็นต์ความงอก เมื่อรู้ว่าเมล็ดงอกก็เปอร์เซ็นต์จะได้กำหนดปริมาณพันธุ์ข้าวที่ใช้ได้ถูกต้อง คัดเมล็ดพันธุ์ให้ได้เมล็ดที่แข็งแรง มีน้ำหนักเมล็ดดีจะได้ต้นข้าวที่เจริญเติบโตแข็งแรง การหว่าน ควรหว่านให้สม่ำเสมอทั่วแปลงแล้วคราดกลบ

(๔) ระบบการให้น้ำจะอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และแหล่งน้ำธรรมชาติโดยเฉพาะ เมื่อข้าวเริ่มงอกจนข้าวแตกกอ ก็จะมีการให้น้ำในแปลงมีระดับน้ำไม่ควรเกิน ๕ เซนติเมตร เมื่อข้าวแตกกอเต็มที่ ระดับน้ำอาจเพิ่มสูงขึ้นได้ เพื่อจะได้ไม่ต้องสูบน้ำบ่อยๆ แต่ไม่ควรเกิน ๑๐ เซนติเมตร

(๕) การดูแลรักษา แบ่งเป็น ๓ ระยะ ดังนี้ ระยะที่ ๑ การเจริญเติบโตทางลำต้นและใบ ได้แก่ ระยะกล้า เริ่มตั้งแต่ข้าวเริ่มงอกจากเมล็ด จนกระทั่งเริ่มแตกกอ ระยะนี้ใช้เวลาประมาณ ๒๐-๓๐ วัน การดูแลในระยะนี้ หากบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ดีมาตั้งแต่ต้นแล้ว ทำแต่เพียงคอยดูระดับน้ำไม่ให้สูงเกิน และระวังโรคแมลง สัตว์เลื้อยมากัดทำลายและเหยียบย่ำ ระยะที่ ๒ การเจริญเติบโตทางสีบนพันธุ์ เริ่มจากเริ่มสร้างดอก ตั้งท้องออกดอก จนถึง การผสมพันธุ์ ระยะนี้จะใช้เวลาเท่าใดขึ้นอยู่กับชนิดพันธุ์ข้าว เช่น ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ใช้ระยะเวลา ๒๐-๓๐ วัน การดูแลรักษาในระยะนี้ ถ้าบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์แล้ว ให้คอยดูระดับน้ำไม่ให้สูงเกิน และระวังโรคแมลง ถ้ามีการฉีดพ่นฮอร์โมนน้ำจะช่วยทำให้ข้าวออกรวงโต ระยะที่ ๓ การเจริญเติบโตทางเมล็ด หลังจากการผสมพันธุ์ของดอกข้าว เมล็ดข้าวจะเริ่มเป็นน้านม เป็นแป้งจนกระทั่งเมล็ดสุก โดยใช้เวลา ๒๕-๓๐ วัน ขึ้นอยู่กับชนิดพันธุ์ข้าว

(๖) การใส่ปุ๋ย กำจัดวัชพืชก่อนใส่ปุ๋ย ระดับน้ำขณะใส่ปุ๋ย ๕ - ๑๐ เซนติเมตร ใส่ปุ๋ยให้เหมาะกับชนิดของดิน ชนิดและระยะการเจริญเติบโตข้าว

(๗) การเก็บเกี่ยว เก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ระยะสุกแก่พอดี ประมาณ ๓๐ วันหลังข้าวออกดอก ๘๐ % เก็บเกี่ยวโดยแรงงานคนในพื้นที่ที่ไม่มากกรณีปลูกกินเอง หรือเก็บเกี่ยวโดยเครื่องเกี่ยวขนาดใช้เวลาเก็บเกี่ยวเร็ว

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การลดความชื้น ได้แก่ การใช้แสงอาทิตย์ เป็นแหล่งความร้อน โดยมีการเคลื่อนที่ของอากาศเป็นตัวช่วยพาความชื้นออกจากเมล็ด ทำให้ความชื้นของเมล็ดลดลง เป็นวิธีการที่ประหยัด ไม่ยุ่งยาก การตากลาน ปัจจุบันการใช้รถเกี่ยวขนาด ทำให้เกษตรกรขายข้าวสดให้พ่อค้าทันที

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู หมั่นสำรวจแปลง หากพบการระบาดก็ใช้วิธีการป้องกันกำจัดโดยวิธีผสมผสาน หากเกิดการระบาดของโรคและแมลงรุนแรงก็ใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดก่อน

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอนครไทย มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
ข้าวนาปี (ฤดูฝน)					←	△	→				←	▽	→
ข้าวนาปรัง (ฤดูแล้ง)	←	△											←
				←	▽	→							

สัญลักษณ์ ←→ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ในอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
 (ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ.๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอนครไทย มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิต เป็นเงิน -บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิต เป็นเงิน ๔,๔๒๘ บาท

ตารางที่ ๓๗ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

รายการ	ในเขตชลประทาน	นอกเขตชลประทาน (บาท/ไร่)	หมายเหตุ
ไถตะ	-	๓๐๐	
ไถพรวน	-	๔๐๐	
เมล็ดพันธุ์ข้าว	-	๗๕๐	
ค่าปุ๋ยเคมี	-	๑,๕๕๐	
สารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช	-	๘๓	

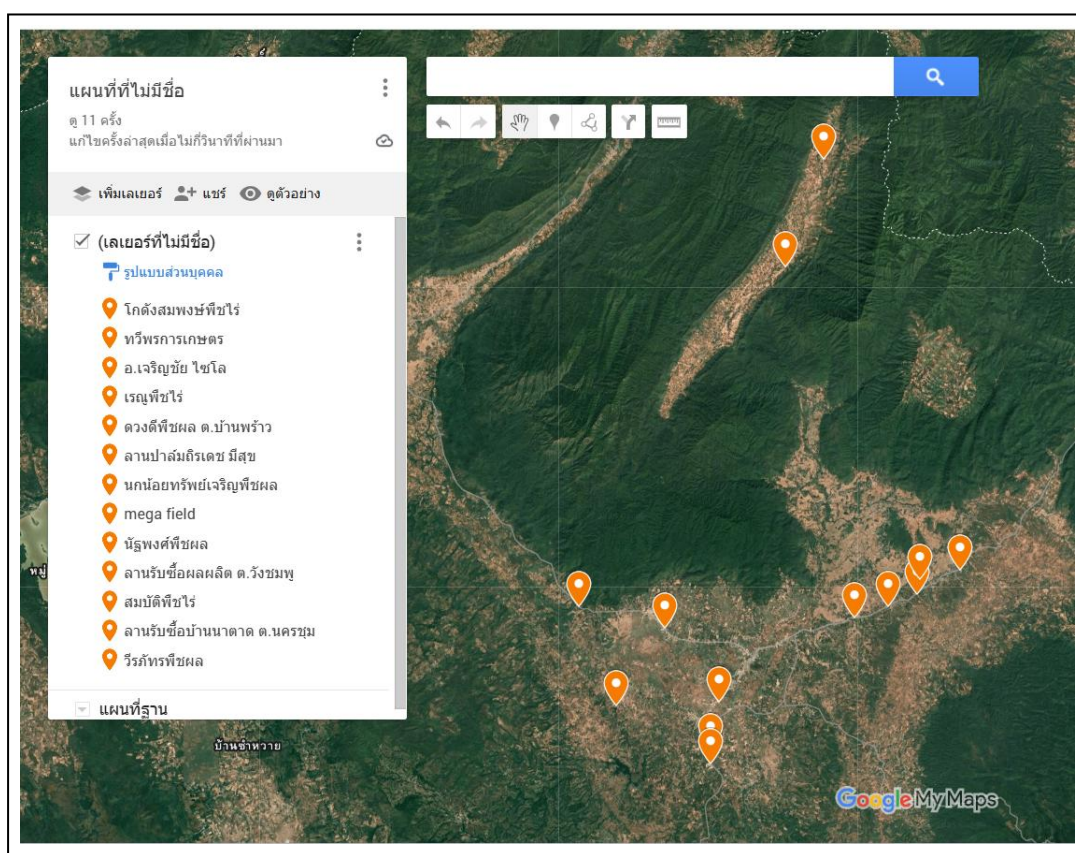
สารเคมีป้องกันกำจัดโรค/ศัตรูพืช	-	๑๔๕	
ค่าจ้างปลูก	-	๓๐๐	
ค่าจ้างดูแลรักษา/ ฉีดพ่นยา/ หวานปุ๋ย ฯลฯ	-	๒๐๐	
ค่าจ้างเก็บเกี่ยว	-	๗๐๐	
รวม	-	๔,๔๒๘	

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ.๒๕๖๗))

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

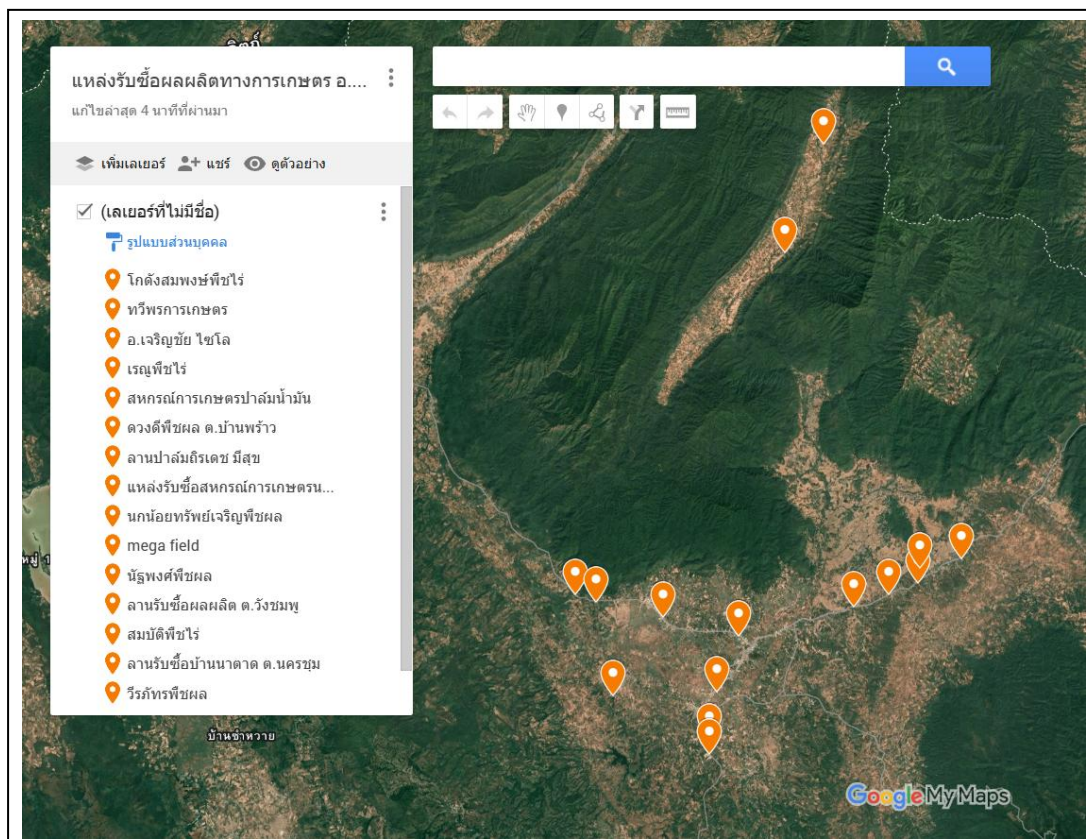
เกษตรกรอำเภอนครไทยการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรจะจำหน่ายโดยเกษตรกรเอง ไม่ได้มีการนำผลผลิตมาแปรรูปก่อน และส่วนใหญ่จะต่างคนต่างจำหน่ายสินค้าเกษตรของตนเองไม่ได้มีการรวมกลุ่มขายสินค้าเกษตร

ภาพที่ ๓๔ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรอำเภอนครไทย มีดังนี้ สหกรณ์การเกษตร จำนวน ๒ จุด และลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร จำนวน ๑๓ จุด

ภาพที่ ๓๕ แสดงแหล่งรับซื้อทางการเกษตร อำเภอนครไทย

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอนครไทย มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าว จำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน - ราย องค์ความรู้ที่ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้ ตารางที่ ๓๘ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายสงเคราะห์ พรามพิลา	๖	ยางโกลน	นครไทย	๒๕๖๔	ทำนา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

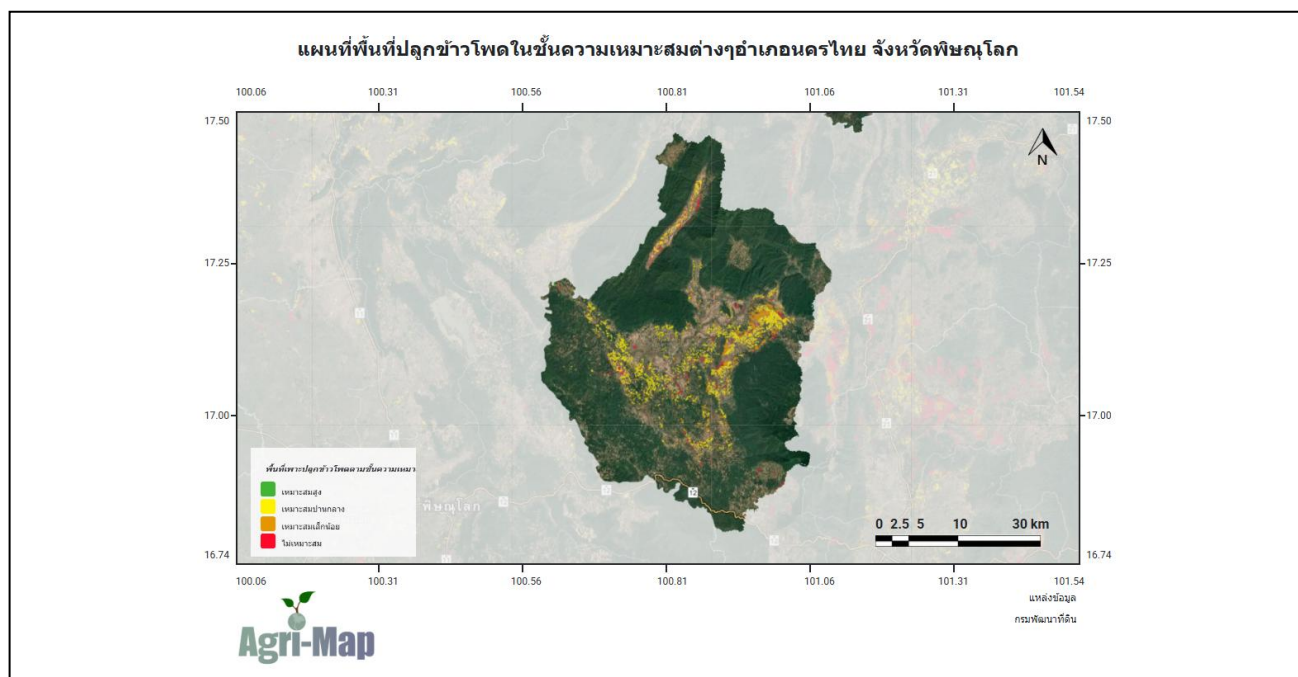
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอนครไทย มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทั้งหมด จำนวน ๙๔,๕๙๔.๔๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๑๐.๙๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๒ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖๔,๗๓๙.๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๔๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๕,๔๙๔.๖๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๘ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๔,๒๔๙.๓๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๖

ตารางที่ ๓๙ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

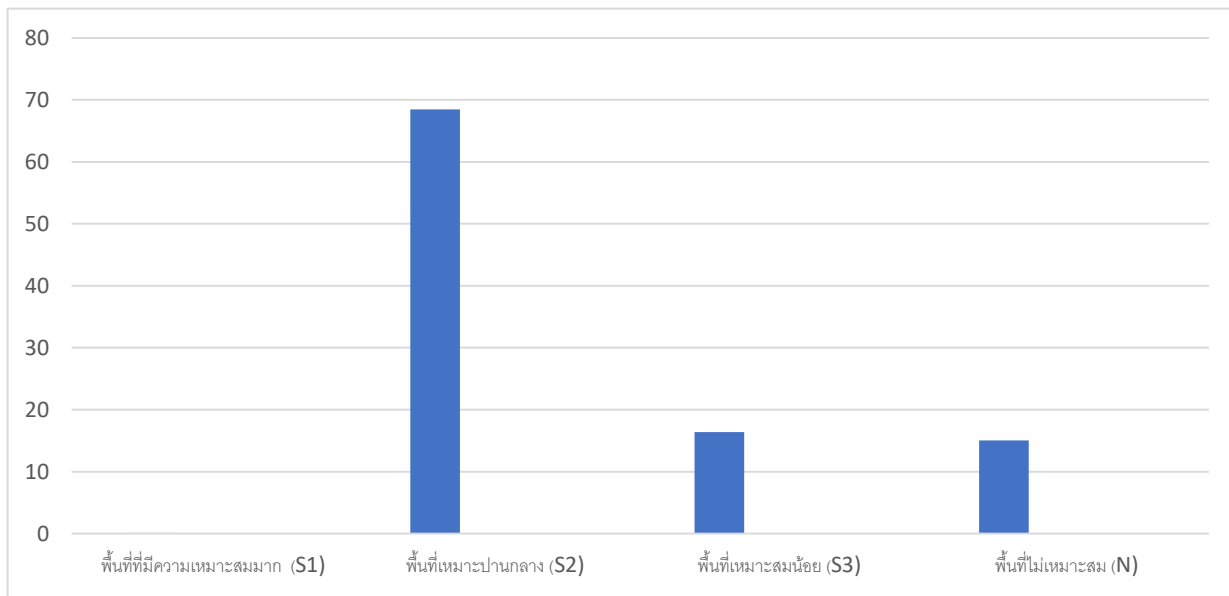
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอนครไทย	๑๑๐.๙๕	๖๔,๗๓๙.๕๓	๑๕,๔๙๔.๖๕	๑๔,๒๔๙.๓๑	๙๔,๕๙๔.๔๔
ตำบลนครไทย	๐	๑,๔๘๕.๖๘	๐	๒๘๗.๘๗	๑,๗๗๓.๕
ตำบลหนองกะท้าว	๑๑๐.๙๕	๑๘,๙๕๙.๘๐	๓,๓๙๓.๐๒	๒,๖๑๒.๙๔	๒๕,๐๗๖.๗๑
ตำบลบ้านแยง	๐	๗๓.๕๖	๑๘.๘๒	๐	๙๒.๓๘
ตำบลเนินเพิ่ม	๐	๑๖,๒๔๔.๓๐	๓,๑๒๗.๘๙	๓,๐๗๓.๘๙	๒๒,๔๔๖.๐๘
ตำบลนาบัว	๐	๑,๖๔๒.๖๔	๐	๖๑๗.๔๘	๒,๒๖๐.๑๒
ตำบลนครชุม	๐	๒,๖๙๕.๗๕	๐	๑,๘๑๑.๖๓	๔,๕๐๗.๓๘
ตำบลน้ำกุ่ม	๐	๑,๖๐๑.๖๘	๐	๑,๐๓๖.๒๐	๒,๖๓๗.๘๘
ตำบลยางโกกลน	๐	๗๖๙.๓๑	๑๖๘.๙๕	๗๘๘.๗๖	๑,๗๒๗.๐๒
ตำบลบ่อโพธิ์	๐	๑๒,๑๗๖.๗๐	๗,๖๐๙.๐๕	๑,๕๐๘.๕๕	๒๑,๒๙๔.๓๐
ตำบลบ้านพร้าว	๐	๔,๘๐๔.๘๗	๐.๔๖	๔๐๒.๑๖	๕,๒๐๗.๔๘
ตำบลห้วยเหี้ย	๐	๔,๒๘๕.๒๔	๑,๑๗๖.๔๖	๒,๐๙๙.๘๓	๗,๕๖๑.๕๓

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๓๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย (ที่มา : Agri- Map, พ.ศ.๒๕๖๘)

กราฟแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ภาพที่ ๓๗ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ.๒๕๖๘)

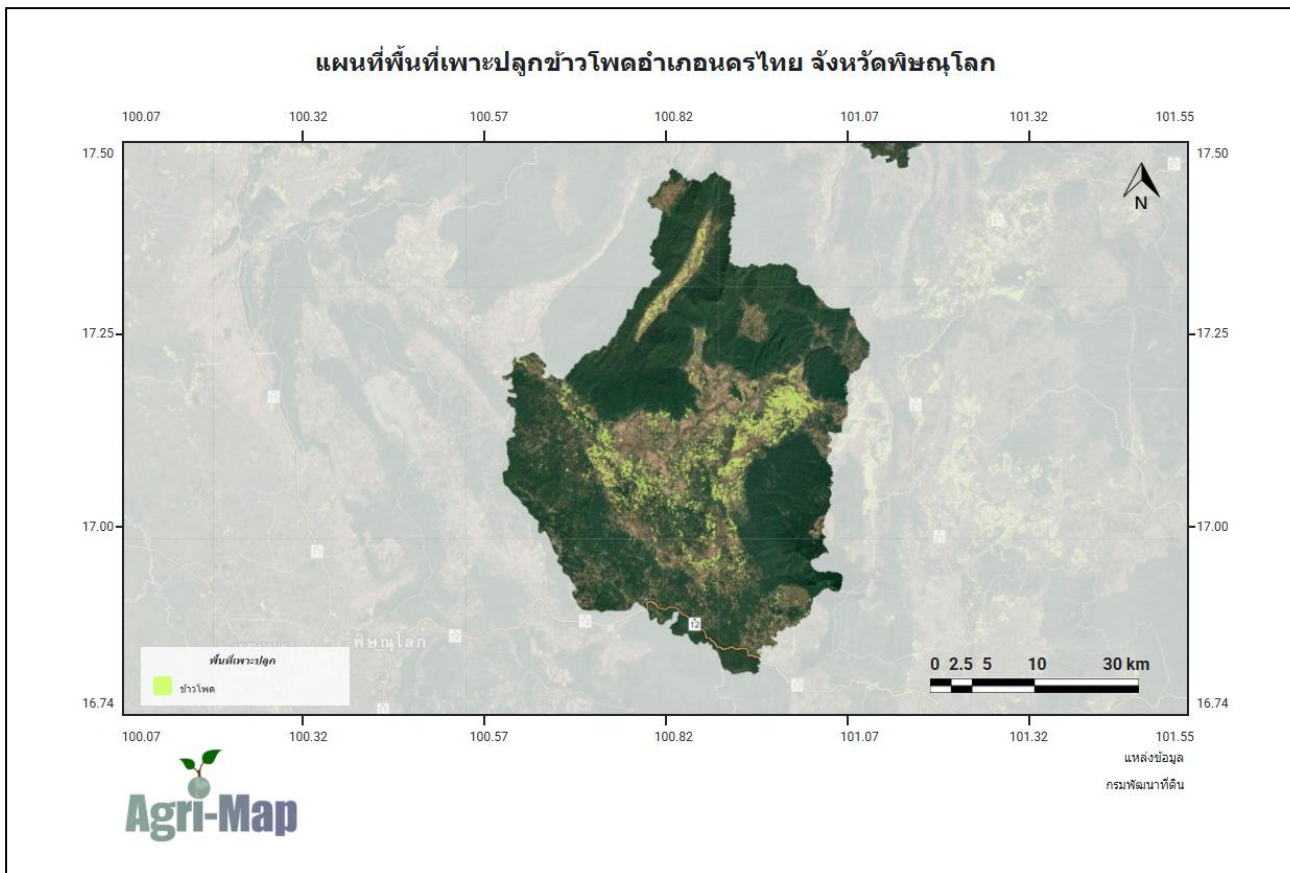
(๒) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๕๓,๓๙๒ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลหนองกะท้าว จำนวน ๑๖,๖๑๗ ไร่ รองลงมาคือ ตำบลห้วยเหี้ย จำนวน ๙,๔๔๙ ไร่ และตำบลเนินเพิ่ม จำนวน ๙,๔๓๓ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๐ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)
๑	นครไทย	๒๕๒
๒	หนองกะท้าว	๑๖,๖๑๗
๓	บ้านแยง	๘๗๕
๔	เนินเพิ่ม	๙,๔๓๓
๕	นาบัว	๑,๘๕๐
๖	นครชุม	๓,๕๐๙
๗	น้ำกุ่ม	๕,๐๖๘
๘	ยางโกลน	๔๙๐
๙	ป่อโพธิ์	๔,๘๗๓
๑๐	บ้านพร้าว	๙๗๖
๑๑	ห้วยเหี้ย	๙,๔๔๙
รวม		๕๓,๓๙๒

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๓๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอนครไทย (ที่มา :Agri - Map, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ระดับชั้นความเหมาะสม

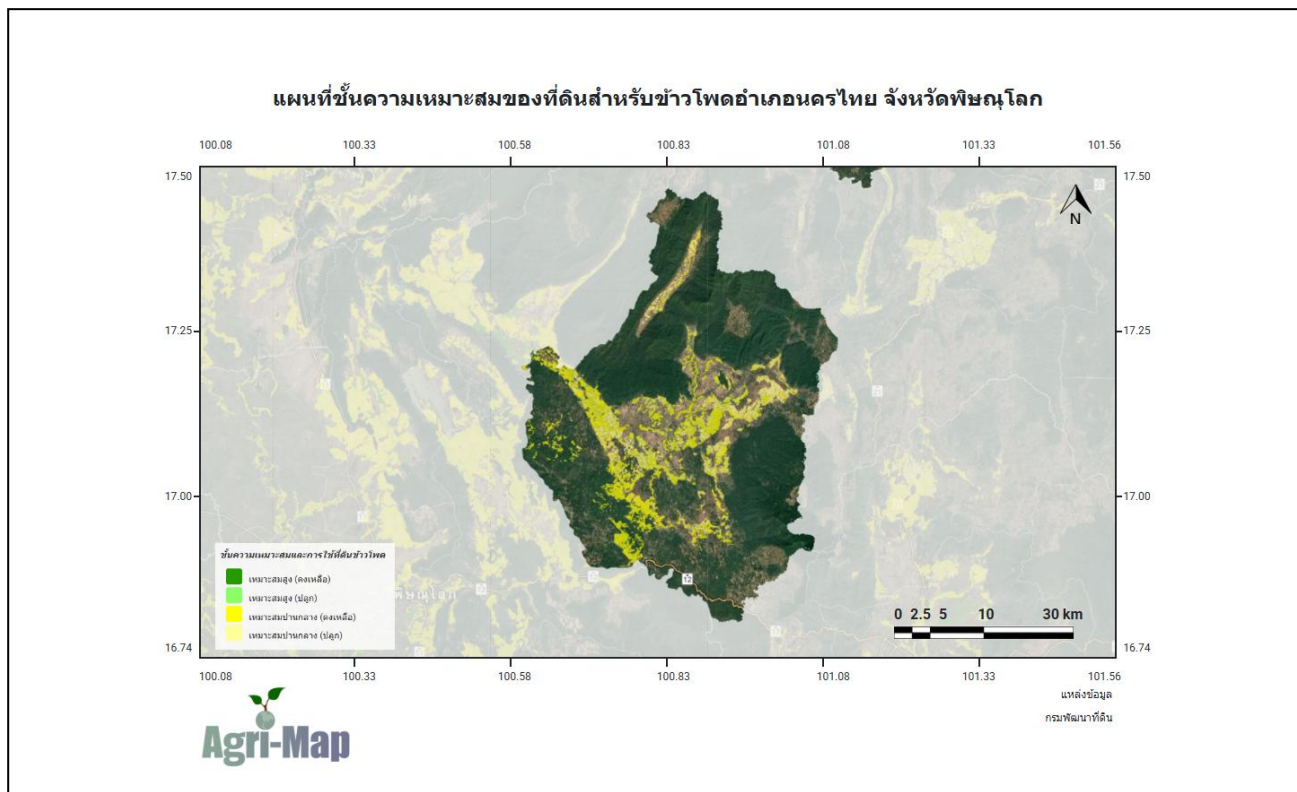
อำเภอนครไทย มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๐๙,๓๕๑.๒๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๕๔.๓๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๘ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๐๙,๑๙๖.๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ -

ตารางที่ ๔๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

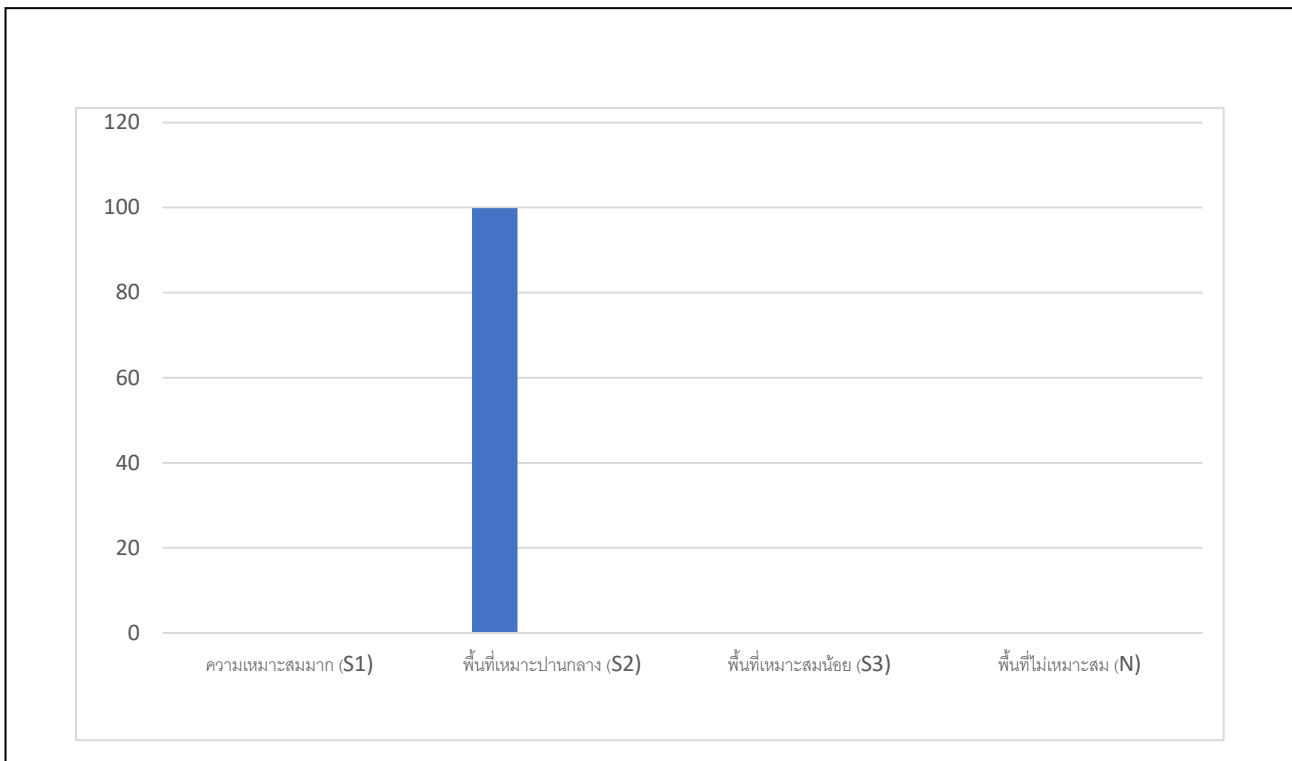
ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอนครไทย	๑๕๔.๓๑	๒๐๙,๑๙๖.๙๘	๐	๐	๒๐๙,๓๕๑.๒๙
ตำบลนครไทย	๐	๖,๔๑๖.๖๑	๐	๐	๖,๔๑๖.๖๑
ตำบลหนองกะท้าว	๑๕๔.๓๑	๗๖,๙๗๖.๓๐	๐	๐	๗๗,๑๓๐.๖๒
ตำบลบ้านแยง	๐	๑๐,๘๔๑.๕๖	๐	๐	๑๐,๘๔๑.๕๖
ตำบลเนินเพิ่ม	๐	๔๓,๑๙๘.๘๐	๐	๐	๔๓,๑๙๘.๘๐
ตำบลนาบัว	๐	๕,๙๔๕.๕๑	๐	๐	๕,๙๔๕.๕๑
ตำบลนครชุม	๐	๕,๐๙๐.๕๕	๐	๐	๕,๐๙๐.๕๕
ตำบลน้ำกุ่ม	๐	๓,๓๘๑.๗๐	๐	๐	๓,๓๘๑.๗๐
ตำบลยางโกกลน	๐	๓,๐๕๑.๗๒	๐	๐	๓,๐๕๑.๗๒

ตำบลบ่อโพธิ์	๐	๒๐,๘๑๐.๘๑	๐	๐	๒๐,๘๑๐.๘๑
ตำบลบ้านพร้าว	๐	๑๕,๙๑๗.๒๗	๐	๐	๑๕,๙๑๗.๒๗
ตำบลห้วยเฮี้ย	๐	๑๗,๕๖๖.๑๕	๐	๐	๑๗,๕๖๖.๑๕

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๓๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอ นครไทย
(ที่มา :Agri - Map, พ.ศ.๒๕๖๘)

กราฟแสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อู่เกษตรกรไทย จังหวัดพิษณุโลก
ภาพที่ ๔๐ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อู่เกษตรกรไทย
 (ที่มา :Agri - Map, พ.ศ.๒๕๖๘)

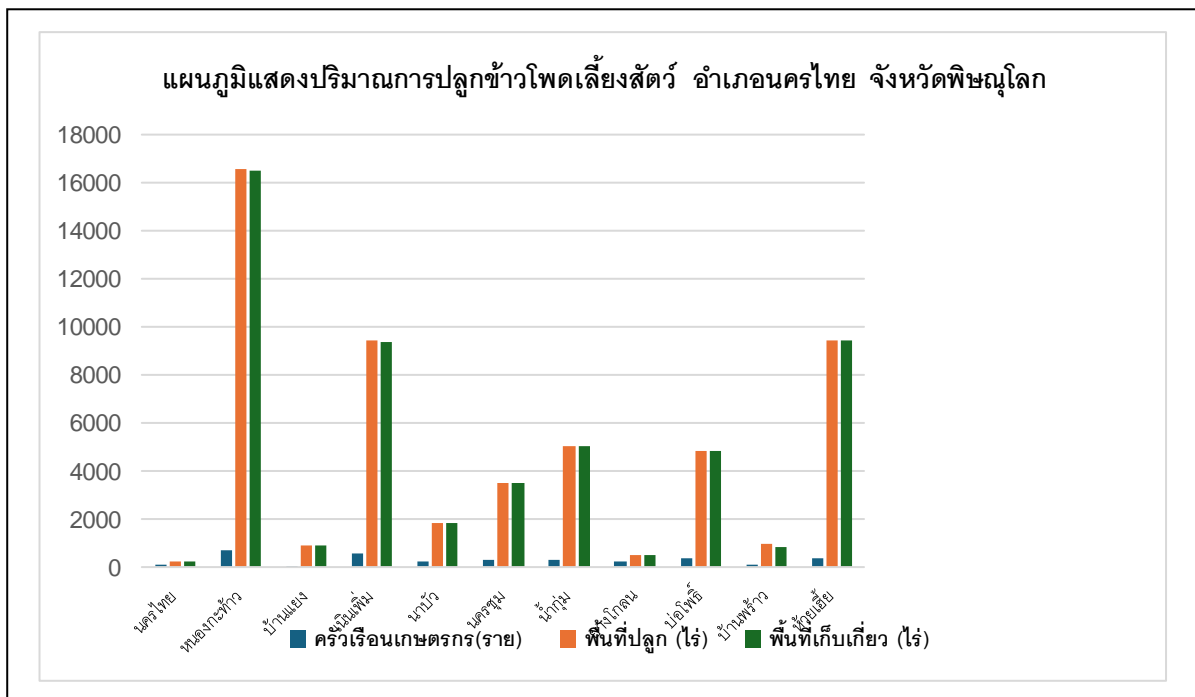
๒) ปริมาณการผลิต

อู่เกษตรกรไทย มีพื้นที่การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๕๓,๓๙๒ ไร่ ๓,๓๑๘ ไร่ ๓,๓๑๘ ไร่ โดยพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลหนองกะท้าว ๑๖,๖๑๗ ไร่ จำนวน ๗๑๙ ไร่ ๓,๓๑๘ ไร่ รองลงมาคือตำบลห้วยเอี้ย จำนวน ๙,๔๔๙ ไร่ ๓๗๐ ไร่ และตำบลเนินเพิ่ม จำนวน ๙,๔๓๓ ไร่ ๖๐๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อู่เกษตรกรไทย จังหวัดพิษณุโลก

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
นครไทย	๗๗	๒๕๒	๒๕๖.๒๕	๑๙๗	๐.๘
หนองกะท้าว	๗๑๙	๑๖,๖๑๗	๑๖,๕๕๗.๗๕	๑๓,๒๔๖.๒	๐.๘
บ้านแยง	๑๘	๘๗๕	๘๗๕	๗๐๐	๐.๘
เนินเพิ่ม	๖๐๐	๙,๔๓๓	๙,๓๙๔.๗๕	๗,๕๑๕.๘	๐.๘
นาบัว	๒๖๕	๑,๘๕๐	๑,๘๕๐	๑๔๘๐	๐.๘
นครชุม	๓๐๕	๓,๕๐๙	๓,๕๐๙	๒,๘๐๗.๒	๐.๘
น้ำกุ่ม	๒๙๑	๕,๐๖๘	๕,๐๖๕.๗๕	๔,๐๕๒.๖	๐.๘
ยางโกลน	๒๐๓	๔๙๐	๔๙๐	๓๙๒	๐.๘
บ่อโพธิ์	๓๙๒	๔,๘๗๓	๔,๘๗๓	๓,๘๙๘.๔	๐.๘
บ้านพร้าว	๗๘	๙๗๖	๘๔๗.๗๕	๖๗๘.๒	๐.๘
ห้วยเอี้ย	๓๗๐	๙,๔๔๙	๙,๔๔๙	๗,๕๕๙.๒	๐.๘
รวม	๓,๓๑๘	๕๓,๓๙๒	๕๓,๑๕๘.๒๕	๔๒,๕๒๖.๖	๘.๘

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเกษตรกรไทย, พ.ศ.๒๕๖๗

ภาพที่ ๔๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอ นครไทย)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดี พันธุ์ลูกผสมของเอกชน เช่น ซีพี ดีเค, คาร์กิลล์, แปซิฟิก, ไพอเนีย, ดีคาร์บ, ซินเจนทา

(๒) การเตรียมดิน เริ่มจากการไถตะ เพื่อกำจัดวัชพืช และปรับพื้นที่ให้ราบเรียบสม่ำเสมอ ตากดินไว้อย่างน้อย ๕ - ๗ วัน เพื่อกำจัดวัชพืชและเชื้อโรคในดิน หลังจากนั้นจึงไถพรวนโดยใช้รถไถพาน ๗ ไถย่อยดินให้ร่วนซุย

(๓) การปลูกจะใช้เครื่องหยอดเมล็ดพร้อมกับการใส่ปุ๋ยรองพื้นตอนหยอดเมล็ดพันธุ์ มีการจัดการแปลงปลูก ๒ รูปแบบ คือ การปลูกแบบแถวเดี่ยว ให้เว้นระยะหยอดระหว่างแถว ๗๕ เซนติเมตร และปลูกระยะห่าง ๒๐ - ๒๕ เซนติเมตร หยอดเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลง ๑ - ๒ เมล็ด/หลุม และการปลูกแบบแถวคู่ มีการยกร่องสูง เว้นระยะร่องละ ๑๒๐ เซนติเมตร ปลูกเป็นสองแถว ข้างร่องเว้นระยะห่าง ๓๐ เซนติเมตร ปลูกห่างต้นละ ๒๐ - ๒๕ เซนติเมตร

(๔) ระบบการให้น้ำข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จะอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก จะให้น้ำแบบปล่อยตามร่องหรือใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ

(๕) การดูแลรักษา การกำจัดวัชพืช เมื่อปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เรียบร้อยแล้ว จะใช้สารกำจัดวัชพืชชนิดพ่นเพื่อควบคุมวัชพืชพ่นก่อนที่เมล็ดข้าวโพดจะงอก และหากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อายุประมาณ ๓๐-๔๐ วันสำรวจแปลงว่ามีวัชพืชปริมาณมากขนาดไหน หากมีปริมาณมากจะใช้สารกำจัดวัชพืชชนิดรอบที่ ๒

(๖) การใส่ปุ๋ย เมื่อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีอายุ ๓๐ วัน ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าครั้งที่ ๑ ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร ๔๖-๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าครั้งที่ ๒ อายุ ๖๐ วัน (ก่อนออกดอก) ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๔๖-๐-๐ ผสมปุ๋ยเคมี ๑๖-๒๐-๐

(๗) การเก็บเกี่ยว การเก็บเกี่ยวข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฤดูฝนเมื่อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อายุ ๑๒๐-๑๓๐ วัน สังเกตสีของเปลือกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สีของต้นและใบ ต้องเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลหรือสีฟางข้าว ที่ไร่จะใช้

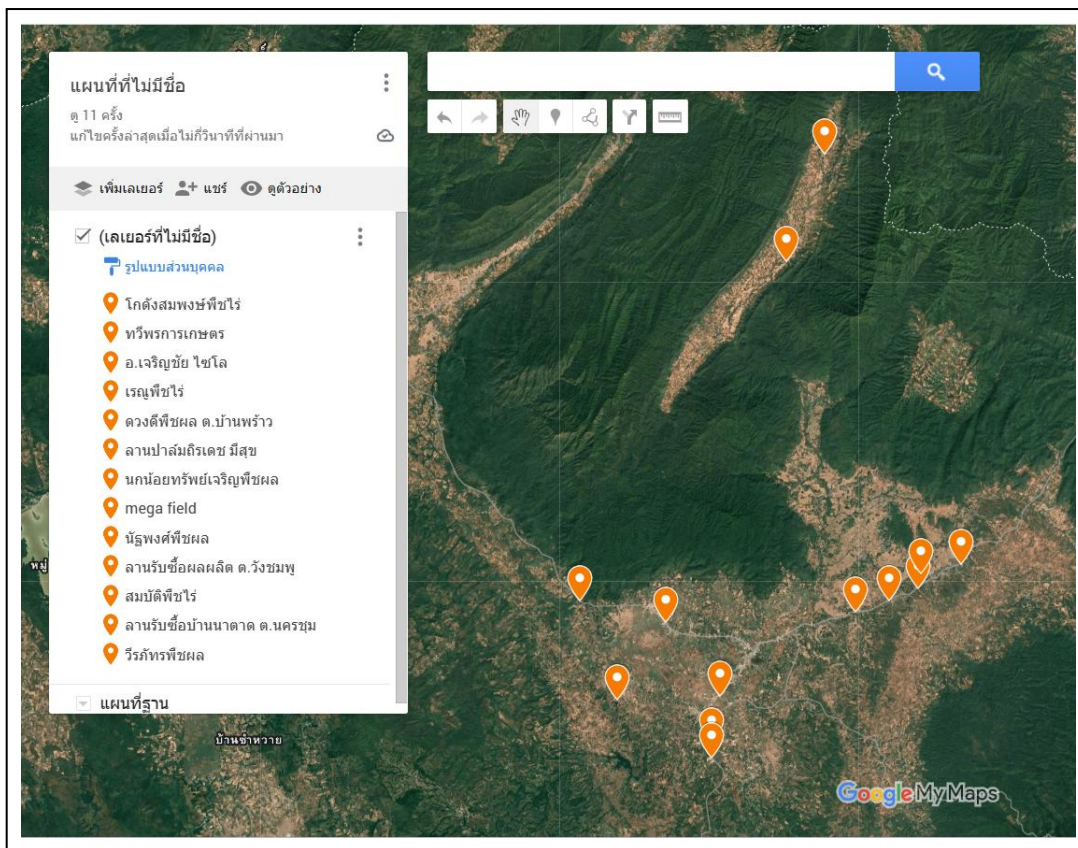
ใส่ปุ๋ย ๒	๔๐๐	
เก็บเกี่ยวผลผลิต	๖๐๐	
รวม	๓,๘๓๐	

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ.๒๕๖๗)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

เกษตรกรอำเภอนครไทยการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรจะจำหน่ายโดยเกษตรกรเอง ไม่ได้มีการนำผลผลิตมาแปรรูปก่อน และส่วนใหญ่จะต่างคนต่างจำหน่ายสินค้าเกษตรของตนเองไม่ได้มีการรวมกลุ่มขายสินค้าเกษตร

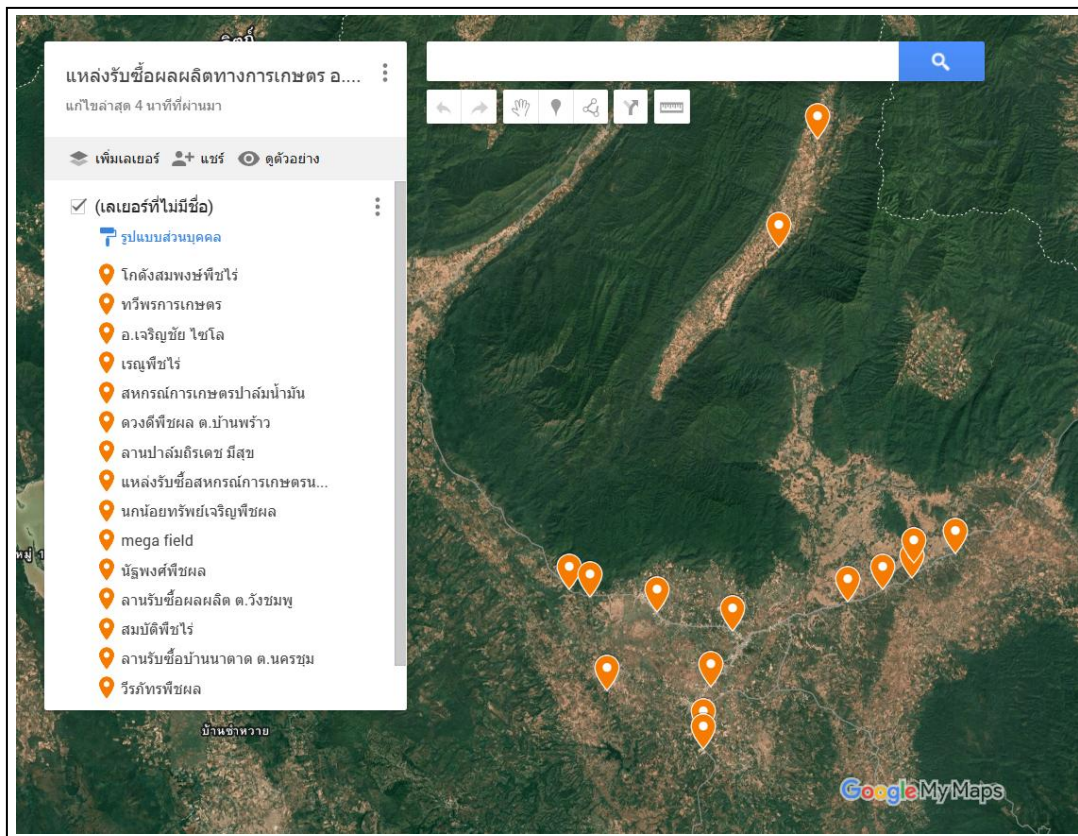

ภาพที่ ๔๓ แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรอำเภอนครไทย มีดังนี้ สหกรณ์การเกษตร จำนวน ๒ จุด และลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร จำนวน ๑๓ จุด

ภาพที่ ๔๔ แสดงแหล่งรับซื้อทางการเกษตร อำเภอนครไทย
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ.๒๕๖๘)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอนครไทย มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน - ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้
ตารางที่ ๔๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นางสาวอริญญา ตาแสนแก้ว	๑	น้ำกุ่ม	นครไทย	๒๕๖๗	ทำไร่
๒	นางสาวณัฐธิดา อินตาทิ่ง	๒	น้ำกุ่ม	นครไทย	๒๕๖๗	ทำไร่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๔.๓ ชนิดสินค้ามันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

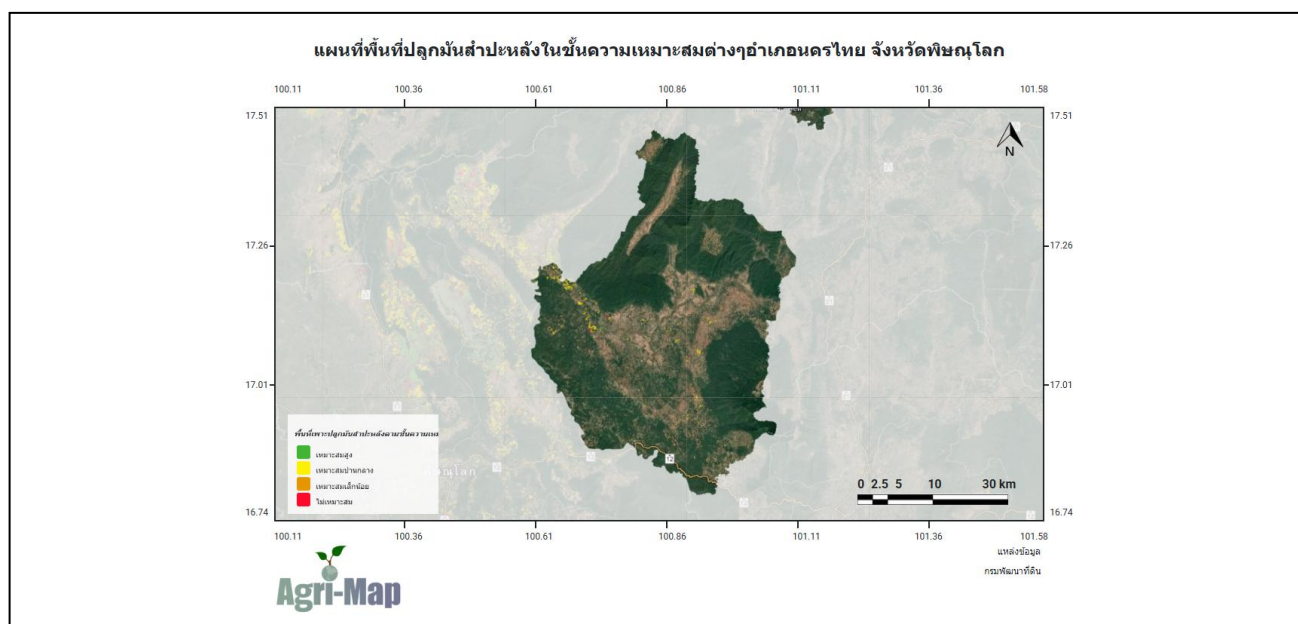
อำเภอนครไทย มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมด จำนวน ๙,๑๘๑.๒๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๕๗๒.๕๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๔ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒)

จำนวน ๗,๓๒๖.๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๗๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒๑๓.๓๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๐๖๙.๒๔ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖๕

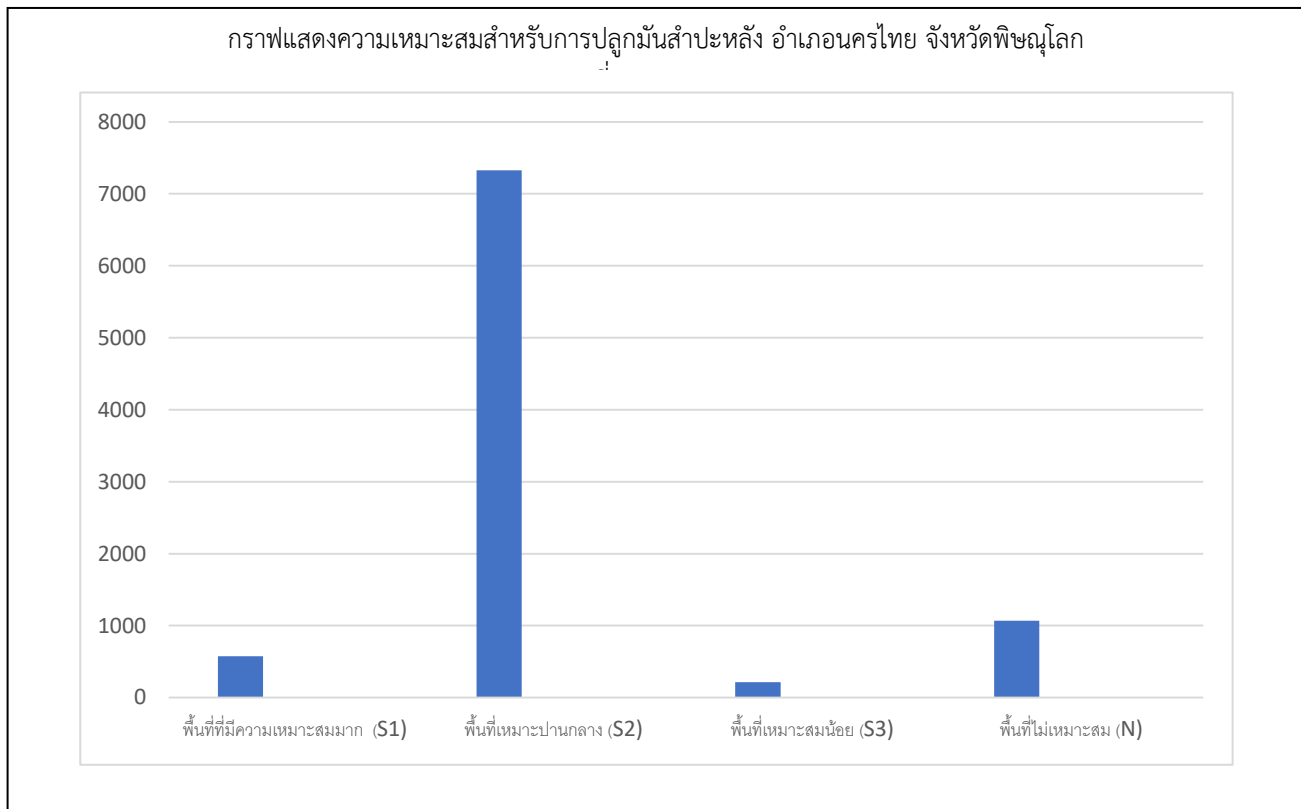
ตารางที่ ๔๕ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	
รวมอำเภอนครไทย	๕๗๒.๕๔	๗,๓๒๖.๑๓	๒๑๓.๓๔	๑๐๖๙.๒๕	๙๑๘๑.๒๕
ตำบลนครไทย	๐.๗๗	๑๕๘.๙๒	๐	๔๑.๙๙	๒๐๑.๖๘
ตำบลหนองกะท้าว	๕๒๕.๗๙	๔,๒๐๒.๓๒	๗๘.๐๖	๓๗๑.๘๘	๕,๑๗๘.๐๕
ตำบลบ้านแยง	๐	๔๙.๔๙	๑๔.๔๑	๐	๖๓.๘๙
ตำบลเนินเพิ่ม	๐	๑,๒๓๖.๗๙	๑๕.๔	๒๗๐.๗๕	๑,๕๒๒.๙๔
ตำบลนาบัว	๐	๓๙.๖๙	๐	๐.๕๗	๔๐.๒๖
ตำบลนครชุม	๐	๐	๐	๐	๐
ตำบลน้ำกุ่ม	๐	๐	๐	๐	๐
ตำบลยางโกกลน	๐	๒๕๓.๒๐	๒.๙๗	๒๐.๑๔	๒๗๖.๓๑
ตำบลบ่อโพธิ์	๖.๑๖	๑๒๗.๗๘	๔๕.๔๑	๒.๖๗	๑๘๒.๐๒
ตำบลบ้านพร้าว	๓๙.๘๒	๕๗๐.๐๔	๐	๓๑๐.๐๐	๙๑๙.๘๖
ตำบลห้วยเฮี้ย	๐	๖๘๗.๙๐	๕๗.๑	๕๑.๒๕	๗๙๖.๒๕

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๔๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนครไทย
(ที่มา : Agri - Map, พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๔๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง อำเภอนครไทย
(ที่มา : Agri - Map, พ.ศ.๒๕๖๘)

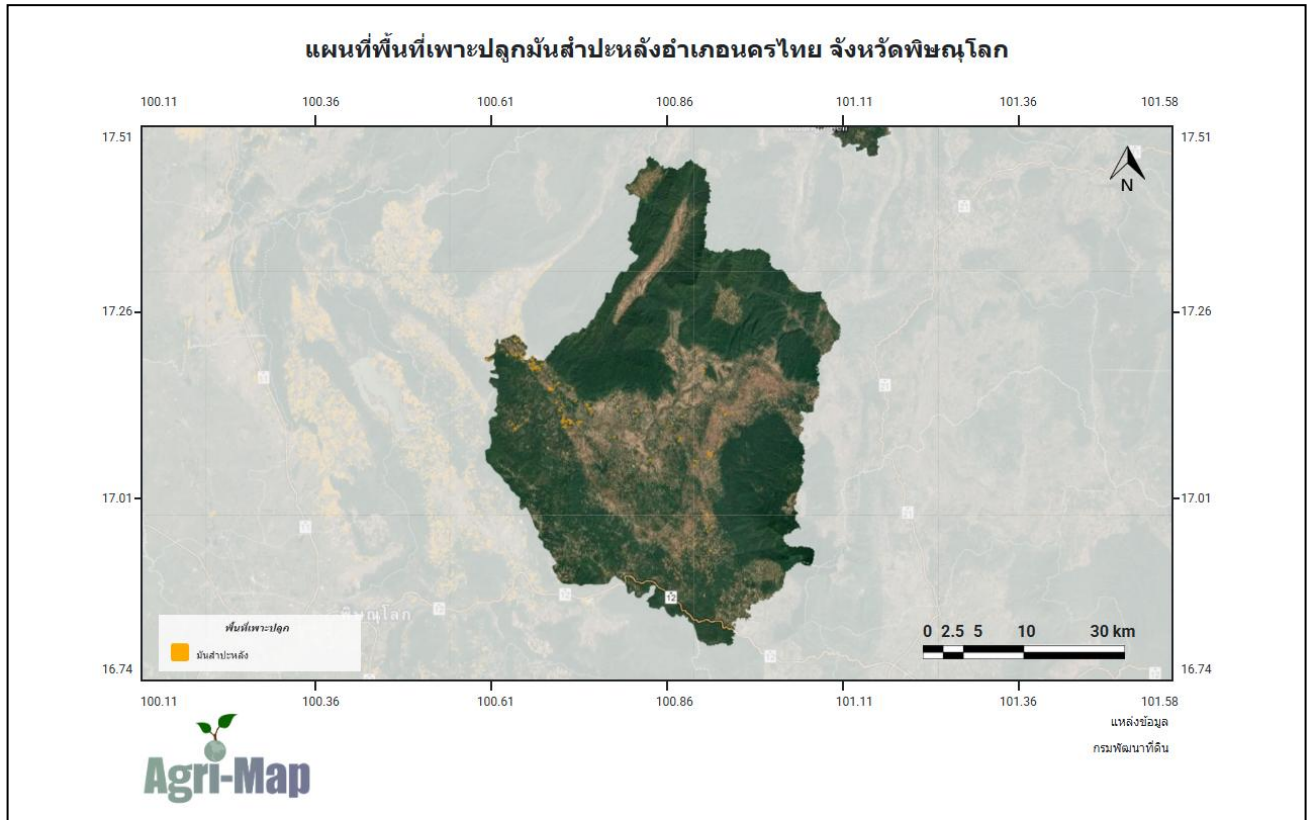
(๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๓๑,๐๒๙ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลห้วยเขี้ยว จำนวน ๗,๙๙๗ ไร่ รองลงมาคือตำบลตำบลบ่อโพธิ์ จำนวน ๖,๙๖๕ ไร่ และตำบลหนองกะท้าว จำนวน ๖,๕๙๘ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๖ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)
๑	นครไทย	๔๘๖
๒	หนองกะท้าว	๖,๕๙๘
๓	บ้านแยง	๑,๗๕๘
๔	เนินเพิ่ม	๔,๕๓๕
๕	นาบัว	๘๐
๖	นครชุม	๑๗๐
๗	น้ำกุ่ม	๓๑๕
๘	ยางโกลน	๑๖๗
๙	บ่อโพธิ์	๖,๙๖๕
๑๐	บ้านพร้าว	๑,๙๕๘
๑๑	ห้วยเขี้ยว	๗,๙๙๗
	รวม	๓๑,๐๒๙

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอ นครไทย พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๔๗ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอนครไทย
(ที่มา :Agri - Map, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๓) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม

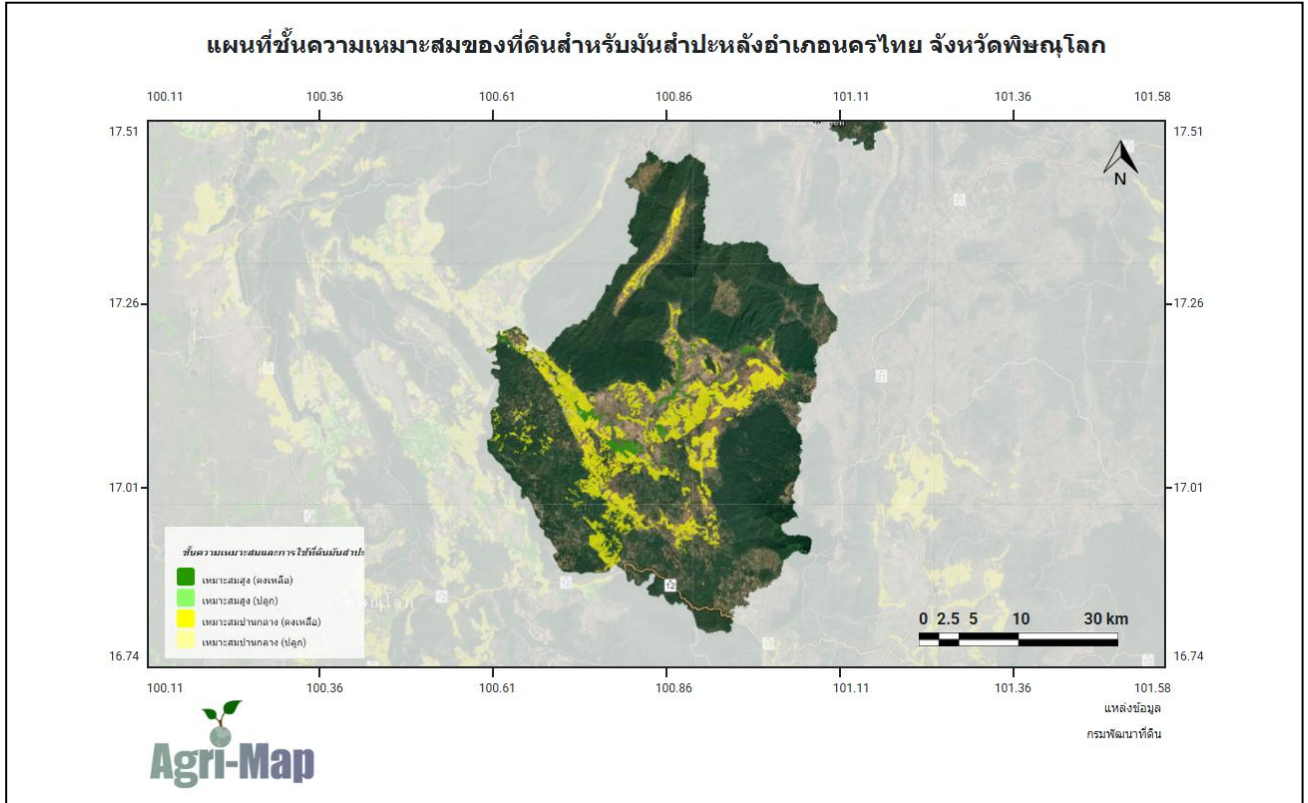
อำเภอนครไทย มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๐๖,๙๙๓.๗๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๙,๕๐๔.๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๒ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๘๗,๔๘๙.๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๕๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ -

ตารางที่ ๔๗ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

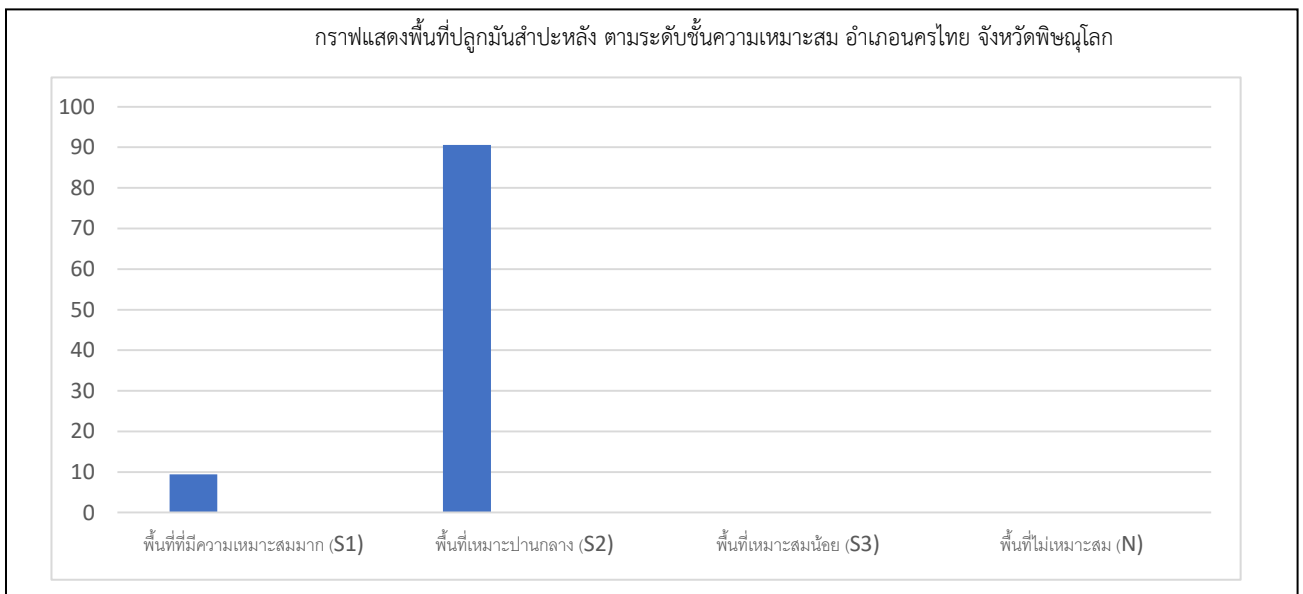
ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอนครไทย	๑๙,๕๐๔.๕๓	๑๘๗,๔๘๙.๗๐	๐	๐	๒๐๖,๙๙๓.๗๐
ตำบลนครไทย	๑,๐๔๙.๐๒	๕,๒๓๗.๘๕	๐	๐	๖,๒๘๖.๘๗
ตำบลหนองกะท้าว	๘,๕๙๐.๐๙	๖๖,๗๒๖.๘๒	๐	๐	๗๕,๓๑๖.๙๑
ตำบลบ้านแยง	๐	๑๐,๙๐๗.๔๙	๐	๐	๑๐,๙๐๗.๔๙
ตำบลเนินเพิ่ม	๒,๘๒๗.๓๐	๔๐,๓๕๒.๑๙	๐	๐	๔๓,๑๗๙.๔๙
ตำบลนาบัว	๑,๙๐๖.๘๓	๓,๙๕๓.๓๖	๐	๐	๕,๘๖๐.๑๙
ตำบลนครชุม	๖๒๖.๘๖	๔,๔๕๑.๔๗	๐	๐	๕,๐๗๘.๓๓
ตำบลน้ำกุ่ม	๗๙.๒๒	๓,๓๐๒.๔๖	๐	๐	๓,๓๘๑.๖๘
ตำบลยางโกกลน	๔๘๘.๓๙	๒,๔๔๗.๘๔	๐	๐	๒,๙๓๖.๒๓

ตำบลบ่อโพธิ์	๑,๙๘๙.๔๖	๑๘,๗๖๕.๘๘	๐	๐	๒๐,๗๕๕.๓๔
ตำบลบ้านพร้าว	๑,๙๔๗.๓๗	๑๓,๘๒๑.๒๔	๐	๐	๑๕,๗๖๘.๖๑
ตำบลห้วยเฮี้ย	๐	๑๗,๕๒๓.๑๐	๐	๐	๑๗,๕๒๓.๑๐

ที่มา: Agri - Map, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๔๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอ นครไทย (ที่มา :Agri - Map, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๔๘ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอ นครไทย

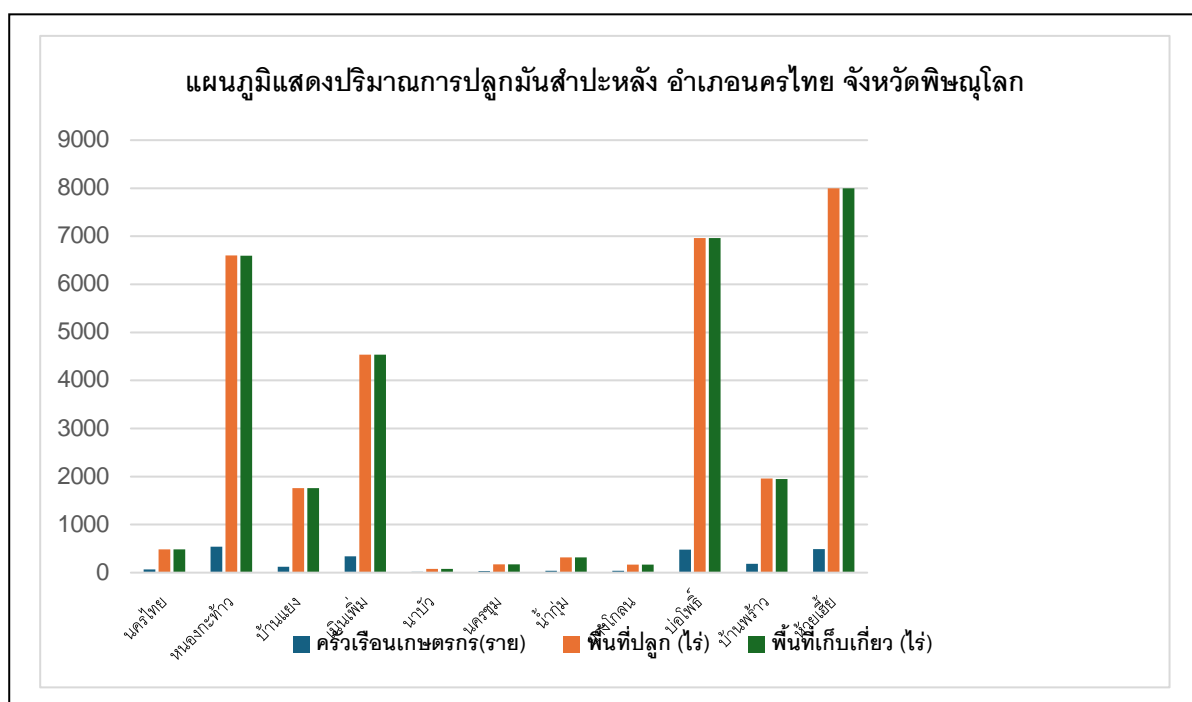
(ที่มา : Agri - Map, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอ นครไทย มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๓๑,๐๒๙ ไร่ ๒,๓๔๙ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลห้วยเหี้ย จำนวน ๗,๙๙๗ ไร่ จำนวน ๔๘๘ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลตำบลปอโพธิ์ จำนวน ๖,๙๖๕ ไร่ ๔๗๘ ครัวเรือน และตำบลหนองกะท้าว จำนวน ๖,๕๙๘ ไร่ ๕๓๙ ครัวเรือน ตามลำดับ ตารางที่ ๔๘ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
นครไทย	๖๘	๔๘๖	๔๘๖	๒,๒๔๗.๗๕	๔,๖๒๕
หนองกะท้าว	๕๓๙	๖,๕๙๘	๖,๕๙๕.๕	๓๑,๖๓๒.๐๒	๔,๗๙๖
บ้านแยง	๑๒๒	๑,๗๕๘	๑,๗๕๘	๗,๙๙๐.๑๑	๔,๕๔๕
เนินเพิ่ม	๓๔๐	๔,๕๓๕	๔,๕๓๕	๒๑,๒๒๓.๘	๔,๖๘๐
นาบัว	๑๙	๘๐	๘๐	๓๖๔.๔๘	๔,๕๕๖
นครชุม	๓๓	๑๗๐	๑๗๐	๗๖๗.๕๕	๔,๕๑๕
น้ำกุ่ม	๓๙	๓๑๕	๓๑๕	๑,๔๔๔.๒๗๕	๔,๕๘๕
ยางโกลน	๓๘	๑๖๗	๑๖๗	๗๖๔.๕๒๖	๔,๕๗๘
ปอโพธิ์	๔๗๘	๖,๙๖๕	๖,๙๖๕	๓๒,๖๕๘.๘๙	๔,๖๘๙
บ้านพร้าว	๑๘๕	๑,๙๕๘	๑,๙๕๐.๕	๘,๘๕๕.๒๗	๔,๕๔๐
ห้วยเหี้ย	๔๘๘	๗,๙๙๗	๗,๙๙๗	๓๘,๘๔๙.๔๓	๔,๘๕๘
รวม	๒,๓๔๙	๓๑,๐๒๙	๓,๑๐๑๙	๑๔๖,๗๙๘.๑	๕๐,๙๖๗

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอ นครไทย, พ.ศ.๒๕๖๗

ภาพที่ ๔๙ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดี ระยะเวลา ๗๒, ระยะเวลา ๖๐, ระยะเวลา ๙, ระยะเวลา ๕, เกษตรศาสตร์ ๕๐

(๒) การเตรียมดิน ไถตะโดยใช้พาล ๔ จำนวน ๑ ครั้ง ที่ระดับความลึก ๓๐ - ๕๐ ซม.

เพื่อเฝ้าสังเกตสุขภาพของมันเป็นสำปะหลังและเศษวัชพืช ใส่ปุ๋ยคอก(มูลไก่) หว่านรองพื้นให้ทั่วแปลง เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน ๓๐๐ กก./ไร่ แล้วไถพรวนด้วยพาล ๗ จำนวน ๑ ครั้ง

(๓) การปลูก ระยะระหว่างแถวประมาณ ๑ เมตร ระยะระหว่างต้น ๗๕ ซม. การปลูกจะใช้แรงงานคน จำนวนต้นที่ใช้ประมาณ ๒,๑๐๐ ต้น/ไร่ ปักท่อนพันธุ์ตั้งตรงบนสันร่อง ความลึกประมาณ ๑๐ - ๑๕ ซม.

(๔) ระบบการให้น้ำ การให้น้ำมันสำปะหลัง หากเป็นในฤดูฝนในพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จะอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และมีแหล่งน้ำจากธรรมชาติ

(๕) การดูแลรักษา การกำจัดวัชพืช ไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง จะใช้สารกำจัดวัชพืช เช่น ไกลโฟเซต โดยครั้งแรกฉีดพ่นด้วยสารกำจัดวัชพืชช่วงมันสำปะหลัง อายุ ๑ เดือนครึ่ง ถึง ๒ เดือน และครั้งที่ ๒ ช่วงมันสำปะหลัง อายุ ๓ เดือน หมั่นตรวจแปลงสม่ำเสมอ ไม่ให้วัชพืชขึ้นปกคลุม แย่งอาหารกับมันสำปะหลัง

(๖) การใส่ปุ๋ย ช่วงอายุมันสำปะหลัง ๑ - ๓ เดือน หลังปลูก หรือหลังกำจัดวัชพืชครั้งแรก ถ้าเป็นดินร่วนปนทราย จะใส่ปุ๋ยสูตร ๔๖ - ๐ - ๐ ผสมกับปุ๋ยสูตร ๑๖ - ๘ - ๘ ใส่อัตรา ๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ถ้าดินเหนียว หรือดินลูกรัง จะใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖ - ๒๐ - ๐ อัตรา ๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ช่วงอายุมันสำปะหลัง ๔ - ๕ เดือน จะใส่ปุ๋ยสูตร ๑๓ - ๑๓ - ๒๑ ผสมกับปุ๋ยสูตร ๐ - ๐ - ๖๐ อัตรา ๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

(๗) การเก็บเกี่ยว การเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังเมื่อมันสำปะหลังมีอายุ ๑๐ - ๑๒ เดือน โดยจะใช้แรงงานคนในการตัดลำต้น และคัดเลือกต้นพันธุ์ไว้ใช้ในฤดูถัดไป เก็บต้นมันสำปะหลังออกจากแปลง และใช้รถไถที่ติดพาลหัวหมูในการขุดหัวมันสำปะหลัง และใช้แรงงานคนเก็บผลผลิตหัวมันสำปะหลัง

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วจะนำหัวมันสดมาไม่สับเป็นชิ้นตากให้แห้ง การตากจะตากบนลานดิน และใช้ผ้าสีรองพื้นอีกชั้นเพื่อป้องกันสิ่งเจือปนในผลผลิต ระยะเวลาตากจะใช้เวลาประมาณ ๔ - ๕ วัน ความชื้นที่ ๑๕ - ๒๕ % และนำไปจำหน่ายเป็นมันเส้นให้กับโกดังในพื้นที่

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู การปลูกมันสำปะหลังเป็นพืชที่ทนทานไม่ค่อยมีโรคและแมลง แต่ควรหมั่นสำรวจแปลงอยู่เสมอ เพื่อสำรวจว่ามีโรคหรือแมลงรบกวนมันสำปะหลังหรือไม่ หากพบควรรีบหาวิธีป้องกันกำจัด หากปล่อยไว้จะทำให้มันสำปะหลังเสียหาย ส่งผลกระทบต่อผลผลิตที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอนครไทย มีการปลูกมันสำปะหลัง ดังนี้

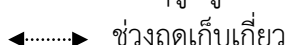
ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลัง			△	△								
		▽	▽									

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๕๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในอำเภออำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอไทย, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอนครไทย มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน - บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๕,๑๑๗ บาท

ตารางที่ ๔๙ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๗ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

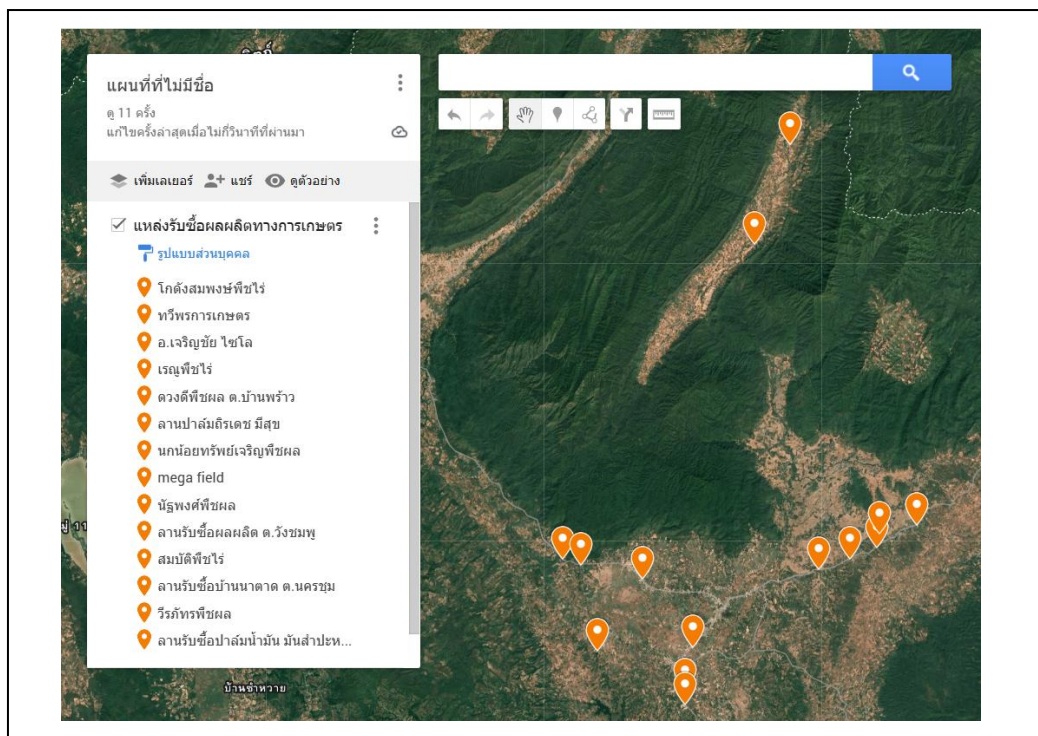
รายการ (ตัวอย่าง)	นอกเขตชลประทาน	หมายเหตุ
ไถตะ	๓๕๐	
ไถพรวน	๓๐๐	
ยกร่อง+ปลูก	๑,๑๐๐	
กำจัดวัชพืช ๑	๑๖๗	
ใส่ปุ๋ย ๑	๘๐๐	
ใส่ปุ๋ย ๒	๑,๕๐๐	
เก็บเกี่ยวผลผลิต	๙๐๐	
รวม	๕,๑๑๗	

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

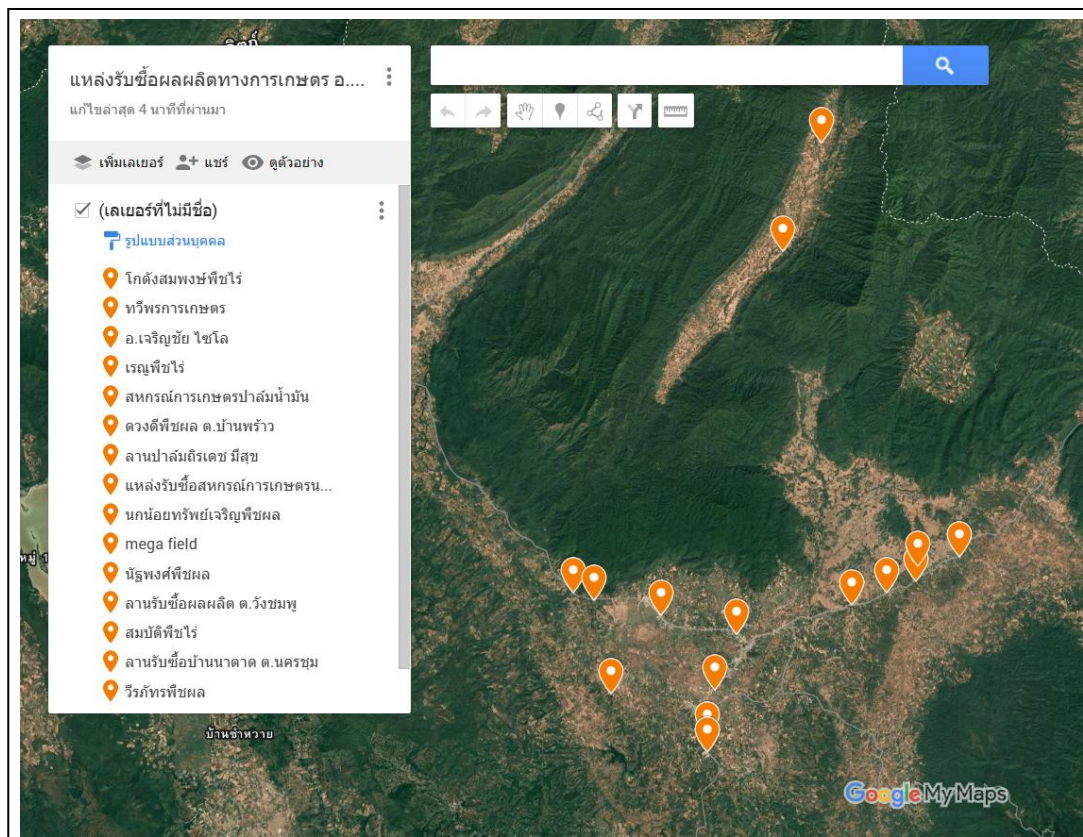
เกษตรกรอำเภอนครไทยการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรจะจำหน่ายโดยเกษตรกรเอง ไม่ได้มีการนำผลผลิตมาแปรรูปก่อน และส่วนใหญ่จะต่างคนต่างจำหน่ายสินค้าเกษตรของตนเองไม่ได้มีการรวมกลุ่มขายสินค้าเกษตร

ภาพที่ ๕๑ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรอำเภอนครไทย มีดังนี้ สหกรณ์การเกษตร จำนวน ๒ จุด
และลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร จำนวน ๑๓ จุด

ภาพที่ ๕๒ แสดงแหล่งรับซื้อทางการเกษตร อำเภอนครไทย
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ.๒๕๖๘)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอนครไทย มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตมันสำปะหลังมันสำปะหลัง จำนวน - ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้
ตารางที่ ๕๐ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายสมาน ใจจันทร์	๗	ห้วยเขี้ยว	นครไทย	๒๕๖๐	พืชไร่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอนครไทย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๕๑ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด ๑. ต้นทุนการผลิตสูง ๒. ขาดแคลนแหล่งน้ำภาค การเกษตร ๓. การเปลี่ยนแปลงของ สภาพอากาศ ๔. ราคาผลผลิตไม่แน่นอน	๑. ค่าปุ๋ย ค่าสารกำจัดศัตรูพืช และเมล็ดพันธุ์ที่มีราคาแพง ๒. ระบบชลประทานยังไม่ ครอบคลุมพื้นที่เกษตรกรรวม ทั้งหมด ทำให้ต้องพึ่งพาน้ำฝน เป็นหลัก ๓. การเปลี่ยนแปลงของสภาพ ภูมิอากาศส่งผลต่อผลผลิต ๔. ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับพ่อค้าคนกลาง ขาด อำนาจต่อรองในการขาย ผลผลิต	๑. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเกษตร เพื่อลด ต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพ ๒. มีแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร และวางแผนการบริหาร จัดการน้ำในช่วงเข้าสู่ฤดูแล้ง ให้ความรู้เกษตรกรในการปลูกพืช ใช้น้ำน้อย ๓. ส่งเสริมและให้ความรู้เกษตรกรในเรื่องของการวางแผนการผลิต และปฏิทินการเพาะปลูกเพื่อสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของ สภาพอากาศ การวางแผนการเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว โดย อาศัยปัจจัยเรื่องสภาพอากาศ สภาพพื้นที่ และปัจจัยอื่น ๆ ร่วม ด้วย ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง ทางการตลาดในการขายผลผลิตทางการเกษตร	อำเภอนครไทย	ราคาผลผลิตไม่ แน่นอน
ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร ๑. ขาดแคลนแรงงานภาค เกษตร ๒. เกษตรกรขาดความรู้ใน การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ๓. องค์กรเกษตรกรขาด ความเข้มแข็ง	๑. เนื่องจากคนรุ่นใหม่นิยม ทำงานในเมืองมากกว่า ๒. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาด ความรู้ในการใช้เทคโนโลยี สมัยใหม่ ๓. องค์กรเกษตรกรขาดความ	๑. สร้างทายาทเกษตรกร พัฒนากลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ YSF เพื่อ ทดแทนเกษตรกรรุ่นเก่า ๒. จัดอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ให้แก่ เกษตรกร พร้อมสาธิตการใช้งานจริง ๓. พัฒนาศักยภาพผู้นำกลุ่มเกษตรกรด้านการบริหารจัดการ และ สนับสนุนการรวมกลุ่มในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน	อำเภอนครไทย	๑. ขาดแคลนแรงงาน ภาคเกษตร ๒. เกษตรกรขาด เงินทุนหมุนเวียน

<p>๔. เกษตรกรขาดเงินทุน หมุนเวียน</p>	<p>เข้มแข็งในการบริหารจัดการ กลุ่ม การวางแผนการผลิตและ การตลาด ๔. เกษตรกรมีหนี้สินและขาด เงินทุนหมุนเวียน</p>	<p>จัดตั้งกองทุนหมุนเวียนระดับชุมชน และประสานแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ จากภาครัฐ</p>		
<p>ด้านการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์ ๑. ขาดความรู้และทักษะใน การแปรรูป ๒. ขาดแคลนเครื่องมือและ เทคโนโลยี ๓. การตลาดและช่องทาง จำหน่ายสินค้าแปรรูปไม่ แน่นอน</p>	<p>๑. เกษตรกรบางส่วนยังขาด ความรู้และทักษะที่จำเป็นใน การแปรรูปผลผลิตให้มีคุณภาพ และตรงตามต้องการของ ตลาด ๒. การขาดแคลนเครื่องมือและ เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้ กระบวนการแปรรูปไม่มี ประสิทธิภาพ ส่งผลให้ต้นทุน การผลิตสูงขึ้น ๓. ผลิตภัณฑ์แปรรูปบางชนิดยัง ขาดการโปรโมตและช่องทาง การจำหน่ายที่หลากหลาย ทำให้ ไม่สามารถเข้าถึงกลุ่ม ผู้บริโภคได้อย่างทั่วถึง</p>	<p>๑. การฝึกอบรมและเสริมสร้างทักษะ: จัดการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการ แปรรูปผลผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการตลาด เพื่อเพิ่มศักยภาพ ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการ. ๒. สนับสนุนเครื่องมือและเทคโนโลยี: หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุน การจัดหาเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน กระบวนการแปรรูป ๓. พัฒนาช่องทางการตลาด: ส่งเสริมการตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค เพื่อขยายช่อง ทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์แปรรูป ๔. ส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การรวมกลุ่มจะช่วยเพิ่มอำนาจใน การต่อรอง ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงตลาดที่กว้าง ขึ้น</p>	<p>อำเภอ นครไทย</p>	<p>๑. ขาดแคลน เครื่องมือและเทคโนโลยี ๒. การตลาดและ ช่องทางจำหน่าย สินค้าแปรรูปไม่ แน่นอน</p>

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอนครไทย

ตารางที่ ๕๒ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	<ul style="list-style-type: none"> - มีพื้นที่เกษตรกรรมขนาดใหญ่และมี ความอุดมสมบูรณ์ - มีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรที่ สืบทอดมายาวนาน - มีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย - สภาพภูมิอากาศเหมาะสมกับการ เพาะปลูก 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการ เกษตร - ต้นทุนการผลิตสูง - ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร - ระบบชลประทานยังไม่ครอบคลุมทั่วถึง และพื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอไทยเป็น พื้นที่อาศัยน้ำฝน
โอกาส (O)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)
<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายภาครัฐสนับสนุนภาค เกษตร - ความต้องการสินค้าเกษตร ปลอดภัยเพิ่มขึ้น - การพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตร สมัยใหม่ - การขยายตัวของตลาดออนไลน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยโดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับ เทคโนโลยีสมัยใหม่ - ขยายช่องทางการตลาดออนไลน์ สำหรับผลิตภัณฑ์เกษตรที่หลากหลาย - สร้างแบรนด์สินค้าเกษตรคุณภาพของ อำเภอไทย 	<ul style="list-style-type: none"> - นำเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่มาใช้ เพื่อลดต้นทุนและทดแทนแรงงาน - พัฒนาระบบชลประทานโดยใช้ งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ - สร้างเครือข่ายการตลาดออนไลน์เพื่อลด ต้นทุนการขนส่ง
ภัยคุกคาม (T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
<ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงของสภาพ ภูมิอากาศ - การแข่งขันจากสินค้าเกษตร ต่างประเทศ - ราคาผลผลิตไม่แน่นอน - โรคระบาดและศัตรูพืช 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบเตือนภัยและป้องกัน ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ - สร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์เพื่อแข่งขัน กับสินค้านำเข้า - พัฒนาระบบประกันราคาผลผลิต ร่วมกับภาครัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อเพิ่ม อำนาจต่อรอง - พัฒนาระบบการจัดการน้ำที่มี ประสิทธิภาพ - ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานเพื่อลด ความเสี่ยง

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ พัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่
- ๑.๒ ขยายช่องทางการตลาดออนไลน์สำหรับผลิตภัณฑ์เกษตรที่หลากหลาย
- ๑.๓ สร้างแบรนด์สินค้าเกษตรคุณภาพของอำเภอไทย

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ นำเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่มาใช้เพื่อลดต้นทุนและทดแทนแรงงาน
- ๒.๒ พัฒนาระบบชลประทานโดยใช้งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ
- ๒.๓ สร้างเครือข่ายการตลาดออนไลน์เพื่อลดต้นทุนการขนส่ง

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ พัฒนาระบบเตือนภัยและป้องกันผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ๓.๒ สร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์เพื่อแข่งขันกับสินค้านำเข้า

๓.๓ พัฒนาระบบประกันราคาผลผลิตร่วมกับภาครัฐ

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๔.๑ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง

๔.๒ พัฒนาระบบการจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ

๔.๓ ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยง

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ ข้าว

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- ลดต้นทุนการผลิต
- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- สร้างความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกร

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ ส่งเสริมการจัดการโรคและแมลงศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปัจจัยควบคุมศัตรูพืช (ชีวภัณฑ์และการจัดการวิธีต่างๆ)

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
สินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ ฟื้นฟูการรวมกลุ่ม ส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิต

โครงการที่ ๑ ศูนย์ข้าวชุมชน

วิธีการดำเนินงาน

๑. ถ่ายทอดความรู้กระบวนการผลิตข้าว
๒. ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรเรียนรู้การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน
๓. จัดทำแปลงต้นแบบเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้

๑.๑.๒ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- ลดต้นทุนการผลิต
- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- สร้างความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพ

ได้มาตรฐาน

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ ฟื้นฟูการรวมกลุ่ม ส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิต

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

วิธีการดำเนินงาน

๑. ถ่ายทอดความรู้กระบวนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๒. จัดทำแปลงต้นแบบเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้

๑.๑.๓ มันสำปะหลัง

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- ลดต้นทุนการผลิต
 - เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
 - สร้างความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตมันสำปะหลัง
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)
- กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ พื้นฟูการรวมกลุ่ม ส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิต
- โครงการที่ ๑ ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่มันสำปะหลัง
- โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
- กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตให้มีคุณภาพ
- โครงการที่ ๑ ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่มันสำปะหลัง
- วิธีการดำเนินงาน
๑. ถ่ายทอดความรู้กระบวนการผลิตมันสำปะหลัง
 ๒. จัดทำแปลงต้นแบบเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ YSF

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)
- เพื่อพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF) ให้มีศักยภาพด้านการถ่ายทอดความรู้
 - สร้างความเข้มแข็งเครือข่าย YSF
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)
- กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ การพัฒนา YSF และพัฒนาเครือข่าย
- โครงการที่ ๑ พัฒนาทักษะและแนวคิดผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
- วิธีการดำเนินงาน
- อบรมหลักสูตรพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer

๑.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์
- พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)
- กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน
- โครงการที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน

๑.๒.๓ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ/

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์
- เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพ
 - เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
 - เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)
- กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ พัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ Smart Group
- โครงการที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร
- วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาและฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ Smart Group

๒. จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ พัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ Smart Group

โครงการที่ ๑. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติเพื่อศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ Smart Group

๒. จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ พัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่กลุ่ม

เข้มแข็ง

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

วิธีการดำเนินงาน

๑. อบรมถ่ายทอดความรู้และฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มยุวเกษตรกร

๒. จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ

๑.๒.๔ แปลงใหญ่

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- สนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำการผลิตสินค้าเกษตร

- การรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับ

- ลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ ลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตเพิ่มขึ้น

โครงการที่ ๑ ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเพิ่มผลผลิตภาพการผลิต

วิธีการดำเนินงาน

๑. ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร

๑.๒.๕ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- พัฒนาศักยภาพของ ศพก.และศูนย์เครือข่ายอื่นๆ

- พัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ พัฒนาศักยภาพของ ศพก.และศูนย์เครือข่ายอื่นๆ และพัฒนาศักยภาพ

เกษตรกรผู้นำ ดำเนินการจัดเวทีเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและเกษตรกรผู้นำ

โครงการที่ ๑ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดเวทีเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำ

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ที่ดิน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อปรับปรุงดินให้มีความเหมาะสมกับพืชที่ปลูก
- เพื่ออนุรักษ์ดินจากการชะล้างหน้าดิน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ อบรมให้ความรู้ด้านการจัดการดิน การอนุรักษ์ความอุดมสมบูรณ์ของ

ดิน

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
สินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ อบรมให้ความรู้การทำเกษตรเชิงอนุรักษ์ดิน

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
สินค้าเกษตร

๑.๓.๒ แหล่งน้ำ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- การใช้น้ำอย่างเหมาะสมเพื่ออนุรักษ์แหล่งน้ำ
- การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเหมาะสม

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ สร้างจิตสำนึกด้านการใช้น้ำทางการเกษตร

โครงการที่ ๑ รั้งน้ำเพื่อปวงชนชาวไทย

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำระบบน้ำของ

อำเภอนครไทยและจัดทำแผนจัดหาแหล่งน้ำทางการเกษตรให้เพียงพอต่อความต้องการ

โครงการที่ ๑ การจัดทำระบบน้ำทางการเกษตรเชิงระบบและการจัดทำ

แผนความต้องการแหล่งน้ำทางการเกษตร

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

รูปแบบการเขียนโครงการ (สรุปเฉพาะสาระสำคัญ)

ชื่อโครงการ.....

๑. หลักการและเหตุผล

- สถานการณ์ปัญหาและสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- ความสำคัญของการดำเนินงานต่อนโยบายระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่
- สรุปข้อเสนอแนวทางการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา

๒. วัตถุประสงค์

ระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานโครงการสามารถวัด/ประเมินผลได้

๓. เป้าหมาย

บุคคล สถานที่ หรือชนิดพืช/สินค้าเกษตรที่ได้รับผลประโยชน์

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาเริ่มต้น-สิ้นสุดโครงการ

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ระบุหมู่บ้าน/ตำบล ที่ดำเนินการ

๖. กิจกรรม

ระบุกิจกรรม โดยลำดับตามระยะเวลาดำเนินงานก่อน-หลัง และแสดงปริมาณงานในแต่ละกิจกรรม

๗. วิธีการดำเนินงาน

ระบุขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานหรือบุคคลเป้าหมาย

๘. งบประมาณ

ระบุจำนวนเงินที่จะขอรับการสนับสนุน โดยแจกแจงรายการค่าใช้จ่ายให้ชัดเจน

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

ระบุผลประโยชน์ที่เกษตรกรในพื้นที่หรือชุมชนจะได้รับจากการดำเนินงานโครงการ โดยสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์และเป็นผลที่เกิดขึ้นจากโครงการ
ระบุตัวชี้วัดผลสำเร็จในเชิงปริมาณหรือรูปธรรมที่สามารถวัดผลได้

หมายเหตุ

การตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. ต้องเป็นไปตามแบบฟอร์มแผนพัฒนาการเกษตรฯ ตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒ ที่แนบมาพร้อมหนังสือแจ้งจังหวัด
๒. ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล
๓. การแสดงอ้างอิงแหล่งที่มาของแต่ละข้อมูล
๔. นอกจากการบรรยายเนื้อหาแล้วต้องมีตาราง กราฟหรือแผนประกอบตามแบบฟอร์มรายงาน